

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 7 ГРУДНЯ 2001 РОКУ ЧИСЛО 49 VOL. CVIII FRIDAY, DECEMBER 7, 2001 No. 49

Українці і поляки повинні зустрічатися частіше

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – Українсько-польські взаємини: можна радуватись ними, можна зітхати, можна кипіти. І одне, і друге, і третє можна спостерігати протягом десяти з гаком років – у Києві і Варшаві, в Перемишлі і у Львові. У Києві, наприклад, 26-27 листопада відбувся третій – тільки в цьому році – семінар з циклу „Україна і Польща – стратегічне партнерство на зламі тисячоліть". Перший був у березні, де розглядались „важкі питання сусідства" з історії обох країн; другий – в червні (про досвід у подоланні фактора посткомунізму); третій – про співробітництво у XXI столітті.

Учасниками зустрічей були науковці, політологи, журналісти обох країн, але якогось особливого галасу у Києві вони не зробили, хоч наради відбувались у престижних місцях. Твориться таке враження, ніби Польща весь час тягне Україну до співпраці, а Україна якось цнотливо до цього ставиться й ніби каже: а пощо нам того треба?

В рамках останнього семінару 27 листопада відбулась прес-конференція, на яку київська медія з'явилась у непоганій кількості. На ній виступили посол Сейму Ян Бира (який, до речі, представляє

(Закінчення на стор. 3)

Україна – Китай: новий вияв партнерства

КИЇВ. – Всекитайські збори народних представників Китайської Народної Республіки 4 грудня подарували українським школярам комп'ютерні кляси й автомобілі. Протокол про надання цієї допомоги підписали міністер освіти та науки України Василь Кремень і тимчасовий повірений у справах КНР в Україні Чжан Ганьгуей.

Стратегічне партнерство між Україною та КНР отримало ще одне вагоме підтвердження. Комп'ютерні кляси та автотранспорт, надані китайською стороною, отримала низка сільських шкіл, віддалених від великих міст, та сирітських інтернатів в населених пунктах Київської, Харківської, Чернігівської, Івано-Франківської та Закарпатської областей. В. Кремень підкреслив, що в стосунках між Україною і Китаєм це не перша і не остання подібна акція. Делеґація освітян і науковців України відбуде до Китаю для переговорів щодо розвитку подальшої співпраці, яка включатиме підготовку в навчальних закладах України фахівців з числа китайських громадян, обмін студентами та викладачами між нашими країнами. Якщо 10 років тому в жодному вузі України не готували фахівців зі знанням китайської мови, то зараз це робиться у багатьох закладах.

УНІАН

Бранці пекла

У 1980-их роках завідувачка одного з відділів „Freedom House" Людмила Торн, беручи участь в обороні прав людини в СССР, стала ініціяторкою визволення радянських солдатів, полонених афганцями під час вторгнення СССР у цю країну. Валентин Лабунський нещодавно узяв інтерв'ю у Людмили Торн про минуле і її роздуми про сучасну ситуацію.

Вона не любить давати інтерв'ю. Не любить посипати сіллю рани. І свої, і тих хлопців, яких врятувала від пекла в тепер уже далекі 80-ті роки. Тоді вона зробила те, що навіть її затяті вороги іншим словом ніж „подвиг" не називали...

Я все ж вмовляю Людмилу Торн згадати, як це було і що вона думає про сьогоднішній Афганістан, в її затишному мангетенському помешканні. І перше, що мене цікавить: „Що змусило вас ризикувати власним життям і йти туди, куди побоюються показувати носа навіть вишколені спецназівці?" Таке запитання їй ставили сотні разів і щоразу вона відповідала, що так вчинив би кожний, у кого є совість.

Коли в Москві стало відомо, що американська журналістка й завідувачка „совєтським" відділом „Freedom House" Людмила Торн визволяє солдатів радянської армії, які потрапили в полон до афганських моджахедів й вивозить їх до Америки, гігантській пропаґандистській машині з Кремля надійшов наказ: „Негайно облити брудом цю Торн". І борзописці не шкодували чорної фарби. Аґентка спецслужб, донька зрадника, нащадок недобитка... Респектабельна „Литературная газета" виконувала наказ руками свого „літературного кілера" Іони Андронова, який писав в ті роки, що „за кожного звільненого з полону радянського солдата Людмила Торн дістає від Центрального розвідувального управління США десятки тисяч долярів".

Людмила Торн серед моджахедів у Афганістані у 1986 році.

Л. Торн не хоче навіть згадувати ту бридку кампанію, розв'язану проти неї Кремлем. Головне: їй вдалося вирвати з лабетів неминучої смерті 18 молодих хлопців, яких злочинна влада погнала в чужу країну вбивати, ґвалтувати, грабувати. І серед них – шестеро українців, один з яких став їй за сина.

Людмила Торн народилася в Росії, в місті Ростові-на-Дону. Чотирирічною дівчинкою потрапила до Америки і на все життя запам'ятала оповіді батька про жахіття фашистського полону. А коли прочитала "Архіпелаг ҐУЛаг" й довідалася, що в афганській пустелі, в неймовірних умовах сидять у ямах в очікуванні смерти 18-19-річні хлопці, то зрозуміла, що не може бути байдужою до їхньої долі.

Олександер Солженіцин писав у главі „Архіпелагу" „Та весна": „Весна 45-го в наших в'язницях була весною радянських полонених. Вони йшли через тюрми Союзу неосяжними щільними сірими косяками, як оселедці в океані...." Тисячі колишніх в'язнів німецько-фашистських концтаборів, які пройшли через пекельні муки, по прибутті на рідну землю відразу ж етапувалися в концтабори сталінські. Як зрадники батьківщини, що осоромили честь радянського воїна тим, що потрапили в німецький полон. Людмила Торн була переконана, що на полонених афганської війни чекає таке саме. І вирішила діяти.

– Я знала, що війна не буває без жертв й полонених, – розповідає Людмила. – Була також впевнена, що будуть й перебіжчики, адже війну Москва розв'язала загарбницьку, несправедливу. Голос першого радянського полоненого Юрія Поварніцина я почула в 1981 році. Знайомий журналіст привіз мені плівку зі записом бесіди з ним. Запам'яталася одна фраза: „В Афганістані радянського солдата перетворено на варвара, а я не хочу бути варваром". Стало ясно, що слідом за цим першим полоненим з'являться й інші. Аби підготувати плацдарм для їхнього порятунку, я залучила до цієї справи леґендарного радянського дисидента, якого режим Брежнєва „обміняв" на лідера чилійських комуністів Луїса Корвалана, Володимира Буковського. Разом з ним та Ольгою Свинцовою з Парижу ми створили радіостанцію „Вільний Кабул", що почала вести з території Пакистану реґулярні радіопередачі. А коли популярна в Америці телевізійна програма „20 х 20" запропонувала мені поїхати в Афганістан і зробити звідти серію телерепортажів, щастю моєму не було меж. Я

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Бльок „За єдину Україну" поведе В. Литвин

ХАРКІВ. – Сьомий з'їзд Народно-демократичної партії України, який завершив свою роботу 2 грудня у Харкові, ухвалив формальне входження до бльоку „За Єдину Україну", котрий буде очолювати гоолова адміністрації Президента Володимир Литвин. На з'їзді НДП також остаточно оформилося входження до виборчого бльоку „За єдину Україну" й п'ятої партії – Партії промисловців та підприємців, що її очолює прем'єр-міністер Анатолій Кінах. Відтак окрім цих двох партій до бльоку увійшли „Трудова Україна", Аґрарна партія та Партія реґіонів.

Українським журналістам дозволили застосовувати зброю

КИЇВ/ЛЬВІВ. – Українська влада 4 грудня визнала, що журналісти в країні належать до категорії осіб, яким загрожує смертельна небезпека. Згідно з наказом міністра внутрішніх справ Юрія Смирнова, працівникам засобів масової інформації дозволено зберігати та застосовувати окремі види зброї. Як пояснили в управлінні внутрішніх справ Львівської области, наказ видано, зважаючи на те, що в Україні почастішали злочини проти журналістів. Згідно з наказом, правоохоронні органи мусять налагодити взаємодію зі ЗМІ та забезпечити, в разі необхідности, особисту безпеку журналістові під час виконання ним професійних обов'язків. Одним із пунктів цього наказу є дозвіл журналістам купувати, зберігати та застосовувати зброю з ґумовими кулями.Згідно зі законом України, таку зброю раніше мали право застосовувати лише правоохоронці. Відповідність наказу міністра внутрішніх справ українським законам вже підтвердило Міністерство юстиції. З 7 грудня нинішнього року таке право отримають і журналісти. Але у будь-якому випадку, для отримання дозволу працівники ЗМІ повинні подати відповідні медичні та інші документи, а також пройти курс навчання з використання зброї.

О. Мороз – про ролю ЗМІ в українському суспільстві

КИЇВ. – Міжнародний фонд „Відродження" оголошує в Україні конкурс серед загальнонаціональних телевізійних каналів на проведення теледебатів напередодні парляментських виборів. Однією з головних умов є забезпечення рівної участи в дебатах усіх політичних сил. Жоден з телеканалів, що брали участь у першому конкурсі, не зміг виконати цієї умови. Як заявив 30 листопада голова Соціялістичної партії України Олександер Мороз, така позиція українського телебачення знову засвідчила відсутність у країні демократії й свободи слова. Як показали результати конкурсу фонду „Відродження", загальнонаціональні канали з різних причин не можуть допустити на свій екран для участи у дебатах кількох осіб, зокрема провідника Соціялістичної партії О. Мороза і голову партії „Батьківщина" Юлію Тимошенко. Інформаційну бльокаду, в якій опинилися соціялісти, їхній провідник плянує розірвати випусками партійних видань і працею з людьми. Тепер фонд „Відродження" в Україні покладає сподівання на другий конкурс. Він звернувся також до політиків і телеканалів, щоб ті знайшли змогу створити рівні умови для теледебатів, а „Відродження" береться їх профінансувати.

Ухвалено цивільний та господарський кодекси України

КИЇВ. – Верховна Рада 29 листопада ухвалила цивільний кодекс України та введе його в дію з 1 січня 2003 року. Проєкт цивільного кодексу України було внесено на розгляд ВР в грудні 1996 року. Верховна Рада також ухвалила господарський (комерційний) кодекс України та введе його в дію з 1 січня 2003 року. Перший заступник голови ВР Віктор Медведчук вважає, що парлямент третього скликання по праву увійшов в новітню історію державотворення України. Адже саме нинішній склад ВР ухвалив уже шість стратегічно важливих для держави кодексів – бюджетний, кримінальний, сімейний, земельний, господарський та цивільний.

В. Медведчук заперечує причетність до „касетного" скандалу

КИЇВ. – Заступник голови Верховної Ради Віктор Медведчук заперечив можливість будь-якого зв'язку з головною дійовою особою так званого „касетного" скандалу Миколою Мельниченком, який оприлюднив записи розмов у кабінеті Президента Леоніда Кучми. В. Медведчук 4 грудня заявив, що він не має лобістів у Сполучених Штатах, одного з яких, буцімто, бачили поруч з М. Мельниченком. Минулого тижня президент правозахисної організації Будинок Свободи (Freedom House) Адріян Каратницький в інтерв'ю сказав, що інтереси провідника СДПУ(о) в Америці відстоює Кемптон Дженкінс. Але В. Медведчук, на пресконференції, заявив: „У мене немає лобістів ані в Америці, ані в Росії, ані у Франції. Ця інформація (про лобіста в Америці) використана в політичних цілях. Сенс в тому, що цей лобіст був поряд з майором М. Мельниченком". В.Медведчук сказав, що не знайомий з Кемптоном Дженкінсом. Однак він додав, що не знає, чи знайомі з ним інші провідники СДПУ(о). К. Дженкінс обіймає посаду президента Українсько-американської бізнес-ради.

Л. Кучма закликав ЕБРР переглянути свої вимоги

КИЇВ. – Президент України 4 грудня знову закликав Европейський банк реконструкції та розвитку до перегляду умов надання позики на добудову двох атомних реакторів в Україні. Рішення про надання позики було зірване в кінці листопад після того, як за день до засідання Ради директорів банку з цього питання ЕБРР отримав листа від українського уряду з вимогою змінити умови кредиту. Л. Кучма заявив, що розрахунки банку стосовно вартости проєкту завищені, а також знову поскаржився на вимоги банку. Нові вимоги України були подані у листі прем'єр-міністра Анатолія Кінаха, отриманому ЕБРР 28 листопада. Зміст листа не було оприлюднено, але інформаційні аґенції повідомили, що Київ, зокрема, відмовляється підвищувати тарифи на електроенергію, чого домагаються міжнародні фінансові установи. Західні представники вважають, що тарифи на українську енерґію повинні відображати її справжню вартість, і що реальні ціни на електроенерґію в Україні сприятимуть реформам в економіці та заохочуватимуть інвестиції. Президент Л. Кучма, перебуваючи у Москві 30 листопада, заявив, що Україна радше відмовиться від понад двохсотмільйонної позики, аніж погодиться, як сказав президент, на рабські умови. Рада директорів ЕБРР минулого 29 листопада відклала рішення стосовно позики на невизначений термін.

У Верховній Раді виник конфлікт на мовному ґрунті

КИЇВ. – У Верховній Раді між народними депутатами 30 листопада виник конфлікт на мовному ґрунті. Під час розгляду законів про мову представник фракції комуністів Павло Баулін вжив вислів „знавіснілі галичани українізації". Після цього до парляментської трибуни підійшли представники правих фракцій, намагаючись забрати у П. Бауліна мікрофон. Комуністи оточили трибуну, щоб надати можливість П. Бауліну закінчити свій виступ. Як наслідок, періодично виникала штовханина між правими та лівими. Після закінчення виступу П. Бауліна депутати розійшлися по місцях. Парлямент розглянув ряд законопроєктів про мову, більшість з яких пропонує визнати російську мову офіційною мовою України.

Участь в СНД не є перепоною входу до ЕС

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма вважає, що „СНД не є перепоною для інтеґрації в Евросоюз". Про це Л. Кучма сказав 3 грудня під час спільної прес-конференції з Президентом Републіки Хорватія Стьєпаном Месичем, який перебував в Україні з офіційною візитою. Л. Кучма вважає, що країни-учасники СНД і Росія чітко знають, що стратегічна мета України – інтеграція до Европи і вступ до Евросоюзу. Він сказав, що погоджується з тими політиками, які підкреслюють, що СНД була „єдиним вірним інструментом, який позитивно вплинув на всі держави колишнього Радянського Союзу після його розвалу". За його словами, Евросоюз зацікавлений в поглибленні співпраці з країнами СНД, а також з Росією.

Юрій Кравченко – губернатор Херсонщини

КИЇВ. – Колишнього міністра внутрішніх справ України Юрія Кравченка призначено губернатором Херсонської области і вже представлено місцевій адміністративній та господарській верхівці. Ю. Кравченка, звільнено цього року під тиском демонстрацій в рамках акції „Україна без Кучми". Представив його у неділю, 2 грудня, в Херсоні як нового главу обласної державної адміністрації прем'єр-міністер Анатолій Кінах. Натомість колишній губернатор Херсонської области – Олександер Вербицькийй став радником президента. Указ Президента України про призначення колишнього міністра внутрішніх справ Юрія Кравченка главою адміністрації Херсонської области зазнав різкої критики з боку опозиції.

Б. Патон очолив нову комісію

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма своїм указом 3 грудня затвердив „Положення про міжвідомчу комісію з питань науково-технологічної безпеки при Раді національної безпеки і оборони України". Головою комісії призначено президента Національної Академії Наук Бориса Патона. Згідно з положенням, основними завданнями комісії є, зокрема, аналіза стану і прогнозування тенденцій розвитку науково-технологічної сфери та іноваційних процесів, виявлення потенційної загрози науково-технологічній безпеці України, розробка заходів щодо її попередження та невтралізації.

Популяризуватимуть твори лавреатів Шевченківської премії

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма 3 грудня підписав розпорядження „Про заходи щодо популяризації творів лавреатів Національної премії України імені Тараса Шевченка". Кабінетові Міністрів, зокрема, доручено разом із Комітетом з Національної премії України імені Тараса Шевченка, починаючи з 2002 року, започаткувати серію видань „Бібліотека Шевченківського комітету", організувати проведення у травні 2002 року благодійного концерту лавреатів названої премії.

Нові провокації УПЦ Московського патріярхату в Україні

КИЇВ. – У суботу, 1 грудня, близько тисячі представників Української Православної Церкви (Московського патріархату) зібралося на Софійській площі у Києві на акцію протесту проти передачі храму священномученика Стефана в Червонограді (Львівська область) Київському патріярхатові. Учасники мітингу пройшли хресним ходом від Лаври до Софіївської площі. Відбулися короткочасні мітинґи біля Верховної Ради та адміністрації президента. За словами організаторів акції, на площі було близько 10 тисяч людей, за даними правоохоронних органів у пікеті брало участь не більш, ніж 1000 осіб. Пікетники тримали в руках плякати з гаслами „У Києві і Львові православних виганяють з рідних храмів", „Сьогодні гоніння у Львові, завтра – у Києві", а також ікони і хрести.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Ювілейна зустріч країн СНД

МОСКВА. – У Кремлівській залі Ордену Святої Катерини 30 листопада розпочалася зустріч Ради глав держав СНД, присвячена 10-річчю створення Співдружности Незалежних Держав.

У ювілейному засіданні взяли участь всі 12 президентів країн Співдружности, а також перший Президент Російської Федерації Борис Єльцин. Засідання відбувалося при закритих дверях і тривало близько двох годин, а потім продовжилося в розширеному складі в Георгіевській залі Кремля.

Рік Росії

Президент України Леонід Кучма оголосив, що 2003 рік стане Роком Російської Федерації в Україні. До того президент Росії В. Путін вже оголосив 2002 рік Роком України в Росії. Президенти України та Росії 29 листопада взяли участь у відкритті в Москві „Року України в Російській Федерації". З нагоди цієї акції у державному Кремлівському палаці відбувся концерт майстрів мистецтв України.

Глави держав – учасниць Співдружности незалежних держав переконані, що це об'єднання має значний позитивний потенціял, який можна й треба задіяти на благо народів СНД. Про це йдеться в заяві глав держав – учасниць СНД, прийнятій 30 листопада у зв'язку з 10-річчям утворення СНД. У заяві підкреслюється, що міцним фундаментом взаємодії в рамках СНД є „спільне прагнення наших країн до стійкого й поступального соціяльно-економічного розвитку, гідної інтеграції у світову спільноту".

Обговорено підсумки діяльности СНД за десять років і завдання на майбутнє, антитерористичні заходи на територіях держав-учасниць СНД, результати праці спостерігачів під час проведення виборів президента Білорусі, термін, місце проведення і порядок денний чергового засідання Ради глав держав СНД, перебіг виконання державами СНД першочергових заходів на 2000-2001 рік зі створення зони вільної торгівлі і завдання на перше півріччя 2002 року. Ухвалено спільну заяву щодо ситуації в Афганістані. Президент України Л. Кучма виголосив промову на розширеному засіданні.

Серед документів, які були підписані під час засідання Ради глав урядів країн СНД, Україна, зокрема, не приєдналася до Міждержавної програми формування єдиного освітнього простору СНД. Цю програму прем'єр-міністер Росії Михайло Касьянов назвав „новими" і „додатковими" елементами інтеґрації між країнами Співдружности. Крім того, на прес-конференції російський прем'єр високо оцінив Програму основних заходів співпраці держав СНД в галузі культури до 2005 року. Цю програму Україна підписала. Україна активно працюватиме у всіх напрямах діяльности антитерористичного центру СНД, заявив у Москві прем'єр-міністер України Анатолій Кінах, коментуючи підсумки засідання глав урядів СНД. Президент Л. Кучма закликав до тіснішої економічної інтеґрації з Росією.

Серед найпослідовніших прихильників інтеґраційних процесів у СНД – російський прем'єр-міністер М. Касьянов і президент Росії В. Путін.

Напередодні зустрічі відбулися і двосторонні зустрічі, зокрема українсько-російські переговори на рівні президентів і прем'єр-міністрів.

Л. Кучма, промовляючи на пресконференції по завершенні зустрічі з російським президентом Владіміром Путіним, наголосив на потребі тіснішої економічної інтеґрації між двома країнами: „Цілий світ йде шляхом широкої кооперації. Не можна замикатися у власних національних квартирах. Такі школи і виробництва, які існують в Україні, Росія, звичайно, створить, однак це потребуватиме багатьох років і грошей".

Л. Кучма вважає, що країни-учасники СНД і Росія чітко знають, що стратегічна мета України – інтеґрація до Европи і вступ до Евросоюзу. Він сказав, що погоджується з тими політиками, які підкреслюють, що СНД була „єдиним вірним інструментом, який позитивно вплинув на всі держави колишнього Радянського Союзу після його розвалу". За його словами, Евросоюз зацікавлений в поглибленні співпраці з країнами СНД, а також з Росією.

У свою чергу, російський президент Владімір Путін заявив, що Росія та Україна „відбулись як впливові демократичні держави". На думку В. Путіна, заходи, що відбудуться в межах Року України в Російській Федерації, нададуть нового імпульсу відносинам між Москвою та Києвом.

УНІАН

Українці і поляки...

(Закінчення зі стор. 1)

округ, близький до кордону з Україною) і Марек Кравчик, радник міністерства культури Польщі та керівник Товариства опіки над архівом Літературного інституту в Парижі, що його заснував покійний редактор журналу „Культура" і великий українофіл Єжи Ґедройць. З українських урядовців на прес-конференцію ніхто не з'явився, хоч мав бути академік Микола Жулинський, голова Українсько-польського форуму. Була Таїсія Зарецька, директор Центру польсько-українських студій у Києві, яка вела цією зустріччю з журналістами і перекладала виступи поляків.

Як звичайно на таких зустрічах, підкреслювалось, що взаємини між Польщею й Україною перебувають на найвищому рівні – президенти, прем'єр-міністри прекрасні, міждержавні контакти між двома країнами почались ще 1990 року, коли Україна ще була в СССР, але її парлямент вже схвалив Декляраціію про суверенітет, а Польща першою визнала самостійність України. І тут Ян Бира додав ще таку „родзинку" – новий прем'єр-міністер Польщі Лешек Міллер має синову – українку! Але як показали наради і побут, додав Бира, на нижчому рівні українсько-польських взаємин „ще треба багато зробити", треба більше зустрічей, більше прямих діялогів між поляками й українцями.

Основне, на чому наголошували обидва представники Польщі і що входило в тематику останнього семінару, це те, що вхід Польщі до Европейського союзу ні в якому разі не означає, що її східня орієнтація буде занедбана. Як приклад, Ян Бира заявив, що Польща встановить візовий режим для туристів з України в останній можливий момент (а це вимога Европейського союзу й інші сусіди України, які також стремлять „до Европи" вже вимагають віз від українців). Він додав, що Польща плянує відкрити нові консуляти в Луцьку й Одесі для видачі віз, що візи для українців будуть дешеві і багаторазові, але й кинув камінчик в українське поле, мовляв, „проблема є по вашій стороні", бо Україна не має щільних східніх кордонів і через них проникають нелеґальні імміґранти з Азії і „це страшить Европу".

Ян Бира щиро зізнався журналістам: „Хочу намовити вас бачити позитиви факту членства Польщі в Европейськом союзі і для України". І тут він згадав, що коли Польща увійде в ЕС, перетнувши кордон з Польщею, українці зможуть подорожувати по всій Европі, а Україна матиме не тільки доброго сусіду в ЕС, але дорадника для того, як їй самій стати членом ЕС. „Як депутат сейму, сказав він, я готовий консультувати українських депутатів, що треба робити у законодавчій галузі, щоб здобути членство в ЕС". А це не так просто. До кінця грудня Польщі треба виконати 29 передумов членства в ЕС, з яких 19 вже готові, але ще залишилось десяток нелегких. Наприклад, у сільськогосподарській галузі, в якій затруднена четвертина населення Польщі, Европа буде диктувати обсяг молочної продукції, який Польща може виготовляти, а це не до вподоби польським селянам (як і французьким, чи німецьким). Треба й „згоди наших громадян" на вступ до ЕС, сказав Ян Бира, а не всі громадяни хочуть туди іти.

Марек Кравчик, в свою чергу, наголошував на тому, що вступ Польщі до ЕС не буде сповільнюванням культурних зв'язків між Україною й Польщею. Як доказ цього він повідомив, що в рамках київського семінару передає до бібліотеки Університету „Києво-Могилянська Академія" понад тисячу одиниць спадщини Є. Ґедройця: повний комплект журналів „Культура" й „Історичні зошити", та 350 книжок з серії видань паризького Літературного інституту. Крім того, він повідомив про презентацію книжки українського журналіста Богдана Осадчука, в якій зібрані його статті на українські теми з журналу „Культура".

Характерно, що серед запитань журналістів на прес-конференції, кореспондентка львівської газети „За вільну Україну", запитала, чому у польському телебаченні (воно доступне українським абонентам кабельного ТБ) так часто висвітлюють неґативні сюжети про Україну, зокрема справу відновлення польських воєнних могил у Львові і різні труднощі нелеґальних українських заробітчан у Польщі.

Ян Бира вияснив це так, що польська медія вільна „і ми не можемо спинити те, що вона хоче показувати", але також не погоджувався з тим, що телебачення висвітлює тільки неґативні сюжети про Україну. Зокрема, у справі „нелеґалів" він нагадав, що поляки його покоління добре пам'ятають, коли ще не так давно вони їздили в Україну купувати дешевші совєтські вироби для перепродажу в Польщі.

Щодо цвинтарної справи у Львові, то за декілька днів до польсько-українського стратегічного семінару в Києві львівська газета „Поступ" передрукувала в перекладі репортаж з першої газети Польщі „Газети виборчої", в якому польсько-українські труднощі приписуються посадникові Львова: „Василь Куйбіда і його команда, які керують містом уже другу каденцію, не досягли особливих успіхів.... Протест проти відбудови цвинтаря – це одне з небагатьох гасел, з допомогою яких Куйбіда може завоювати електорат (на чергових виборах в березні 2001)". Але формальною причиною зволікання відкриття польських військових могил у Львові є те, пише „Ґазета виборча", що ще не відновлені могили вояків Української Галицької Армії, бо міська управа не може знайти на це фондів, як і на чимало інших потреб міста.

Тим часом, львівські крамниці й ринки завалені польськими виробами, зокрема тими ж молочними продуктами, на які Европейський союз запровадить обмеження. У Варшаві амбасадор України Дмитро Павличко переконав владу назвати одну з площ столиці іменем Тараса Шевченка і днями має відкрити на ній пам'ятник поету.

В Любліні відкрився український університет. В Польщі відбуваються часті конференції і видаються наукові праці про українсько-польську різню минулого століття, до участи в яких запрошують таких українських націоналістів і колишніх ворогів-„гайдамак", а нині промоторів добросусідських стосунків, як Євген Стахів. А наш уряд продовжує пропихати польсько-українські взаємини заради розвитку під парасолею ініціятиви, яку встановив уряд Президента Б. Клінтона. І власне у Варшаві, у головній промові в ході своєї першої візити до Польщі, Президент Д. Буш заявив: „Ми простягаємо руку Україні, як це вже з рішучістю зробила Польща".

Але, як зазначив Ян Бира, все ще треба більше зустрічей, більше прямих діялогів між поляками й українцями.

31 грудня – останній день подання заяв

Організація Міжнародної міграції нагадує, що 31 грудня – останній день подання заяв на отримання компенсації за примусові роботи в Німеччині.

Українці, які в роки Другої світової війни були в'язнями концтаборів, гетто, були примусово вивезені на роботи до Німеччини чи окупованих нею країн або народилися під час примусової роботи батьків, про те, що лише до 31 грудня 2001 року можна заявити про своє право на виплату компенсації від німецького Федерального фонду „Пам'ять, відповідальність і майбутнє". До цього терміну потерпілі або хтось від їх імені, якщо навіть в колишніх остарбайтерів немає необхідних підтверджуючих документів, повинні письмово, у довільній формі, подати звернутися до IOM-GFLCP, 1752 „N" Street NW, Suite 700, Washington DC 20036; або телефоном до Andrey Cash – (202) 862-1826, дод. (232); або 1-866-443-5187, або через email: gflcp-dc@iom.int.

АМЕРИКА І СВІТ

Заблоковано банківські рахунки

ВАШІНҐТОН. – Влади США та Канади заблокували 4 грудня банківські рахунки трьох організацій, які фінансували ісламське радикальне угруповання „Гамас". Як повідомив президент Джордж Буш, мова йде про так званий „Фонд допомоги та розвитку Святої Землі", який базується у Тексасі, та про два банки на палестинських територіях. Бойовики „Гамас" систематично нападають на ізраїльтян. Угруповання взяло на себе відповідальність і за нещодавні теракти в Єрусалимі та Гайфі. Джордж Буш назвав „Гамас" однією із найнебезпечніших терористичних організацій.

Успіх афганських переговорів

БОН, Німеччина. – Чотири афганські делеґації на переговорах, організованих Організацією Об'єднаних Націй, у середу, 5 грудня, підписали історичну домовленість, яка передбачає спільне створення тимчасового уряду в Афганістані. Домовленості було досягнено ранком на дев'ятий день переговорів. Перш за все, новому афганському урядові доведеться відбудовувати зруйнований десятиліттями воєн Афганістан. Делеґати погодилися на призначення керівником адміністрації – новим прем'єр-міністром Афганістану – провідника південноафганських пуштунів Гамід Карзаї. Офіційна передача влади в Кабулі має відбутися 22 грудня. Делеґати бонського форуму також узгодили список із 23 міністрів та п'яти заступників голови майбутнього перехідного уряду в Афганістані. Промовляючи після підписання, спеціяльний посланець ООН у справах Афганістану Лахдар Брахімі сказав, що міжнародна спільнота має великі сподівання стосовно угоди. Він також сказав, що афганські делеґації попросили Раду Безпеки ООН розглянути питання про направлення міжнародного миротворчого континґенту до Афганістану. Г. Карзаї сказав, що його головним завданням буде відновлення повного миру та стабільности в Афганістані. Північний альянс, який очолював боротьбу з Талібаном, отримає ключові міністерства – оборони, внутрішніх і закордонних справ. В адміністрації також працюватимуть двоє жінок. На церемонії закриття конференції перед представниками афганських делеґацій виступив канцлер Німеччини Ґерґард Шродер.

Триває форум „Афганські жінки за демократію"

БРЮССЕЛЬ, Бельгія. – У бельгійській столиці 4 грудня розпочався форум „Афганські жінки за демократію", організаторами якого виступили об'єднання „Лобі европейських жінок" та одна з програм Організації Об'єднаних Націй. Мета форуму – якнайшвидше інтеґрувати афганських жінок у життя суспільства. На форум приїхали п'ятнадцять афганських жінок, які в Афганістані, Пакистані та інших країнах очолюють громадські організації. Учасниці зустрічі хочуть вирішити, як залучити афганських жінок до процесу ухвалення рішень. Комісар Европейського Союзу з питань зайнятости й соціяльних справ Анна Діямантопулу заявила, що неможливо уявити відновлення Афганістану, зачинивши двері для жінок – половини населення країни. Верховний комісар ООН з прав людини Мері Робінсон повідомила, що під час перебування в Брюсселі вона зустрічалася з представницями Світового банку, які запитували, що конкретно може зробити їхня інституція для підтримки жінок Афганістану. Генеральний секретар ООН Кофі Аннан у вітанні учасницям форуму зазначив, що його організація прагне надати робочі місця для афганських жінок і підкреслив, що ООН зробить усе можливе для інтеграції жінок Афганістану в суспільне життя. Відразу по закінченні форуму афганські представниці відправлять звернення до найвпливовіших політичних провідників і організацій. У четвер, 6 грудня, афганські учасниці форуму зустрінуться з европарляментаріями, а також зі секретарем Державного департаменту США Коліном Павелом і представниками Ради Безпеки ООН.

На Близькому Сході продовжуються терористичні акти та відплати за них

ЄРУСАЛИМ. – Черговий терористичний акт скоєно в середу, 5 грудня, у Єрусалимі. Палестинський терорист підірвав бомбу у центрі міста – неподалік від готелю, де зупинився посланець США на Близькому Сході Ентоні Зіні. Терорист загинув. Поранено щонайменше трьох людей. 4 грудня, ізраїльська авіяція завдала ракетних ударів по палестинських об'єктах на Західному березі Йордану та у смузі Ґази. Загинули двоє палестинців. Операція була проведена у відповідь на недавні терористичні акти, організовані палестинцями в Єрусалимі та Гайфі, внаслідок яких загинули 26 ізраїльтян. Глава Палестинської автономії Ясир Арафат сховався у підземному бункері у місті Рамалах – після того, як ізраїльські ракети вибухнули за 50 метрів від будівлі, де він перебував. Пізніше він звинуватив владу Ізраїлю у тому, що вони не дають йому можливости боротися з тероризмом та екстремізмом на палестинських територіях. У вівторок, 4 грудня ізраїльський уряд оголосив керівництво Палестинської автономії „організацією, яка підтримує тероризм". А Президент США Джордж Буш, виступаючи на публічному мітинґу в Орландо на Фльориді, сказав: „Це лежить на сумлінні Ясира Арафата – знешкодити вбивць, і на сумлінні наших друзів і союзників у цілому світі – притягнути до відповідальности терористів".

Росія допоможе Україні добудувати АЕС

МОСКВА. – В російській столиці у вівторок, 4 грудня, відбулося засідання російсько-української міжурядової комісії з участю прем'єр-міністрів обох країн. Сторони принципово домовилися про поставки в Україну російського ґазу та про участь Росії в добудові українських атомних електростанцій. Під час переговорів було погоджено, що Росія надасть Україні кредит на добудову енерґоблоків на Хмельницькій та Рівненській АЕС. За словами російського прем'єра Михайла Касьянова, вже в наступному році Росія готова виділити на це 60 мільйонів долярів. М.Касьянов повідомив також, що російська сторона полегшить умови реекспорту Україною російського газу. В свою чергу, український прем'єр Анатолій Кінах заявив, що його уряд допускає будь-які форми участи російського капіталу на ринках України – від концесії до приватизації.

К. Павел відвідує країни Европи і Центральної Азії

ВАШІНҐТОН. – Секретар Державного департаменту США Колін Павел відбув 3 грудня в поїздку країнами Европи та Центральної Азії. 4 грудня, у Букарешті Колін Павел взяв участь у засіданні Організації з безпеки та співпраці в Европі. 6 грудня К. Павел провів переговори у Брюсселі в рамках зустрічі міністрів закордонних справ країн НАТО, а 7 грудня зустрівся з керівництвом Европейського союзу та Північноатлантичного союзу. Наприкінці тижня він відвідає Москву і проведе переговори з президентом Росії Владіміром Путіним. Всього під час своєї поїздки, яка завершиться у вівторок, 11 грудня, К. Павел відвідає 11 країн. Під час поїздки К. Павел має намір обговорити перебіг міжнародних антитерористичних дій, політичне майбутнє Афганістану та проблеми безпеки.

Посвячено нову будівлю посольства України

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. – Урочисте освячення нової будівлі посольства України в країнах Бенілюкс з участю архієреїв Української Православної і Греко-Католицької церков у діяспорі відбулося 3 грудня в Брюсселі. На церемонії були присутні представники українських громадських, релігійних і культурних кіл Бельгії, працівники посольства, місії України при НАТО, представництва України при Европейському союзі. Посол України в країнах Бенілюкс Володимир Хандогій зазначив, що в майбутньому десятиріччі Україна повинна забезпечити справжній культ духовности, гідно підняти громадський авторитет і престиж інтелекту, знань, духовности.

Затримано злісних грабіжників

НЬЮ-ЙОРК. – 29 листопада були пред'явлені звинувачення групі еміґрантів з України та Росії. У звинувачувальних матеріялах, зібраних прокуратурою ньюйоркського штату, стверджується, що протягом майже двох років п'ятеро еміґрантів - 31-річний Андрій Нехайло, 35-річний Роман Плисак ,29-річні Остап Капелюшний і Григорій Базар, а також 40-річний Олег Манжелей — обкрадали автомати-монетоприймальники на платних міських автостоянках.

ООН ухвалила рішення про гуманітарну допомогу Іракові

НЬЮ-ЙОРК. – Рада Безпеки Організації Об'єднаних Націй одностайно 29 листопада ухвалила рішення про продовження програми гуманітарної допомоги Іракові ще на шість місяців – до кінця травня наступного року. Відповідна резолюція передбачає також перегляд санкцій, що їх запровадила ООН проти цієї країни 11 років тому після нападу Іраку на Кувейт. Термін чинности попередньої програми допомоги Іракові „Нафта за харчі" закінчився у п'ятницю, 30 листопада.

Помер Джордж Гарісон

ЛОС АНДЖЕЛЕС. – Помер один з колишніх учасників групи „Бітлс" Джордж Гарісон. Видатний композитор і гітарист помер у віці 58 років від раку 29 листопада у Лос-Анджелесі. За часів групи „Бітлс" Дж. Гарісон перебував у затінку слави Джона Ленона і Пола МакКартні, які були провідними авторами пісень „Бітлз". Але й тоді до слави „Бітлз" Дж. Гарісон додав такі клясичні пісні, як „Something" і „Here Comes The Sun". Захоплення Дж. Гарісона східньою культурною традицією врізноманітнило музику „Бітлз". Він був одним з тих, хто започаткував благодійну ролю рок-музики – видатною подією став організований ним концерт на підтримку народу Бангладеш. Після розпаду „Бітлз" Дж. Гарісон успішно самостійно видавав музичні записи.

Польща не хоче запроваджувати візовий режим

БРЮСЕЛЬ, Бельгія – Польща не має наміру запроваджувати візовий режим з Україною, Росією та Білорусією до початку процедури вступу Польщі до Европейського союзу. Про це 28 листопада в бельгійській столиці заявив головний представник Польщі на переговорах про членство в ЕС Ян Трущинський. Він пояснив таку позицію своєї країни тим, що це буде занадто великим обтяженням для державного бюджету. Крім того, Польща прагне уникнути створення нової „залізної завіси" на своїх східних кордонах, – наголосив польський дипломат.

За матеріялами преси

Погоджено питання про компенсації потерпілим у катастрофі літака Ту-154

КИЇВ. – Під час україно-ізраїльських міжурядових консультацій, які відбулися 27-28 листопада в Єрусалимі, вирішено гуманітарні питання, пов'язані з катастрофою літака Ту-154, у тому числі щодо надання відповідних компенсацій потерпілим ізраїльським сім'ям. Делеґації домовилися про продовження консультацій на експертному рівні з метою якнайшвидшого вироблення відповідної україно-ізраїльської домовлености.

Як уже повідомлялося, 4 жовтня над Чорним морем зазнав катастрофи літак Ту-154 російської авіокомпанії „Сибір", який виконував лет Тель-Авів – Новосибірськ. У катастрофі загинуло 78 осіб, переважно громадян Ізраїлю. За висновками російсько-української комісії, причиною катастрофи стало влучення в літак ракети зенітно-ракетного комплексу С-200, запущеної під час навчань українських військ протиповітряної оборони.

УНІАН

Бранці...

(Закінчення зі стор. 1)

була переконана, що моджахеди слухають „Вільний Кабул" і приймуть мене як свою, передавши без зайвих слів і будь-яких вимог тих, хто потрапив до них у полон. Але...

Коли Людмила Торн прибула до Афганістану й зустрілася поглядом з одним з найжорстокіших польових командирів Гульбудіном Гекматіяром, то зрозуміла: значення передач „Вільного Кабулу" в своїх плянах вона дещо перебільшувала. Гульбудін не знав, що таке милосердя й жаль, коли йшлося про ненависних „шураві", які прийшли завойовувати його землю. І коли Людмила Торн запропонувала йому відпустити кількох бранців на Захід, командир моджахедів кинув на неї дуже промовистий погляд, в якому читалося: „Йди геть звідси, жінко, поки й тебе не посадили в яму до тих невірних". Виручило те, що Людмила Торн привезла подарунки для моджахедів: одяг, взуття, ліки і, найголовніше, 100 примірників Корану російською мовою. Гекматіяр на повторне прохання відпустити на Захід полонених, зажадав, аби тисяча таких Коранів лежали в нього на столі. І лише тоді обіцяв подумати.

– Але Гекматіяр, – згадує Людмила Торн, – швидше був винятком. Не всі польові командири афганців так ставилися до полонених. Я згадую Гілані, Моджахеді і особливо Абдул Гака, якого напередодні нинішньої американської акції покарання вбили таліби. Він дуже добре розумів трагедію вояків, яких майже дітьми силоміць відірвали від матерів й батьків й погнали на бійню. Хоч, ясна річ, навіть у Абдул Гака полон не нагадував курорт. Хліб, вода, наручники. Хлопців тримали в спеціяльно викопаних ямах, примушували вчити Коран й молитися за мусульманським звичаєм. Я їздила до Афганістану чотири рази і найважчим завжди для мене було прощання з бранцями того пекла. Й досі чую я голос молодого й вродливого хлопця, який побачив мій православний хрестик і закричав: „Людмило, я теж православний! Заберіть мене зі собою в Америку! Я не хочу тут залишатися! Не хочу!"

Той голос приреченого не давав їй ані на хвилину забути побачене. І вона пробилася до самого президента Р. Реґана, щоб сказати йому: „Пане президенте, заклинаю вас, зробіть що-небудь, зробіть!" Роналд Реґан, вражений її мужністю, пообіцяв особисто проконтролювати всі можливості переправлення радянських військовополонених на Захід. І незабаром на ньюйоркському летовищі Ля Ґвардіа вона зустрічала першу сімку врятованих.

– Усього, – продовжує оповідати Людмила Торн, – мені вдалося врятувати 18 хлопців. І серед них шестеро українців. Ігор Ковальчук, Микола Мовчан, Тарас Деревляний, Володимир Ромчук, Юрій Шаповаленко, Олександер Журавківський. Порізному склалася їхня доля в Америці. Пережите в полоні далося взнаки. Тарас Деревляний, наприклад, так і не зміг „відійти", ні дня, ні години не міг жити без алькоголю. Так і пропав від цієї напасті. Багато з тих, кого вдалося врятувати, звикли до наркотиків. І треба було багато зусиль і їхніх, і наших, щоб відвести смертельну небезпеку. Знайшла я серед врятованих і людину, яка стала мені неначе сином. Це Микола Мовчан з Житомирщини. Ми й досі живемо разом. І я люблю сина Миколи, маленького Андрійка, як свого онука, а його дружину Тетяну – як свою невістку. Коли я згадую зустріч в селі Подня на Житомирщині, то не можу втриматися від сліз. Це було на весіллі Миколи й Тетяни. Тоді ми вперше зустрілися з мамою Миколи й обидві не могли вимовити ані слова, а лише плакали і обнімали одна одну. Але я й без слів, серцем відчувала, наскільки вдячна мені за сина оця проста українська жінка. Й ця подяка була для мене дорожчою за будь-які мільйони.

До нашої розмови приєднується Микола Мовчан:

– Я не хочу згадувати ту війну. Я викреслив її з своєї пам'яті й не хочу більше її туди впускати. Нехай про неї згадують ті, хто нас, 18-19-річних хлопчаків, послав вмирати на чужій землі.. Причому вмирати не за справедливу справу, не допомагаючи комусь, хто потрапив у біду, а ганебною смертю окупанта. Нас туди ніхто не кликав й не просив про інтернаціональну допомогу. Все це була пропагандистська комуністична брехня.

Керівництво СРСР напередодні введення військ до Афганістану звикло до того, що дати відсіч радянській армії ніхто не може. Вони пам'ятали Угорщину 1956 року, Чехословаччину 1968-го. Й сподівалися, що відсталий Афганістан їм вдасться підкорити за лічені дні. Але на війну з окупантами піднявся весь народ. Для нього це справді була вітчизняна війна.

– А нинішня, – перехожу я на реалії сьогодення. – Що це таке? Може, правильно чинили радянські керівники, коли вводили війська в Афганістан? Може, вони розуміли, що звідти рано чи пізно людству загрожуватиме страшна небезпека – ісламський фундаменталізм і міжнародний тероризм. Хіба терористичні акції проти США 11 вересня не дають підстав переглянути і війну СРСР в Афганістані, і постаті колишніх польових командирів, багато з яких стали помічниками Осами бен Ладена?

– Це абсолютно різні війни, – стверджує Людмила Торн. – Америка не воює проти народу Афганістану, навпаки, вона хоче допомогти йому скинути антинародний режим талібів, який знущається над цим народом. Окрім того, лідери талібів, які захопили владу в Афганістані після виведення радянських військ, перетворили країну на лігво для терористів, для імперії міжнародного злочинця Осами бен Ладена, який й зорганізував теракти 11 вересня. Американська війна проти талібів – це відплата за жахливе вбивство тисяч ні в чому не винних простих американців. Так вчинила б будь-яка країна світу, якби проти неї було здійснено щось подібне. Разом з тим американці прагнуть допомогти афганському народові продовольством, медикаментами.

Людмила Торн з визволеними з її ініціятиви українцями, які перебували у афганському полоні.

– От ви стверджуєте, що таліби захопили в Афганістані владу і що це, по суті, антинародний режим. Але це з точки зору американки, а афганцям, можливо, й не треба іншої влади. Можливо, більшість з них хочуть жити за жорсткими приписами шаріяту, адже вони – правовірні мусульмани...

– Так, вони мусульмани, – продовжує Людмила Торн. – Але режим талібів нічого спільного з справжнім мусульманством не має. Бо немає в Корані ані закликів вбивати ні в чому не винних людей, ані приписів знущатися над власним народом. Ви маєте рацію, коли кажете, що більшість афганців – правовірні мусульмани. Але це не означає, що вони повинні жити в голоді й холоді. Ви подивіться, на що перетворили ці „захисники ісляму" жінок! Навіть тварини користуються більшими правами. Таліби фактично зробили бранцями пекла цілий народ. І це жахливий злочин.

Я не вважаю себе знавцем афганського суспільства, але в дечому розуміюся. І коли сьогодні намагаються утворити новий уряд Афганістану без домінуючої ролі в ньому представників пуштунських племен, то я знаю, що цим самим створюють передумови для нової громадянської війни, бо пуштуни – це еліта структурованого за етнічним принципом афганського суспільства. А на останньому щаблі цієї драбини перебувають хазарійці.

Треба добре знати, яке місце в Афганістані посідають узбеки, таджики, белуджі, щоб радити, як афганцям облаштувати своє суспільство. І треба якомога більше розказувати і їм, іншим мусульманським народам, що таке Америка і хто такі американці. Треба йти до цих людей, адже вони обдурені пропагандою таких діячів як Осама бен Ладен так само, як колись були обдурені комуністичною пропаґандою радянські люди. І треба в цьому середовищі робити те саме, що ми робили, борячись з комунізмом.

До розмови знову приєднується Микола Мовчан:

– В полоні я багато читав Коран. Там немає закликів вбивати інших людей. Усе це вигадали терористи, які не мають ні віри, ні національности. Не можна обвинувачувати в тому, що сталося 11 вересня, іслям. Це велика світова релігія, яку треба поважати. Інша справа, що під її прикриттям творять чорні справи злочинці. Але хіба не так само іменем Христа творила страшні злочини середньовічна інквизиція? Й треба добре осмислити те, що відбулося 11 вересня. Чому освічені, молоді люди йшли на смерть, аби тільки провчити „великого сатану", як назвав колись Америку аятола Хомейні?

Хтось же зумів перетворити цих хлопців на зомбі й переконати, що сенс їхнього життя в тому, щоб вмерти в смертельній боротьбі із запеклим ворогом усіх мусульман – Америкою. І тут я абсолютно погоджуюся з Людмилою, що треба йти до цих людей, треба показувати й розказувати їм, що ми так само хочемо жити в мирі і злагоді і зі своєю совістю, і з Господом Богом.

Новий курс В. Путіна

Терористичний напад на США 11 вересня несподівано обернувся козирною картою для президента Росії Володимира Путіна. Складається враження, що молодий провідник Росії ніби чекав подібної нагоди, щоб почати складну політичну гру зі США, які здавна вважалися в СССР потенціяльним воєнним противником. Розпад мілітарно небезпечного СССР змушував провідників Росії шукати інших можливостей утвердження авторитету своєї держави у світі. Новий президент прийшов з колишнього КГБ не тільки з досвідом таємної діяльности, але й зі своєю залогою, яка усе відчутніше відтіснює від державного керма людей попереднього президента.

Проте спершу В. Путін мав тільки амбіції стати „спасителем нації", її вождем, тому що обставини не сприяли цьому. Погіршення рівня життя населення, війна у Чечні, сепаратистські настрої у автономіях, непослух у СНД, занепад космічної програми, катастрофа підводного корабля „Курськ", недовіра народу до влади, утруднювали початок президентської кар'єри. Проте вибухи кількох житлових будинків, приписані чеченцям, вдалі маневри росіян на Балканах, приборкання незалежних засобів масової інформації сприяли згуртуванню росіян довкола Москви. Тепер був бажаний новий, несподіваний крок...

Коли літаки вразили американські будівлі, В. Путін першим з закордонних провідників зателефонував до Білого Дому зі співчуттям і пропозицією допомогти. Москва негайно передала США розвідувальні дані про підземні укріплення Афганістану, допомогла встановити зв'язки з Північним союзом, не заперечувала проти прибуття військ союзників до країн Середньої Азії, а коли таліби вийшли з Кабулу, Росія першою з чужинських держав ввела до столиці своє військо. Член посередницької делегації ООН в Афганістані Барнет Рубин заявив, що Росія зацікавлена не стільки у замиренні в цій державі, скільки у відновленні своїх впливів. Москва негайно опротестувала заяву.

Водночас В. Путін прагне стати „добрим батечком" свого народу, для чого відвідує далекі околиці, влаштовує зустрічі у Кремлі, полагоджуючи проблеми, якими мало б зайнятися місцеве управління. На новий рік в Росії випущено календар „12 настроїв президента" з приємними портретами В. Путіна. Випущено і годинники "Президентські" до правої руки, бо В. Путін носить його на правиці.

Дуже залежить В. Путінові повернення України до сфери впливів Москви. І в цьому йому сприяє зростання ролі Росії у антитерористичному бльоці, обнадійливі прогнози щодо її приєднання до НАТО. В. Путін помітно відмовляється від погроз і шантажу щодо України, якими оперували його попередники. Він бере участь в українських святах на теренах України і Росії (побував і на відкритті пам'ятника Т. Шевченка у Петербурзі), оголосив наступний рік „Роком України в Росії" і т. ін.

Звісно, треба жити у мирі з російським сусідом, але варто пам'ятати російське прислів'я: „М'яко стелить та жорстко спати". А ще й перечитувати пророцтво Т. Шевченка про те, „як Україну злії люде присплять лукаві, і в огні її, окраденою, збудять..." Збігнєв Бжезинський заявив у пресі: „НАТО має остерігатися Росії". А Україна?

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про жіночу перевагу

Ні, йдеться не про фізичну перевагу чи про схильність жінок прибувати на вазі, зокрема у пізнішому віці. Цього разу хочеться відмітити перевагу жіночого роду в загальному житті, що особливо у останніх роках стає дуже відчутним, де тільки не поглянемо на своїх чи чужих.

Із чисто журналістичної цікавости почалися у мене розшуки та записування з різних ділянок життя, в яких зараз жінки переважають, що допровадило до дивних висновків, які, однак, дозволили сьогодні зробити саме такий „відважний" заголовок тижневій О-ЦІ.

А все почалося від роздумів і розшуків у власній журналістичній професії. Розуміється, висновки далеко не повні та й тому можна їх подавати лише у так „незобов'язуючій" рубриці як фейлетони О-КИ, але й вони цікаві та якось досі не розглянені у інших засобах інформації. Чи замислювався хтось над тим, що в українській журналістиці на американському континенті найповажніші засоби загальної інформації перебувають сьогодні у руках жінок? Два тижневики, що їх видає УНС, редаговані жінками, жінки є членами редакційних колеґій. В жіночих руках є тепер і тижневик „Національна трибуна" та його „двійник" – „Шлях перемоги". Значить, на опінію і настрої українських поселенців в США та частинно в Канаді впливають жінки, бо і там, крім „Шляху перемоги", в жіночих руках є також інші журнали, як ось „Україна і світ", що належить до популярних тижневиків. А про дописи журналісток що й казати. Від них роїться у кожному українському виданні.

Не гірше мається справа у пресі України – хоча через неповну та не своєчасну доставу ми не можемо спиратися на статистиці чи точних інформаціях. На кожний випадок, виглядає воно тепер так, що у писаному слові мають вагому перевагу таки жінки. Не забуваймо, що жінки-журналістки відповідають за добру та широку жіночу пресу на еміґрації і в Україні, яка появляється завдяки нашим активним жіночим організаціям.

Шкода, що є обмаль жінок у політичному житті України та що вони, крім таких вийнятків, як Юлія Тимошенко чи Наталя Вітренко, не мають сильнішого впливу на політичне майбутнє молодої і так непевної держави. Може б за більшої участі жінок все йшло б кращим шляхом?

Але, маючи таку силу в писаному слові, чи не треба б ужити її саме у впливі на майбутнє нашої спільної батьківщини? Може б треба саме через пресу давати більше рекомендацій і переконувати українських жінок, що їхня роля сьогодні не тільки у заробітній силі, як наймичок у чужих країнах, але також у кермуванні політичного і громадського життя? Якщо наші жінки так добре виконують провідні завдання у пресі, яка впливає на загальні настрої та опінію тисяч читачів, то вони повинні так само добре провадити політичним та адміністративним державним життям, спрямовуючи його на кращі шляхи.

Досі, однак, бачимо мало жінок на провідних місцях в державному апараті України, на постах міністрів чи кандидаток до парляменту у березні 2002 року.

Добре було б нашим активісткам приглянутися ближче до числа впливових жінок у американському публічному житті, а що тут говорити про політичне. Та ж Кондолезу Райс знає вже майже цілий світ, що вона працює в уряді Президента Джорджа Буша, а попередній президент мав Меделин Олбрайт, якої не бракувало при жодному поважному рішенні. Сьогодні, як знаємо, дружина Б. Клінтона, Гіларі, також вже доволі славна у політичному житті Америки на посаді сенатора. Отже, двері у політичне життя широко відкриті для жінок у західному світі. Нічого не стоїть на перешкоді й для українських жінок. Якщо вони у нас такі сильні в журналістиці, то до політичного проводу – тільки один крок.

Консервативна Японія саме вітає новонароджену принцесу та голосно говорить про те, щоб у майбутньому вона стала провідником держави. Чому українські жінки не можуть бути у проводі України і довести в тому свою перевагу?

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

До 60-річчя Української Повстанської Армії

НЬЮ-ЙОРК. – З ініціятиви Головної управи товариства вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича (Чупринки), всіх голів Крайових організацій було запрошено на нараду, яка відбулася 24 листопада.

На нараді створено Громадський комітет з відзначень 60-ліття Української Повстанської Армії, який координуватиме відзначення річниці всіма українськими громадами в Америці.

Діловий комітет очолив Микола Грицковян, заступники – Володимир Янів і Юліян Котляр, фінансовий – Михайло Цвях, прес-референт – Іван Буртик. Представники інших організацій є членами Комітету.

Відбулась нарада Ділового комітету, на якій оформлено плян праці. Голова комітету поінформував, що інформації про діяльність УПА можна буде одержати на Інтернеті. Адресу Інтернету та діяльність Комітету буде подано в українській пресі.

Іван Буртик,
прес-референт

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Відродимо український фестиваль

Український фестиваль „Ґарден Стейт" заслужив собі за роки існування на статус частини українського культурного життя в Нью-Джерзі. В найкращі часи впродовж дня його відвідували до 15 тис. людей. На ньому була найкраща програма, найбільший вибір товарів у продажу.

В останніх роках популярність фестивалю почала різко падати. Нам загрожує повна відсутність українського фестивалю в Нью-Джерзі. Основною проблемою у відродженні цього свята є відсутність людей, які загорілися б ідеєю всеамериканського українського свята і доклали б свій талант, зусилля і творчий ентузіязм для відродження його давньої слави.

Як голова комітету фестивалю, що не відбувся з причини трагічних подій 11 вересня, звертаюся до всієї української громади Нью-Джерзі та зацікавлених з інших штатів знайти краплинку часу і власного бажання стати учасником відродженого Українського фестивалю. Станьте добровольцями, підключіться до спільної благородної праці, від якої отримаєте чимало внутрішнього задоволення.

Потрібні ваші ідеї, поради, досвід і час. Кожний з досвідом, чи без – однаково потрібний. Зголосіться вже сьогодні. Незалежно від вашої можливости участи в комітеті, подайте своє ім'я і телефон, щоб ми могли повідомити вас про найближчу зустріч.

Звертайтеся на номер (201) 376-0966 – в справі українського фестивалю.

З повагою,

Адам Стець,
голова фестивального комітету

Подарунок для Папи

Українці люблять відтворювати світ в жовтооранжевій аж до червоно-бордової гами кольорів. Про це й роботи мисткині-вишивальниці Люсі Медицької. Вона народилася в селі Перегноєві на Золочівщині, в родині вчителів Михайла та Тетяни Дичкевичів. Дівчинку з дитинства оточувало чародійне мистецтво. П'ятирічною дитиною вона почала грати перші акорди на фортепіяно і робити перші хрестики, гладь і гапт. Перебуваючи в таборах Німеччини, 17-літня дівчина вишивала і вимінювала свою працю на хліб, борошно і цукор. У таборі Люся одружилася з адвокатом Степаном Медицьким з Перемишля. До Нью-Йорку родина прибула в 1942 році, а з часом переїхала до Клівленду, де працювала на різних фабриках. У 1977 році Люся овдовіла. Розрадою в житті були вишивка і музика. Люся Медицька вишила два набори церковного одягу для собору св. Йосафата в Пармі, один набір – для церкви св. Миколая у Пенсильванії. Її стихарі, вишиті у 4-ох кольорах, носять священики різних парафій. Роботи мисткині неодноразово експонувались, її власна домівка нагадує український музей в мініятюрі.

Надзвичайною подією в її житті була зустріч з Папою Іваном Павлом II в Римі. На авдієнції, при сприянні отця-каноніка собору св. Йосафата Андрія Гановського, вона подарувала Святішому Отцеві вишиту подушку. Доторкнувшись до неї, уважно розглядаючи взір, Папа назвав її мистецьким твором. В даний час Люся Медицька вишиває четвертий набір для церкви св. Андрія в Пармі.

Впродовж багатьох років вона є членкою 33-го відділу СУА в Огайо, членкою Українського музею в Нью-Йорку. Сумлінно виконує свої обов'язки книговода, скарбника відділу і дитячої „Світлички".

Надя Русенко,
Парма, Огайо

Бережіть історичне місто

Спостерігаючи, як оновлюється Київ, я радію, а душа плаче. Радію, коли міська адміністрація разом з архітекторами дбає про те, щоб зберегти споруду київського вокзалу. Та, на жаль, в історичному центрі Києва святі місця руйнують. Перебуваючи нещодавно в Києві, президент Міжнародного союзу архітекторів Васіліс Сгутас зауважив: „Міське середовище – це не вакуум. Готель „Інтерконтиненталь", що зводиться між Софійським і Золотоверхим Михайлівським соборами, розташували тут надаремно. Потрібно берегти і захищати історично сформоване міське і архітектурне середовище".

На жаль, древнє европейське місто будівництвом „багатоповерхівок" перетворюється на скупченння висотних „частоколів", нетипових для нас, знищується його національне обличчя. Ударними темпами зводяться двоповерхові підземні гаражі навіть під стінами Софійського собору. Це фактично підкоп під прадавню святиню. В результаті вже з'явилися тріщини на стінах дзвіниці і в самому соборі.

Готується реконструкція старого кварталу Хрещатика. А це знову – надбудови та знесення будівель столітньої давности у двоярусному дворику. Приглядаються містобудівники і до Дитинця Верхнього міста, де існують залишки підмурків палацу часів Київської Руси, маючи намір звести тут 7-поверховий будинок. Не замислюються люди про те, що старовинний центр, який вже оголошений історико-архітектурною пам'яткою, слід залишити нащадкам, а показуючи його туристам не займаними, можна отримати солідні кошти для подальших реставраційних робіт.

Віталій Коваленко,
голова громадської інспекції
Українського товариства
охорони пам'яток історії та культури

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Відбувся 27-ий з'їзд товариства сеньйорів

КЕРГОНКСОН. – 10-15 червня року на Союзівці, Н.Й., відбувся 27-ий з'їзд Товариства сеньйорів Українського Народного Союзу. З'їзд почався у сумну хвилину, коли саме відбулися похоронні відправи кол. предсідника УНС д-ра Івана Флиса. На похороні були присутні члени Головного уряду, усі члени Товариства сеньйорів, які прибули на з'їзд.

У неділю, після реєстрації, учасники з'їзду зустрілися на майдані перед „Веселкою", де мали розвагову програму під керівництвом Євгена Мороза.

Наступного дня вранці сеньйори взяли участь у Святій Літургії і Панахиді за померлих членів – Володимира Сохана і д-ра Івана Флиса. Відтак з'їзд відкрила голова Товариства д-р Анна Чопек. Після відспівання американського і українського гимнів і зачитання „Зобов'язання вірности", обрано президію з'їзду у складі: Анна Чопек – голова, Леся Орлян – секретар. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять померлих членів. Відспіванням „Многая літа" присутні привітали д-ра Романа Барановського з його 96-літтям.

Д-р Р. Барановський, д-р А. Чопек, д-р Р. Процик.

До Номінаційної комісії ввійшли Єва Узич і Анна Турчин, до Комісії дотацій – Естель Волошин, Леся Орлян, Мирон Седорович і д-р Марія Т. Дицьо, до Контрольної комісії – Ольга Шатинська.

Англомовний протокол з попереднього з'їзду прочитала (заступаючи неприсутніх Ольгу Літепло і українського секретаря Ларису Діяк) Марія Бобечко. На доручення голови А. Чопек Лариса Діяк репрезентувала Товариство сеньйорів на бенкеті у Чикаґо з нагоди 100-ліття інж. Степана Куропася і передала йому грамоту.

Звітували голова і члени управи та регіонально-стейтові представники. Контрольна комісії подала, що знайшла касові книги і ведення в порядку. Уділено абсолюторію уступаючій управі.

Реєстраційна комісія подала, що зареєстровано 70 членів, які прибули з різних стейтів країни.

На пропозицію Номінаційної комісії обрано нову управу у складі: д-р Анна Чопек – голова, екзекутивний заступник голови – Леся Орлян, заступник – Сем Літепло, скарбник – Ольга Папроцька, англомовний секретар – Ольга Літепло і україномовний секретар – Лариса Діяк. Регіональні представники: Ярослава Ковч – Коннектикат, Євген Мороз – Масачусетс, Марія Мандзій – Ню-Джерзі, Віра Шуль – Ню-Йорк, Христина Дзюба – Рочестер, Гелен Тренклер – Ровд Айленд, Марія Бобечко – Огайо, Єва Узич та Іван Р. Лабік – Пенсильванія, д-р Стефанія Барановська – Кергонксон і Кетскільські околиці. Програма включала вечірку з вином і канапками, під час якої д-р С. Барановська читала гуморески Едварда Козака, було „бінґо" під проводом Миколи і Марії Бобечків, Івана і Олени Лабіків.

Євген Волошин і Євген Мороз перевели розпродаж предметів, дарованих сеньйорами, а також УНС, що дало суму 450 дол., а льотерія під час бенкету, якою займалися Марія Прухніцька і Неля Яварів, з допомогою інших жінок, придбала суму 330 дол.

На внесення Комісії дотацій схвалено пожертви: 150 дол. – на пресовий фонд The Ukrainian Weekly, 150 дол. – на тижневик „Свободу" і 300 дол. – на „Фонд бабусь" СУА в Україні.

Річний огляд подій в Україні подав у своїй доповіді д-р Роман Барановський, а д-р Роман Процик – англійською мовою. Як екзекутивний директор Фонду катедри українознавства при Гарвардському університеті, він говорив про найновіші публікації, фінансовані фондом. Голова д-р А. Чопек, як адвокат, говорила про нову форму „оф лівінґ віл", т. зв. „п'ять бажань". Ця форма подає в деталях інформації на випадок серйозної недуги. Д-р Марія Т. Дицьо, анастезист із стейту Мейн, вперше на з'їзді Товариства сеньйорів УНС говорила про її лікарський досвід. Вона обіцяла приїхати теж на другий рік і доповідати про медичні заходи. Під час останньої сесії з'їзду голова УНС У. Дячук доповідала про справи УНС і Союзівки. Були численні запити, на які доповідачка давала відповіді.

З'їзд закінчився бенкетом, під час якого членки Товариства виступали у національних строях. Головним промовцем на бенкеті був віце-консул України Григорій Шевченко, а також представник Фундації „Діти Чорнобиля".

З'їзд пройшов успішно.

Д-р Роман Барановський

Нові члени УНСоюзу

Степан Ч. Романюк, син Юрія і Ді Романюків, новий член 414 Відділу УНС. Дитину забезпечили дідусь Теодор-Роман і бабця Марія Романюки.

Михайлик Суддя, син Юрія і Галини Суддів, новий член 155 Відділу УНС. Записав свого сина до Українського Народного Союзу батько Юрій.

Наталія, Богдан і Роман Костики, діти о. Ярослава і Марії Костиків, нові члени 13 Відділу УНС. Записали своїх дітей родичі о. Ярослав і Марія.

Прошу передплатити „Свободу"

Пересилаю чек на сто долярів і прошу передплатити „Свободу" для двох осіб чи родин в Україні.

Богдан Вовчик,
секретар 220-го Відділу УНСоюзу

За надіслані кошти „Свободу" передплачено для видавничого відділу „Свічадо" Монастиря студійського уставу УКЦ у Львові і Християнського добродчинного центру „Стефанус" в Черкасах.

Звіт Контрольної комісії УНСоюзу

Контрольна комісія, згідно зі статутом УНС, в період від 27–29 листопада ц. р. перевірила діловий стан Українського Народного Союзу за 9 місяців 2001 року. Попередня контроля відбулася 8–10 травня цього року.

Плян праці Контрольної комісії складався з перевірки виконання рішень 34-ої Конвенції УНС, ведення справ Фінансового та Рекордового відділів, публікацій УНС, господарського стану, відпочинкової оселі УНС „Союзівка" та інших справ.

Внаслідок перевірки Контрольна комісія дає до відома наступне:

1. Виконання рішень 34-ої Конвенції

Делеґати 34-ої Конвенції прийняли ряд резолюцій, переданих до здійснення Головному урядові та Екзекутиві УНС. Всі резолюції 34-ої Конвенції були виконані, за винятком однієї – встановлення пам'ятника Патріярхові Мстиславу на Союзівці.

2. Фінансовий відділ УНС

За 9 місяців ц. р. оперативний прибуток УНС становив 194 тис. дол. в порівнянні з 110 тис. за 9 місяців 2000. Резерви УНС збільшились на один мільйон доларів до суми 7,791 тис. дол. Головною причиною збільшення власної резерви були коливання на фінансовій біржі, зміна вартості канадського доляра та обчислення канадських й американських резервів на забезпечення.

Новий будинок Головної канцелярії УНСоюзу став прибутковим на 107 тис. дол. в 2000 році. Одначе виплачення комісійного, пов'язаного з винаймом додаткової площі в 2001 році, спричинило затрату на 42 тис. за три квартали 2001 року. Решта затриманих грошей (122 тис. дол.) від часу продажу будинку УНС в Джерзі Ситі була сплачена з відсотками (12,158 дол.).

3. Публікації УНС „Свобода" та „Український тижневик"

З кінцем вересня 2001 року кількість передплатників „Свободи" становила 7,226, кількість передплатників „Українського тижневика" становила 6,679. В порівнянні з кінцем 2000 року, число передплатників „Свободи" зменшилося на 202, число передплатників „Українського тижневика" зменшилося на 133. Дефіцит обох публікацій за три квартали ц. р. становив 86 тис. дол. Для порівняння, згадаймо що за 9 місяців 2000 року рік він становив 138 тис. дол. Згідно з бюджетом, дефіцит обох публікацій не повинен перевищити 100 тис. дол.

4. „Союзівка"

За 9 місяців 2001 року „Союзівка" втратила 462 тис. дол. За увесь попередній рік втрати „Союзівки" становили 579 тис., тобто поточний рік буде фінансово подібним до минулого. На доручення Головного уряду, постійний Комітет в справах „Союзівки" представив

(Закінчення на стор. 18)

Звіт Фінансового відділу УНСоюзу

Квітень – вересень 2001 року

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
REPORT OF FINANCIAL DEPARTMENT

RECONCILIATION OF LEDGER ASSETS

		Total For Three Months Ended March 31, 2001	April 2001	May 2001	June 2001	July 2001	August 2001	September 2001	Total For Nine Months Ended September 30, 2001
INCREASES IN LEDGER ASSETS									
Dues And Premiums From Members:									
Dues From Members	$	454,687.81	106,252.36	118,919.95	150,576.63	116,785.22	112,296.31	142,598.17	1,202,116.45
Annuity Premiums From Members		118,338.04	127,729.28	128,657.18	6,525.00	13,142.00	12,504.50	12,237.28	419,133.28
Universal Life Premium		38,172.40	6,313.88	8,300.71	13,337.65	20,956.73	9,446.36	10,519.82	107,047.55
Reinsurance Premiums Paid		0.00	-11,297.23	-9,743.18	-4,809.39	-343.46	-625.26	-962.29	-27,780.81
	$	611,198.25	228,998.29	246,134.66	165,629.89	150,540.49	133,621.91	164,392.98	1,700,516.47
Dividend Accumulations	$	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
		0.00							0.00
Commisssion Income And Reinsurance Allowance	$	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Investment Income:									
Banks	$	844.96	1,053.54	140.26	114.41	1,070.47	207.73	179.53	3,610.90
Bonds		881,692.93	149,158.55	209,441.49	284,470.84	233,379.36	299,598.37	331,073.15	2,388,814.69
Certificate Loans		1,993.02	1,790.17	2,327.55	1,692.87	1,247.38	1,297.70	1,455.94	11,804.63
Mortgage Loans		119,949.29	24,641.41	39,361.62	54,878.50	28,858.34	34,552.40	27,038.23	329,279.79
Real Estate		78,837.30	40,523.50	69,829.46	244,353.84	270,537.91	255,203.17	228,708.38	1,187,993.56
Short Term Investments		31,495.41	22,375.14	10,801.30	7,354.01	3,327.39	7,939.24	3,857.35	87,149.84
Stocks		47,718.52	31,547.38	18,720.46	10,956.35	27,122.45	21,751.08	350.16	158,166.40
Urban Renewal Corporation		45,501.00	15,167.00	15,167.00	15,167.00	15,167.00	15,167.00	15,167.00	136,503.00
	$	1,208,032.43	286,256.69	365,789.14	618,987.82	580,710.30	635,716.69	607,829.74	4,303,322.81
Net Profit(Loss) On Bonds And Stocks Sold Or Bonds Matured		72,928.65	0.00	8,647.74	0.00	942.34	412.22	734.40	83,665.35
Official Publications Income	$	325,064.58	113,406.84	118,712.26	69,208.91	129,708.52	112,019.51	84,145.55	952,266.17
Income From Ukrainian Renewal Corporation	$								
Miscellaneous:									
Donations To (Out Of) Fraternal Fund		-7,072.25	-4,250.00	-7,943.99	-2,864.67	-4,869.00	-3,423.89	-2,481.09	-32,904.89
Due To Broker		1,492,844.44	-1,492,844.44						0.00
Due to Ukr Nat'l Foundation		1,099.10	6.68	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,105.78
Branch dues payable		941.71	373.41	459.93	567.73	395.62	444.31	343.34	3,526.05
Unallocated funds		0.00	-1,436.22	-2,615.92	-1,179.38	-1,367.14	-1,191.27	2,492.58	-5,297.35
Transfer To Orphans Fund		0.00	0.00	-1,514.96	0.00	0.00	0.00	1,000.00	-514.96
		1,487,813.00	-1,498,150.57	-11,614.94	-3,476.32	-5,840.52	-4,170.85	1,354.83	-34,085.37
Total Increases In Ledger Assets	$	3,705,036.91	-869,488.75	727,668.86	850,350.30	856,061.13	877,599.48	858,457.50	7,005,685.43
DECREASES IN LEDGER ASSETS									
Paid To Or For Members:									
Death Benefits	$	283,967.21	84,976.27	80,863.32	91,999.00	63,988.00	130,166.99	35,164.62	771,125.41
Endowments Matured		193,362.60	55,798.00	67,870.00	76,740.00	54,217.00	82,416.00	62,890.00	593,293.60
Annuity Benefits And Partial Withdrawals		332,537.09	146,423.42	274,799.17	69,351.47	108,765.76	14,793.62	44,991.04	991,661.57
Cash Surrenders		174,480.53	69,881.01	30,523.30	53,042.94	82,186.31	68,079.48	48,846.33	527,039.90
Unversal Life Withdrawals		0.00	411.54	1,164.87	0.00	0.00	1,227.24	6,755.57	9,559.22
Interest On Death Benefits		390.68	373.96	530.79	139.52	76.22	140.81	24.15	1,676.13
Fraternal Benefits		26,217.54	0.00	0.00	27,109.09	0.00	0.00	22,718.39	76,045.02
Dividend Accumulations		7,124.67	840.96	2,491.66	1,041.72	1,556.08	1,912.81	467.99	15,435.89
	$	1,018,080.32	358,705.16	458,243.11	319,423.74	310,789.37	298,736.95	221,858.09	2,985,836.74
Commissions, Rewards And Refund Of Expenses:									
Commissions And Overrides On Universal Life		612.28	150.72	161.09	120.41	102.46	45.61	243.92	1,436.49
Reward To Organizers		52,192.80	15,252.67	10,511.59	12,261.33	9,801.79	8,578.19	6,730.83	115,329.20
Reward To Special Organizers		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	-891.96	-891.96
	$	52,805.08	15,403.39	10,672.68	12,381.74	9,904.25	8,623.80	6,082.79	115,873.73
General Expenses And Fraternal Payments:									
Actuarial And Statistical Expenses		44,813.74	15,725.00	44,019.00	28,251.00	8,307.60	29,000.00	2,463.46	172,579.80
Advertising		3,229.52	3,194.65	4,585.50	3,321.80	996.80	973.10	1,349.19	17,650.56
Auditing Committee Expenses		480.00	0.00	2,534.00	620.50	0.00	0.00	320.00	3,954.50
Bank Charges		1,610.38	1.369.35	1,001.46	743.33	409.35	1,231.00	888.25	7,253.12
Bank Charges For Custodian Account		5,768.72	2,595.81	1,314.87	695.89	2,923.28	720.97	1,420.52	15,440.06
Books And Periodicals		2,237.35	656.94	600.00	1,188.22	335.44	269.23	86.00	5,373.18
Depreciation Of E.D.P. Equipment		6,928.00	0.00	0.00	6,928.00	0.00	0.00	6,928.00	20,784.00
Depreciation Of Printing Plant		2,476.00	0.00	0.00	2,476.00	0.00	0.00	2,476.00	7,428.00
Depreciation Of Real Estate		21,702.00	0.00	0.00	21,702.00	0.00	0.00	21,702.00	65,106.00
Donations		3,000.00	3,000.00	0.00	0.00	0.00	2,989.78	0.00	8,989.78
Dues To Fraternal Congresses		425.50	250.00	300.00	472.00	0.00	0.00	230.00	1,677.50
Employee Benefit Plan		56,099.98	90,518.60	25,269.87	-68,746.97	53,048.77	24,307.94	502.50	181,000.69
Expenses Of Annual Sessions		219.57	0.00	346.00	0.00	0.00	0.00	0.00	565.57
Field Conferences		2,045.09	2,741.03	1,733.66	3,331.72	345.55	603.00	435.51	11,235.56
Fraternal Activities		697.38	100.00	0.00	0.00	310.00	0.00	326.95	1,434.33
General Office Maintenance		2,496.57	2,739.05	-178.47	827.21	1,168.71	1,487.61	485.69	9,026.37
Indigent Benefits Disbursed		450.00	150.00	150.00	70.00	250.00	450.00	126.78	1,646.78
Insurance-General		1,515.00	0.00	451.00	451.00	0.00	0.00	0.00	2,417.00
Insurance-Workmens Compensation		5,389.40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	-309.90	5,079.50
Investment Expense		2,500.00	2,500.00	-100.00	0.00	2,400.00	-100.00	300.00	7,500.00
Legal Expenses-General		743.43	8,229.00	1,676.51	3,634.20	4,909.05	8,777.50	-25,000.00	2,969.69
Medical Examiner's Fee		0.00	2,000.00	0.00	0.00	2,000.00	0.00	0.00	4,000.00
Medical Inspections		1,876.16	19.11	140.12	0.00	309.77	57.33	57.35	2,459.84
Operating Expense of Canadian Office		5,590.75	0.00	0.00	0.00	856.00	0.00	0.00	6,446.75
Postage		7,838.43	5,120.46	5,606.41	9,337.60	1,464.00	876.62	-6,643.04	23,600.48
Printing and Stationery		14,486.75	1,075.72	1,061.69	324.76	9,626.54	2,173.85	2,633.33	31,382.64
Professional Fees		1,266.50	0.00	0.00	21,800.00	0.00	-22,050.00	0.00	1,016.50
Rent		113,438.34	37,812.78	37,812.78	37,812.78	37,708.16	37,917.40	7,365.65	309,867.89
Rental Of Equipment And Services		16,775.75	3.978.26	10,095.67	8,919.56	4,094.50	3,536.53	4,037.92	51,438.19
Salaries Of Executive Officers		42,797.58	14,265.86	14,265.86	14,265.86	14,265.86	14,265.86	14,265.86	128,392.74
Salaries Of Office Employees		155,626.03	47,589.43	47,422.77	47,052.16	47,204.51	68,179.65	46,618.91	459,693.46
Scholarships		-825.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	21,675.00	20,850.00
Telephone		4,140.70	4,870.76	2,376.34	-1,769.79	3,902.84	2,019.83	690.33	16,231.01
Transfer Account		345.96	0.00	0.00	-200.26	260.26	-4,138.00	4,062.74	330.70
Traveling Expenses-General		423.87	390.01	0.00	0.00	197.00	1,222.94	188.91	2,422.73
Youth Sports Activities		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	617.67	617.67
	$	528,609.45	250,891.82	202,485.04	143,508.57	197,293.99	174,772.14	110,301.58	1,607,862.59
Taxes, Licenses And Fees:									
Canadian Corporation Premium Tax	$	0.00				2,053.66	0.00	0.00	2,053.66
Taxes-Canadian Premium		0.00	0.00	0.00	0.00	2,880.00	0.00	0.00	2,880.00
Insurance Department Fees		10,233.02	11,395.00	15,878.29	8,688.78	73.00	1,933.10	1,114.92	49,316.11
Taxes-Federal, State And City On Employee Wages		31,121.54	6,898.88	5,987.06	5,865.02	4,443.96	7,101.34	5,079.27	66,497.07
	$	41,354.56	18,293.88	21,865.35	14,553.80	9,450.62	9,034.44	6,194.19	120,746.84
Loss On Bonds, Stocks and Foreclosed Properties	$	3,230.09	0.00	3,042.06	0.00	18,825.00	1,534.97	0.00	26,632.12
Loss On Canadian Exchange	$	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
		0.00							0.00
Real Estate	$	290,871.36	85,200.18	126,364.91	230,193.79	293,972.44	370,722.01	196,523.65	1,593,848.34
		0.00							0.00
Official Publications Expenses	$	341,409.19	107,092.51	97,502.63	152,682.52	108,976.08	119,415.29	114,089.18	1,041,167.40
Miscellaneous:									
Convention Expenses	$	0.00	0.00	0.00	300.00	800.00	0.00	-3,253.09	-2,153.09
Certificate Loans Adjustments		3,410.49	24.87	171.33	5,189.67	0.00	624.37	1.301.46	10,722.19
Reserve For Unpresented Checks		0.00	26.40	0.00	0.00	0.00	0.00	5.68	32.08
Exchange Account-UNURC		106,190.11	32,322.39	32,194.77	-8,091.26	150,524.90	79,530.92	287,344.35	680,016.18
Trust Fund Disbursed		0.00	0.00	0.00	-1,000.00	0.00	0.00	1,090.00	90.00
	$	111,561.10	32,373.66	32,366.10	-3,601.59	151,324.90	80,155.29	286,488.40	690,667.86
Total Decreases In Ledger Assets	$	2,387,921.15	867,960.60	952,541.88	869,142.57	1,100,536.65	1,062,994.89	941,537.88	8,182,635.62
Increase(Decrease) In Ledger Assets During Th	$	1.317,115.76	-1.737,449.35	-224,873.02	-18,792.27	-244,475.52	-185,395.41	-83,080.38	-1.176,950.19
Amount Of Ledger Assets At The Beginning Of The Month		66,212,207.99	67,529,323.75	65,791,874.40	65,567.001.38	65,548,209.11	65,303,733.59	65,118,338.18	66,212.207.99
Amount Of Ledger Assets At The End Of The Month	$	67,529,323.75	65,791,874.40	65,567,001.38	65,548,209.11	65,303,733.59	65,118,338.18	65,035,257.80	65,035,257.80

SUMMARY OF LEDGER ASSETS

		March 31, 2001	April 30, 2001	May 31, 2001	June 30, 2001	July 31, 2001	August 31, 2001	September 30, 2001	September 30, 2001
Cash	$	389,846.33	1,603,566.29	1,548.432.25	687,996.61	945,729.80	720,331.73	1,176,630.80	1,176,630.80
Short Term Investments		6,179,107.86	896,220.31	585,138.79	1,608,625.45	2,005,400.33	2,402,969.18	1,229,666.66	1,229,666.66
Bonds		42,627,095.90	44,981,242.53	45,162,364.69	45,161,140.05	44,326,301.77	44,030,092.66	44,730,475.84	44,730,475.84
Mortgage Loans		6.102,876.08	6,066,812.40	6,040,699.78	5,896,431.25	5,890,887.48	5,839,231.47	5,818,352.61	5,818,352.61
Certificate Loan		380,859.67	373,888.15	371,824.03	355,328.42	338,364.37	324,024.63	312,452.02	312,452.02
Real Estate		2,818,505.79	2,823,400.04	2,838,987.16	2,820,105.09	2,820,335.86	2,824,974.93	2,803,535.29	2,803,535.29
Printing Plant & E.D.P. Equipment		142,028.72	154,146.67	154,146.67	146,823.09	146,823.09	146,823.09	137,419.09	137,419.09
Stocks		5,984,452.36	5,988,046.97	5,960,856.97	5,967,208.11	5,925,339.85	5,925,339.45	5,922,174.45	5,922,174.45
Loan to D.H.-U.N.A Housing Corp.		104,551.04	104,551.04	104,551.04	104,551.04	104,551.04	104,551.04	104,551.04	104,551.04
Loan To U.N.U.R.C.		2,800,000.00	2,800,000.00	2,800,000.00	2,800,000.00	2,800,000.00	-2,800,000.00	2,800,000.00	2,800,000.00
Total	$	**67,529,323.75**	**65,791,874.40**	**65,567,001.38**	**65,548,209.11**	**65,303,733.59**	**65,118,338.18**	**65,035,257.80**	**65,035,257.80**

STEFAN KACZARAJ
Treasurer

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Зустріч з Верховним Архиєпископом УГКЦ Кардиналом Любомиром Гузарем

Патріярх Любомир серед членів „Червоної калини".

Понеділок, 10 вересня, був незабутнім днем для членів пластового загону „Червона калина" і їхніх родин. На чудову літню посілість отамана, пл. сен. Ігоря Декайла і його дружини Люби, в Ґлен Спей, з'їхалися друзі з родинами, а також деякі їхні близькі сусіди, щоб провести спільно час з дорогим гостем – Патріярхом Любомиром Гузарем.

Всі прибули на хутір Декайлів на означену годину і з нетерпінням очікували високого гостя і братчика „калиняків" ще з давніх років, коли вони всі разом були старшими-пластунами в 23-му курені УСП „Червона калина". Багато часу минуло від тих днів спільного пластування, але Владика Гузар ніколи не втрачав контакту з друзями-калиняками. Під час своїх приїздів до Америки все знаходив час зустрітися з ними хоч на коротко і залишився членом Загону „Червона калина" досьогодні.

Нарешті дочекались його приїзду на хуторі, і рясними оплесками присутні привітали гостя. Атмосфера була дружня і дуже тепла. Згадували спільно пережиті роки, і кожен з нас радів, що мав змогу поговорити з дорогим гостем і що нарешті наша Церква дочекалась такого визнання.

Також прибув на зустріч о. Лев Ґолдейд, братчик Загону „Червона калина", який якраз в той час приїхав з Риму до Нью-Йорку.

Спільними фотографіями та співом „Многая літа" для Владики закінчилася незабутня зустріч.

Оксана Кузишин

Бесіда з головою СФУЖО

ПАРМА, Огайо. – 11 листопада в домівці СУА відбулася зустріч голови СФУЖО Оксани Соколик зі союзянками і громадою Великого Клівленду, організована 33-им Відділом в Пармі. Оксана Соколик прибула на зустріч разом зі своїм чоловіком інж. Ярославом Соколиком з Торонто.

Темою доповіді Оксани Соколик була структура і праця СФУЖО та враження від III Світового форуму Українців в Києві. Вона торкнулася проблеми торгівлі жінками, говорила про утвердження української мови, пригадала проблеми екології в Україні, виховання дітей в релігійно-національному дусі.

Після доповіді відбулась дискусія. Голова Округи Іванка Шкарупа, Марта Ковч від „Золотого Хреста", представниця „четвертої хвилі" СУА Оксана Шараневич привітали гостю і побажали нових успіхів у праці.

Голова 33-го Відділу Оля Демянчук подякувала їй за цікаву доповідь.

Д-р Володимир Боднар

Комітет виконав завдання

ЮНІОН, Н. Дж. – 28 листопада в Народному домі Ірвінґтону відбулись сходини громадського комітету з відзначення річниць Незалежности України, який діяв при УККА впродовж чотирьох років. Голова комітету Володимир Васьків і скарбник Степан Кметь доповіли про виконану працю. Щороку на головних вулицях міста вивішувалися прапори України і святкові транспаранти, проводилися урочистості з участю представників України, місцевих державних органів та громадських організацій. У зв'язку з виконанням програми комітет припинив свою діяльність. Головою групи зі створення нового комітету обраний Павло Батьків, якому передано залишки коштів, зібраних на святкування, в сумі 1,828 долярів.

Л.Х.

Брати Сохани подарували батьківський дім громаді Ходорова

Брати Олег, Володимир та Ігор Сохани ще з початком 2001 року вирішили подарувати свій батьківський дім громаді міста Ходорова. Подія відбулася під час святкування 10-ліття Незалежности України. На свято прибув наймолодший брат – Ігор. Найстарший брат Олег звернувся до посадника міста Олега Коцовського з листом, у якому зокрема, говорилося:

„Ми, три сини Антона і Ольги Соханів – Олег Святослав, Володимир Ярослав та Ігор Роман, радилися про дальшу долю батьківської оселі в Ходорові.

Наш батько загинув під час бомбового налету в Австрії 11 грудня 1944 року, а мати померла в США. Ми вирішили віддати батьківську оселю в руки громади міста Ходорова. Просимо опікуватися посілостями наших батьків, встановивши пропам'ятну таблицю на їхню честь.

Пересилаємо наш щирий привіт для всіх громадян Ходорова. З великою пошаною до всіх, хто нас пам'ятає."

Д-р Олег Сохан

Пропам'ятна таблиця на будівлі.

Будинок родини Соханів у Ходорові, в якому розмістилася міська Рада.

Брати Сохани (зліва): Володимир (помер 23 травня ц. р.), Олег та Ігор.

„Четверта хвиля" – провідна тема засідання

НЬЮ-ЙОРК. – 17 листопада Екзекутива УККА провела чергове засідання, на якому президент УККА Михайло Савків мол. запропонував розглянути проблему „четвертої хвилі" українських іміґрантів. Обговорюючи це питання, учасники засідання наголосили на важливості праці УККА, спрямованої на інтеграцію останнього припливу українських іміґрантів до українсько-американської громади.

Екзекутива УККА вирішила відремонтувати кімнати на першому поверсі будинку УККА та використовувати їх як координаційний центр праці з питань „четвертої хвилі" та надання допомоги з вивчення англійської мови, пошуку праці, комп'ютерних курсів.

За пропозицією голови відділу УККА в Чикаґо Ореста Бараника було вирішено, що комісія УККА „Четверта хвиля" повинна представити загальнокрайовий громадський плян праці для затвердження Екзекутивою УККА на першому засіданні у наступному році.

Крайова канцелярія УККА

Товариство св. Андрія зібрало понад 270 тисяч дол. на потреби Церкви

БАВНД-БРУК, Н. Дж. – Українське православне товариство св. апостола Андрія Первозваного провело загальні збори членства 12 жовтня під час XVII Собору Української Православної Церкви в США. Збори заслухали звіти членів Управи та Контрольної комісії, вибрали нову управу та обговорили пляни дальшої діяльности товариства.

Товариство св. Андрія за останні три роки зібрало 271,021 дол. на гуманітарні та церковні цілі та допомогу Церкви в Україні. Їдальні для пенсіонерів та дитячі будинки отримали 46 тисяч дол.. Семінарії УАПЦ та УПЦ КП отримали – 52 тис. дол., на видавничі та місійні цілі затрачено тисячу долярів. На відбудову Свято-Михайлівського собору у Києві товариство зібрало 99 тис. долярів. До нової управи товариства були вибрані Михайло Герець – голова, о. диякон Ігор Махлай – заступник голови, Володимир Бакум – секретар, Віталій Візір – скарбник, Галина Грушецька – організаційний референт.

Вирішено продовжувати діяльність товариства, до якої додати нові проєкти: повернення в Київ загарбаних фресок Свято-Михайлівського собору та встановлення фонду на допомогу місійним священикам у східніх та південних областях України.

Бажаючих підтримати працю товариства просимо пересилати пожертви на St. Andrew's Society, c/o Vitali Vizir (treasurer), 1023 Yorkshire Drive, Los Altos, CA 94024.

о. Ігор Махлай,
заступник голови

Архів переводиться на Волинь

ВІННІПЕҐ, Манітоба. – По 50-тих роках безперервної праці, Інститут дослідів Волині і Товариство „Волинь" у Вінніпезі, припиняють свою діяльність, переносять свої публікації та книжки до Державного волинського університету, та до інших наукових інститутцій України,

Пересилка книжок на Україну дуже коштовна, а ми немаємо на руках фондів, щоб це зробити. А тому звертаємось до людей доброї волі, помогти нам фінансово, бо в Україні існує велика потреба і вимога діяспорної літератури, особливо праці Митрополита Іларіона (професора Івана Огієнка).

Допоможіть нам здійснити це благородне діло та посилайте свої пожертви на: Research Institute of Volyn P.O. Box 606 Winnipeg, Manitoba R3C 2K3, Canada.

Сергій Радчук, голова
Надія Шаварська, секретар

Про можливе відшкодування за майно потерпілим в акції „Вісла"

ВАРШАВА. – Першого жовтня ц. р. головний адміністраційний суд Польщі задовольнив позов Марії Гладик з Кункова, яка втратила майно через переселення в результаті акції „Вісла". Рішення суду має переломове значення, бо завдяки довголітнім, впертим стараннем Об'єднання лемків і поодиноких осіб, які не стратили надії, суд підтвердив можливість повернення свого.

Постанову суду оприлюднили телебачення, радіо і преса, подаючи коментарі в цій справі. У часописі „Ватра" (ч. 4, жовтень 2001 р., Польща) вміщено текст заяви на повернення втраченого майна. За докладнішою інформацією можна звернутися до Комісії людських та громадянських прав СКУ (295 College St., 3rd Floor, Toronto On., M5T 1S2, Canada).

Юрій Даревич,
голова комісії

Дорогі батьки!
Посилайте ваших дітей до українських шкіл! Україна не може втрачати своїх рідних дітей!
Без української школи, молитви, книжки, музики, пісні — не буде й української дитини.

Громада відзначила Листопадові річниці

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – Заходом організаційного комітету, в склад якого входили представники місцевих організацій, при спонзорстві місцевих відділів УККА і УАКР, 4 листопада відзначено 83-ту річницю Листопадового зриву і 57-му річницю смерти слуги Божого Андрея Шептицького, князя Української Католицької Церкви. Після Богослужби і Панахиди в церкві Пресвятої Трійці, під час якої держали почесну стійку з прапорами української ветерани, колишні вояки УПА, 2-ої Дивізії УНА та юнаки СУМА ім. А. Шептицького з Ґошена, відбулися в церковній залі святочні сходини, які відкрив д-р Олег Волянський. Доповідь виголосив д-р Роман Барановський, документуючи її фактами того часу, згадуючи про два важливі акти: Декларацію мирових умов Президента Вудро Вільсона з 8 січня 1918 року, де сказано: „Народам Австро-Угорщини, яким бажаємо зберегти і запевнити місце між іншими націями, має бути необмежена можливість самостійного розвитку" і декрет-маніфест австрійського цісаря Карла I з 16 жовтня 1918 року про перебудову Австрії на Федерацію окремих держав. Д-р Євген Петрушевич, посол до Галицького сойму, заздалегідь поінформований про цей декрет, скликав до Львова 18 жовтня 1918 року Конституанту, яка назвала себе Українською Національною Радою і проголосила створення Української Західньої Народньої Республіки на цілій етнографічній українській области в Австро-Угорщині, вибравши д-ра Є. Петрушевича президентом. Отже, теоретичне проголошення Української Державности було першим Актом правним у Галичині. Переворот 1 Листопада був фактично переведенням цього Акту в життя.

Чин 1 Листопада треба вважати як одним з етапів державної самостійности України. Цей чин започаткував новий шлях нашого народу, збудив маси до національного відродження на західних землях України і став переломовим у формуванні соборницького мислення українського народу.

З перспективи 83-их роковин, доповідач ствердив, що наша акція повинна бути соборницькою і спиратись на всі позитивні і творчі елементи рідного краю і еміґрації.

У пам'яті живе й Листопад 1944 року, пов'язаний з болючою втратою – відходом у Божу вічність Князя Української Католицької Церкви, Митрополита Андрея Шептицького, духового велетня, ісповідника і подвижника Церковної Єдности.

У мистецькій частині програми ансамбль СУА „Мальви" виконав дві пісні: „І снилося з ночі дівчині" (аранж. В. Карпенка) і „Засумуй трембіто", (ар. проф. В. Бакума) і під його ж диригентурою, рецитація-монтаж Анни Харчишин віршів „Листопад" Миколи Вереса і „Перший Листопад" Ольги Гришків. Хор „Золотий гомін" під диригентурою д-ра О. Волянського виконав дві пісні: „Журавлі" (сл. Б. Лепкого і муз. Л. Лепкого) і „Ой у лузі червона калина" (аранж. А. Кощиця). Святочні сходини закінчено національним гимном.

Декорацією сцени займався Микола Вітренко.

Проф. І. Телюк

Презентація монографії Михайла Брайчевського

МЮНХЕН. – 7 листопада відбулася презентація німецького перекладу книжки Михайла Брайчевського „Kleiner Abriss einer Geschichte der Ukraine vom Palaolitikum zur Perestrojka". Переклад здійснила Матильда Шарнагель-Саюк.

Ректор УВУ Л. Рудницький запросив присутніх схилити голови перед пам'яттю автора книжки Михайла Брайчевського, який тиждень перед тим відійшов у вічність, згадав про авторитет М. Брайчевського серед істориків і наукового світу, його боротьбу з „білими плямами" в нашій історії і висловив вдоволення, що УВУ здобув поважний осяг, видаючи німецькою мовою цю книгу.

М. Брайчевський народився 6 вересня 1924 року в Києві, вчився у середній школі, закінчив історичний факультет Київського університету.

Репресії в 70-их роках не оминули М. Брайчевського: він був переслідуваний, знятий з роботи, всі праці були вилучені з видавництва, його ім'я не можна було згадувати у пресі.

Лише 1979 року повернувся М. Брайчевський до Інституту археології АН УРСР.

Пресова служба УВУ

ПОВІДОМЛЕННЯ для ЧЛЕНІВ УНСоюзу

Просимо звертатися до секретарів відділів в справі Вашого забезпечення в УНСоюзі чи в справах додаткового забезпечення.

Головна Канцелярія відповідає на всі питання про вплати вкладок, тому що секретарі не збирають вкладок.

Український Народний Союз і відділові секретарі все готові служити членам.

УКРАЇНА І СВІТ

Пам'ятник героям УПА

На освяченні пам'ятника у Підністрянах.

На свято Покрови я взяв участь у посвяченні новозбудованого пам'ятника на могилі 20 молодих юнаків-бійців УПА у моєму рідному селі Піддністряни, Львівської области. Вони впали у нерівному бою із каральними спецзагонами НКВД. Серед них був і мій рідний брат Іван, командир цього загону УПА. Пам'ятник та огорожу разом з брамою уфондували я та мій найстарший брат Роман (Рахманний).

Степан Олійник,
Вашинґтон

Нові сторінки в Інтернеті

Новий Інтернет-проєкт „Вибори. Україна 2002" (http://www.a-election.com.ua) створено під еґідою першої української пошуково-статистичної системи „Alpha-counter TOP100" (http://www.a-counter.ua). Цей проєкт містить у собі оцінки політичних партій депутатів та кандидатів в депутати Верховної Ради України на наступні вибори 2002 року.

* * *

Створено україномовну версію Інтернет-сторінки Релігійно-інформаційної служби України - www.risu.org.ua/ukr. Ця служба була заснована як англомовний інформаційний Інтернет-проєкт Інституту релігії та суспільства (директор Мирослав Маринович, член-засновник Української гельсінської групи і засновник Української асоціяції міжнародної амнестії) Львівської Богословської Академії.

На сторінці вміщуються матеріяли про конфесії та їх провідників, церковну історію, статистичні дані, аналітичні статті відомих науковців на актуальні теми і проблеми духовного та релігійного відродження, коментарі до подій, інтерв'ю з церковними достойниками, календар релігійних подій та свят, фотографії, каталог релігійних веб-сайтів.

Пропозиції та зауваження можна надсилати на адреси: Тарас Антошевський, український редактор - risuta@risu.org.ua, Матвій Матушак, англійський редактор - matuszak@risu.org.ua. Телефони: 38-(0322)76-82-73, 76-95-45, 76-04-98 (факс).

Українців нагороджено у Австрії

ВІДЕНЬ. - 23 листопада у святковому залі Національної бібліотеки, в присутності провідних діячів европейської інтеліґенції, відбулось нагородження дипломами та почесними медалями за досягнення в науці і культурі австрійського товариства Альберта Швайцера. Серед лавреатів шести почесних медалів були й українці - дириґент Кирило Карабиць та депутат Верховної Ради України Олег Тягнибок.

Кирило Карабиць - представник молодого покоління визначних европейських музикантів, після блискучого дебюту у 19 років в Україні, вже в 20 років, отримав спеціяльну нагороду Асоціяції дириґентів Данії на конкурсі імені Миколи Малька. Після конкурсу молодий музикант був запрошений з концертами до Финляндії, Італії, Німеччини та інших країн. Протягом останніх років він одержав нагороди численних европейських товариств і фондів, виграв конкурс на здобуття посади асистента Будапештської фестивальної оркестри в Угорщині, був відзначений премією на конкурсі дириґентів в італійському місті Пескара, став почесним громадянином американського штату Оклагома. Після закінчення консерваторії, Кирило Карабиць здобув освіту у Віденській академії музики.

25 листопада австрійське телебачення показало фільм, присвячений 10-літтю Незалежности України, в якому був представлений фрагмент концерту Київського міжнародного фестивалю, що відбувся в Колонному залі Національної філармонії України.

Д-р Василь Новицький

Національна філателістична виставка

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. - На початку жовтня відбулась VII Національна філателістична виставка „Укрфілексп-2001", гаслом якої було: „Спілкування між людьми - успіх розвитку людства".

Найвищі нагороди в ранзі золотої медалі здобули А. Задорожний з Івано-Франківська - за експонат „Пошта Східньої Галичини, 1759-1900 рр." та А. Дроздовський з Одеси - за експонат „З історії Одеської пошти". Експонати дніпропетровців В. Делієргієва та В. Малова були відзначені нагородами в ранзі позолоченої медалі.

Серед колекцій, представлених на виставці, були також зібрання „Життя і слава Тараса Шевченка", „Запорізький край", „Мальовнича Полтавщина", „2000 років від Різдва Христового", „Десять років українського живопису", „Спеціяльні погашення Тернопільщини", „Пошта на приєднаних до СССР польських територіях 1939-1941 рр.", „Сторінки історії французького живопису" та інші, що свідчать про широкі зацікавлення українських колекціонерів.

В літературному розділі були представлені дослідження земської пошти на території України, каталог поштових провізоріїв сходу України 1991-1995 років та інші.

Тішить той факт, що у вітчизняних філателістів пробуджується все більший інтерес до питомої національної філателії, як новітньої, так і періоду визвольних змагань 20-их років. І в цьому зв'язку хочеться побажати, щоб в наступних загальноукраїнських філателістичних виставках брали участь якомога більше колекціонерів зі закордону. Адже в діяспорі є вагомі і цінні збірки українських знаків поштової оплати, які можуть прикрасити будь-яку філателістичну виставку світового рівня. У цьому я переконався в грудні 2000 року, зустрічаючись у Вашинґтоні з головою Союзу українських філателістів і нумізматів Америки Інґертом Кузичем. Спільна участь у виставках українців-філателістів з різних континентів стане сильним імпульсом для розвитку української філателії у світовому маштабі.

Олександер Жарівський,
голова виставкової комісії правління Асоціяції філателістів України

Поштовий конверт з України зі спеціяльними погашеннями виставки „Укрфілексп-2001" і маркою, випущеною до цієї події.

Новини з Канадського інституту українських студій

ЕДМОНТОН. – З нагоди 10-ої річниці незалежности України, а також 25-річчя з часу заснування Канадського інституту українських студій (КІУС) організовано серію пам'ятних заходів і лекцій. 14 жовтня відбувся круглий стіл „Теперішній стан і майбутнє українських студій", на якому виступили д-р Андреас Капелер, професор і директор Інституту східноевропейської історії (Віденський університет), д-р Франк Сисин, директор Центру досліджень історії України ім. Петра Яцика (Альбертський університет) та д-р Олег Ільницький, професор відділу сучасних мов і культурних студій (Альбертський університет). Головував на засіданні д-р Зенон Когут, директор КІУСу.

Д-р Андреас Капелер зосередився на огляді сучасного стану українських студій в Західній Европі, особливо в німецькомовних країнах. За винятком установ, заснованих самими українцями, українські студії по суті зникли з вищих навчальних закладів Західньої Европи після Другої світової війни. Проте наукове зацікавлення Україною пробудилося в 1980-их роках, коли в Европі з'явилися нові вчені та видано багато наукових праць про Україну. Проте в Німеччині, на жаль, не існує жодної катедри з історії України, і лише єдина – з української мови і літератури.

Д-р Олег Ільницький зауважив, що в Альбертському університеті викладачі-україністи мусіли вибороювати кошти від своїх відділів, конкуруючи з викладачами близько десяти інших мов. Брак коштів вплинув неґативно на спроможність викладачів підготувати добрі програми для своїх студентів.

Д-р Франк Сисин дав широкий огляд розвитку українських студій в Канаді і ролі КІУСу в цьому процесі, вказав на довготривалу традицію підтримки громадою українських студій в Едмонтоні.

Д-р Андреас Капелер

* * *

2 листопада на запрошення КІУСу відомий український дипломат Борис Тарасюк виголосив лекцію „Міжнародна політика України за десять років незалежности", в якій розповів про найбільші проблеми у сфері зовнішньої політики, яких зазнала Україна протягом незалежности, підсумував досягнення і коротко торкнувся невирішених питань міжнародної політики, з якими Україна може зіткнутися в майбутньому.

Щодо **зв'язків** зі Заходом, Б. Тарасюк нагадав слухачам, що поява незалежної України спочатку „викликала здивування, непорозуміння, а то й роздратування" серед західних урядів. Однак, якщо західні дипломатичні й наукові кола не були до нової геополітичної реальности в 1991 році, то за десять років сталися вагомі зміни у сприйнятті України та політиці щодо неї. Коли президент США Джордж Буш на початку серпня 1991 року радив політичним провідникам України відмовитися від незалежности, то сьогодні Україна здобула статус особливих відносин та стратегічного партнерства зі США.

(Закінчення на стор. 18)

„І сяйво лагідних очей..."

Нещодавно у „Свободі" було опубліковано звернення від Центру відродження національної культури Півдня України з Миколаєва, який я очолюю. Більшість дітей, які спонзоруються від Товариства допомоги дітям-сиротам в Україні, є членами цього Центру. Діти при Центрі вивчають українські національні традиції, рідну мову, культуру, українські пісні і танці. Я щиро дякую Марії Йовик – президенту Товариства допомоги дітям-сиротам в Україні, за її суспільну ролю у вихованні і матеріяльній опіці сиріт, і напівсиріт в Україні. З сиріт, які отримували у дитинстві матеріяльну підтримку від Товариства, нині виросли студенти, які, можливо, з часом будуть спонзорувати таких самих, як вони були колись. Марія Йовик три рази приїздила у наше південноукраїнське місто і діти сприйняли її, як рідну маму, дякували за опіку і турботу.

27 листопада у Марії Йовик був день народження і ми привітали її віршем побажали їй міцного здоров'я.

Галина Антоненко,
куратор Товариства допомоги дітям-сиротам в Україні

Марії Йовик

У буднім натовпі людей
Ти відрізнилась не раптово,
І сяйво лагідних очей
В серцях заграло так чудово.
Ти берегиня діточкам,
Ти їхня ненька, радість, доля.
Допомагаєш малюкам,
За те Господь тебе боронить,
І Матір Божа береже,
Дає надхнення, сяйво, сили,
Щоб, рідна, ти допомогла
Отій знедоленій дитині.
І виросте людина та,
Згадає лагідну, величну,
Вас, матінко, та понесе
У серці бережно, навічно.
Своїм маленьким розповість
Про жінку, що на світі білім
Любила Бога, спів, тварин,
Та більш за всіх дітей любила.
За все ми дуже вдячні вам:
За материнську ласку,
щирість і увагу.
Хай береже Господь для нас
З таким великим серцем Маму.

Галина Антоненко

Зустріч Марії Йовик (посередині) з сиротами в Миколаєві.

Новітні апостоли

Українська Греко-Католицька Церква творила свою історію не тільки на батьківській землі, а й в різних куточках світу, куди доля розсіяла дітей України. Співтворцями цієї історії можна вважати цілий ряд світлих постатей серед духовенства. Деякі з них з'являлися і розквітали в благодатній ауреолі світочей УГКЦ – Митрополита Андрея і Патріярха Йосифа. Чимало з них змушені були залишити рідну землю і прожити життя на чужині, з Україною в душі. Таким вірні пам'ятають отця Василя Турковида з Нового Ульму, отця Степана Гриньоха з Олефанту, отця Миколу Іванціва з Гільдесгайму, отця Івана Кота з Шарлеруа та багато інших.

Є в нашій Церкві оригінальні постаті, які прийшли від інших націй до нашого народу поза батьківщиною, до нашої переслідуваної Церкви, і назавжди залишилися служити їй. Наприклад, отець Йосиф Казанова Марторел – еспанець, повний віри в Україну і любови до її Церкви. Отець Йосиф був усе своє життя священиком для українців Німеччини. І тільки в глибокій старості повернувся в монастир до рідної Еспанії, сповнивши місію апостола для цього невідомого в світі народу, який став йому рідним.

Отця Івана Кота молодим священиком доля закинула в Бельгію, де в копальнях на важких роботах перебувало багато українців. Одружуючись з чужинками, вони швидко асимілювалися, що з великим болем спостерігав отець Іван. Й от він почав листуватися з товаришем, священиком з Юґославії, на парафії якого були переважно дівчата з України. Листовно узгоджувалися характери, посилалися фотографії, і дівчата приїжджали до своїх наречених. Зросла українська громада Бельгії, виникали громадські робітничі спілки, читальні, видавництва. Діяли СУМ-івські табори. Українська громада почувалася частиною нації, народу. І хоч отця Івана Кота вже немає серед живих, але охрещені ним діти, пошлюблені пари, родини зберігають мову, звичаї, які з любов'ю плекав їх отець, гуртуючи громаду біля храму. Заповів після смерти перенести своє тіло до рідного села Звертова біля Жовкви, що і здійснив його вихованець отець Михайло Димид в 1999 році, поставивши кам'яний хрест з червоного теребовельського каменю з написом „Христовий воїн на чужині".

До активних церковних діячів належить господар „Української оселі" в Маквілері у Північній Франції отець Павло Когут. Послав туди молодого священика єпископ для еміґрантів Іван Бучко. Скільки поколінь українських родин перейшло через оселю отця Павла! Вона діяла як місце зустрічей, відпочинку, духових реколекцій, молодіжних таборів, де плекалася рідна мова, культура, вивчалася історія, – і не тільки влітку, а протягом цілого року.

„Оселя" діє досьогодні. Там зупиняються мандрівні хори та музиканти з України, ті, що шукають праці, безробітні з України, ночують прочани, відпочиває молодь під час літніх таборів.

Незважаючи на дуже важке життя, отець Павло зберіг радісну веселу вдачу, чисте дитяче серце. Смак життя вбачає в доланні труднощів. В 1944 році 18-річним хлопцем з хлібиною у торбі випровадила його матір у ліс і наказала іти на Захід. Мужнім і патріотичним був весь рід Когутів, за що закатували окупанти багатьох із них. Через Словаччину, Пряшівщину, Австрію дійшов він до Німеччини. Здобув вищу інженерну освіту, згодом – теологічну освіту. Голодував так часто, що мрії про те, щоб врешті наїстися, не давали спокою молодому хлопцеві. 25-річному священику доручив єпископ зібрати розсіяні родини північної Франції в одну спільноту, що і виконував протягом років, долаючи пішки великі відстані як первоапостол. В 1970 році тут побував бл. п. Патріярх Йосиф.

Отцеві Павлові Когуту – 72 роки, і він все ще активно працює над багатьма освітньо-виховними проєктами. Допомагає рідному селу Конюхи. Стоїть і у Львові подарунок о. П. Когута – скульптура Ю. Крука „Еміґрант", якому Львів донині не може знайти гідного місця. Коли б я була іконописцем, то малювала б цих священиків як святих – з мечем Архангела Михаїла, бо вони захищали свій край, свою Церкву. Це була їх апостольська місія на землі.

Леся Крип'якевич,
Львів

Як українці в Сибіру живуть

У „Свободі" (ч. 42) було вміщене офіційне повідомлення СКУ про те, що делегація цього об'єднання відвідала українські громади в Росії. Тим часом з України надійшла розповідь учасника цієї подорожі Олексія Науменка, яку ми вміщуємо.

Я розповім про те, як троє українців – Аскольд Лозинський (президент Світового Конґресу українців, Нью-Йорк), Олександр Руденко-Десняк (голова Об'єднання українців Росії, Москва) та я, Олексій Науменко – режисер-оператор із Києва, – подорожували по Сибіру.

Їхали ми на гостину до таких же, як ми, українців, хібащо живуть вони в Омському, Томському і Новосибірському реґіонах. Міґрація українців у Сибір почалася сто років тому, за часів столипінських реформ, коли селянам пообіцяли багаті землі за Уралом. Знайшлися люди, які бажали зажити краще, незважаючи на суворість сибірського клімату. В Омській губернії відшукали вони „українські" степи, в Томській – „українське Полісся". Треба зауважити, що землі там справді родючі, хібащо морозець у Сибіру трохи твердіший...

За радянських часів міґрація стала вже примусовою. Безліч українських політв'язнів виміряли той Сибір власним життям. І сьогодні в цих краях живуть їхні нащадки. Інших занесла туди військова служба (Новосибірськ – третє за розміром місто Росії та один із найбільших військово-промислових осередків колишнього СССР), декого – праґнення знань (Томськ – третє місто Росії за кількістю вищих навчальних закладів). Один чоловік, який залишився в Сибіру після навчання в тамтешньому інституті, згадував, що рідний Київ снився йому щоночі протягом двох років.

Вирушаючи до Сибіру (вперше в своєму житті), я сподівався побачити безкраї ріки, височенні дерева, зустріти в тайзі ведмедів, відчути тремтливу холоднечу (хоча де їй взятися на початку осені?). Отже, під час перельоту до Омську під впливом цих роздумів я зголоднів. А. Лозинський відмовився їсти, і я вдіяв, як щирий українець, його порцію також з'їв, чим заслужив від нього репутацію „молодого й здорового організму". Відтоді, де б ми не з'являлися, А. Лозинський розповідав про мій апетит, тому годували нас дуже добре.

Омськ – доволі велике місто. Населення – понад мільйон. Стверджують, що третина – українці. А в області навіть більше. Сам Митрополит Омський і Тарський Феодосій – українець. Хоча й служить російській Церкві. На зустрічі Митрополита з місцевою релігійною громадою слово надали А. Лозинському. І почав він розповідати про... українську Церкву. Звісно, українською мовою. Говорив довго. Час від часу я сторожко кидав оком на паству, та згодом зрозумів: тут нас не битимуть. А на кінець (от диво!) ще й до столу запросили. І тепер вже я розповідав росіянам про красу рідного Києва. Також українською мовою. І мене уважно слухали!

На зустрічі в Омській адміністрації представник Комітету в справах національної політики та релігії теж дуже уважно слухав промову А. Лозинського про необхідність створення української кляси в школі і про будівництво української церкви. Слухав і на згоду хитав головою. Дуже сподобався він А. Лозинському своєю ввічливістю і розумним поглядом. Але пізніше представники української громади розповіли нам, що цей колишній працівник спецслужби є найбільшим гальмом у вирішенні українських проблем. Прикметно, що й сама адміністрація розташована на вулиці „Красний Путь", тобто Червоний Шлях.

Перед зустріччю з українською громадою Омську чую в коридорі розмову двох сивих чоловіків:

– Хто це приїхав?

– Кажуть, американці!

– То що, зараз доляри роздаватимуть?

До речі, Аскольд Лозинський таки роздавав доляри на потреби українських громад, але кому й скільки – про це не буду.

У той день вечеряли в ресторані. Український спів лунав, напевно, на весь квартал. У сусідній залі гуляли весілля. Скажу щиро: у нас було веселіше! Пісенний лад задавала пані Євгенія. У мене склалося враження, що вона ніколи не розмовляла російською мовою, лише українською, хоча народилася і живе в самісінькому центрі Росії. Поруч з нею сидів директор Омського будівельно-проектувального інституту Іван Любчич, який не розмовляє українською, проте є справжнім українцем, бо саме він найбільше допомагає українській громаді Омська.

Та справжнє випробування українською гостинністю чекало на нас в селі. Є в Сибіру і Одеський район (центр – село Одеське), і Полтавський. Ось до Одеського ми й вирушили. Дорога пролягала полями. Тут я побачив такі простори та розмаїття кольорів, що й в Україні нелегко знайти! Недарма на цих землях шукали щастя не тільки українці, а й поляки, німці, я вже не кажу про самих росіян.

На кордоні нас зустріли голова району Василь Кальницький та хор зі хлібом-сіллю. Повезли до сільського клюбу. Відбувся концерт: місцеві українці співали, ми слухали. І раптом я зиркнув на стіл, що стояв трохи осторонь, і побачив ... пляшку! Це була славнозвісна сулія (або „кварта") – так називають посудину, що містить близько семи літрів самогону, тобто чверть великої цеберки.

Концерт закінчився, всіх запросили до столу й почали пригощати горілкою. А. Лозинський злякався тієї пляшки, зауваживши, що бачив таку лише в кіно. Після того він пробував потроху ковтати прозорої рідини, але щоразу при цьому здригався. І зрештою визнав пріоритет кока-коли. Насамкінець, мешканці села вирішили подарувати панові Аскольдові „мітичну посудину". Той відмовився. Напевно, побоявся, що буде затриманий митниками за спробу вивезти з країни самобутній витвір прикладного мистецтва.

Томськ називають містом студентів. Тут навчається більше сорока тисяч молоді. Центр міста майже повністю дерев'яний. Дво- та триповерхові будинки утворюють цілі вулиці, навіть проспекти. Напевно, взимку, коли холоднеча сягає мінус 45 за Цельсієм, ці будинки своїм затишним виглядом здатні зігріти змерзлих перехожих. Томчани розповідають, що під час сильних морозів до місць праці треба діставатися пішки, бо транспорт „замерзає". А якщо приїздиш власним автом, треба залишати двигун увімкненим цілий день, бо завести тоді – зась.

В одному з престижних томських ліцеїв є українська кляса, викладачі якої навчають дітей бути українцями. Під час концерту ми почули гарну українську мову не лише від дорослих, а й від малюків. До речі, в ліцеї є також німецька, польська, єврейська кляси, здається, навіть, вірменська. Полякам та німцям живеться краще, бо їхні держави допомагають їм облаштовувати кляси, будувати культурні центри. Українці ж розраховують лише на власні сили. Однак, Томськ – чи не єдине місце, де українська громада знайшла шлях на місцеве телебачення та час від часу (хоча й не регулярно) робить музичні і сценічні виступи. На радіо існує постійна програма українською мовою. Як на мене, саме в цьому сибірському місті склалися найкращі умови для збереження українцями власної мови та культури. Чи не тому, що Томськ знаходиться трохи осторонь „великого російського шляху", що проходить, зокрема, через Омськ і Новосибірськ?

Найбільше російське місто за Уралом – Новосибірськ. За розміром його можна порівняти з Києвом. Новосибірськ (який у Росії називають „східною столицею") – місто індустріальне, має широкі проспекти з безліччю автомобілів, дві гілки метро. Розташоване обабіч великої ріки Об. Посередині центрального проспекту (називається Червоним) – нова церква, на центральній площі – пам'ятник Леніну. До речі, назви вулиць збереглися ще з радянських часів.

У адміністрації Новосибірської области А. Лозинський та О. Руденко-Десняк знову порушили питання про створення українських клясів, теле- і радіопрограм. Заступник голови адміністрації пообіцяв безкоштовний етер на одному з телеканалів, що спеціялізується на показі програм національних меншин. Коли ж ми потрапили до керівника цього каналу, той сказав, що канал цей – приватний, а не муніципальний, за етер треба платити, до того ж адміністрація весь час погрожує йому позбавленням ліцензії на мовлення.

У Новосибірську справді цікаво те, що в Центральному художньому музеї є окрема заля, присвячена творчості українця Миколи Грицюка – художника аванґардного, кольористичного. Після екскурсії пан Аскольд придбав книгу про життя та творчість цього митця, написану, звісно, російською мовою.

Залишаючи Сибір, я шкодував, що не побачив справжнього ведмедя – сезон полювання розпочинається тільки в листопаді. Та пан Аскольд „вполював" таки одного, вирізбленого з дерева, – як дарунок на згадку. Навіть, до лісу не довелося йти.

Цей приклад можна трактувати й філософськи: те, що вважається нам недосяжним, насправді може знаходитись поруч – варто лише пошукати. Очікування на багатого мецената зі Заходу потроху змінюється на віру у власні сили і можливості. Молоде покоління українців, як то юрист із Омська Сергій Винник чи Максим Задорожний із Новосибірська, за підтримки меценатів (керівника Західно-Сибірського лісогосподарчого підприємства Володимира Креснова чи Івана Любчича, про якого я згадував раніше) спроможні надати українській справі в Сибіру належного захисту й ваги.

Олексій Науменко,
режисер

Абрам Кацнельсон – український поет

Олександер Бураковський

Щоб бути українським поетом, не досить народитися в Україні і довгі роки жити її життям. Не досить любити цю землю і квітучу природу. Не досить дихати її повітрям, навіть у сні.

Щоб бути українським поетом від Бога – треба, як птиця, вільно купатися у повітрі співучої української мови, вільно гойдатися у її хвилях, розчинятися у її стихії.

Щоб бути українським поетом, треба навчитися прощати їй, ненці – Україні, все, навіть відсутність взаємности...

Але, щоб бути українським поетом євреєві, треба мати усі попередні таланти, плюс – ангельську душу! Такою людиною-душею є талановитий український поет і надзвичайна Людина: Абрам Кацнельсон.

1 січня 2002 року Абраму Ісааковичу сповнюється 88 років. Народився в місті Городні Чернігівської области. Автор більше 20 книжок, виданих в Україні, і вже три – видав в Америці. Лавреат премії імени М. Рильського. Але у довідник „Письменники України", виданому Спілкою письменників у 1996 році, він потрапив лише в „останній вагон": його одиноке ім'я стоїть вже після літери „я". Упорядники довідника його „забули", так само як і інших євреїв – членів Спілки, які еміґрували. Але, хтось із добрих людей нагадав. Дійсно, соромно.

Познайомив нас мій „хрещений батько" в літературі Савва Овсійович Голованівський, видатний український письменник, близький друг Іллі Еренбурґа, Леоніда Первомайського, Миколи Бажана, багатьох інших майстрів літератури радянського періоду. Кожний час народжує своїх героїв. Абрам Кацнельсон – із їх когорти. Але, йому, і українській літературі в цілому, пощастило: він дожив і став обличчям українського письменництва і в незалежній Україні.

Близько познайомилися ми з Абрамом Ісааковичем, коли він прочитав мій роман „Готеню", присвячений єврейському життю в СРСР у середині 70-років, що повернувся із шухляди на редакторський стіл і був надрукований у журналі „Київ" у 1988 році.

Іда і Абрам Кацнельсони

У ті часи ми часто зустрічалися із Абрамом Ісааковичем. Частіше всього – у нього у хаті в Києві на вулиці Суворова, у письменницькому домі. Там я познайомився і з його чарівною дружиною Ідою Яківною. Ми говорили про літературу, про життя-буття. Він розповідав про нелегкі післявоєнні часи „боротьби з космополітами". Про те, як несолодко було тоді єврею.

А коли виник Рух і я з головою поринув у його діяльність, у боротьбу за демократію і незалежну Україну, він дуже часто дзвонив мені, цікавився справами.

Тільки багато років згодом, вже в Америці, він задзвонив до мене у Нью-Йорк із Каліфорнії, де тепер мешкає, ми говорили про справи в Україні, і після короткої розмови він розповів про таке, про що я ніколи б сам не здогадався.

– А ви знаєте, Олександре, що я приклав руку до того, що Вас обрали головою Ради Національностей НРУ? Це було так. Весна 1988 року. Перебудова. Різні розмови у письменницьких колах. І якось задзвонив мені Володя Яворівський, запропонував включитися у Рух. Я відмовився, сказав, що поділяю ідеї Руху, але мені вже пізно займатися політичною діяльністю. І я запропонував Володі вашу кандидатуру, бо тільки-но з великим задоволенням прочитав Ваш роман „Готеню"...

Чесно кажучи, для мене було цілковитою несподіванкою почути це. Виявилося, що Абрам Ісаакович опосередковано вплинув на мою долю ще у ті роки, про що я дізнався тільки тепер.

А місяць тому Абрам Ісаакович надіслав мені свою нову книжку любовної лірики, повністю присвячену Іді Яківні, з якою він прожив щасливих 50 років! Книжка ця мене приголомшила своєю ліричністю і глибиною почуття.

Мій життєвий досвід підказує: вміння щиро любити іншу людину – такий же талант, як талант музиканта, письменника, співака, вченого, інженера чи хлібороба. Далеко не кожний може похвалитися цим. А щастя любити і мати повну взаємність, не таке вже і часте у нашому житті. Але ж, зберегти таке щастя на довгі роки, це щось надзвичайне, космічне.

Дивлячись на життєву дорогу Абрама Ісааковича, пригадуючи нелегкий літературний і громадський шлях Савви Овсійовича, я не можу уявити їх творчого життя без жертовної допомоги їхніх дружин – Іди Яківни і Катерини Трохимівни. Вони присвятили своє життя своїм чоловікам. Вони служили їм вірою, правдою і любов'ю. І я знаю декілька прикладів, і тому переконаний, багато інших, не менше талановитих письменників, не досягли рівня А.Кацнельсона і С. Голованівського саме тому, що не було поруч із ними таких самовідданих дружин.

І ще із жалем подумав я про те, як легко ми скидаємо з п'єдесталу старих „інженерів людських душ", замінюючи їх на нових. Щоб і їх, з часом, також скинути і забути. Як часто ми гаслами і демонстраціями замінюємо високі і вічні літературу, мову і любов.

Книжка поезій А.Кацнельсона „Вірші про тебе" дихають не тільки високою поезією, але і беззастережною любов'ю до свого друга. Ця книжка наповнена розумінням вічного добра, щастя і Божої милости, які впали у долоні Поета у вигляді його дружини, вірної подруги, відданої мами, закоханої у життя і доброту.

Дай Боже кожній людині, кожному письменнику, мати надхнення і сили написати через 50 років спільного життя отаку книжку поезій, наповнену змужнілого щастя і віри у Життя, Любов і Батьківщину.

Пропоную читачам декілька віршів Абрама Кацнельсона – зі збірки „Вірші про тебе".

Прилинь, прилинь хоч на хвилину,
вся в білім, схожа на лілею.
Тебе як рідну я зустріну
І вперше назову моєю.

1940 р.

Вся у білім, отак і прилинула,
як у вірші я кликав колись.
І вина необачні краплини
на те біле вбрання пролились.

Без гучного весільного тосту,
без врочистих застольних промов
в перший рік по війні –
сорок шостий –
ми свою святкували любов.

У військовій ще був гімнастерці,
в тебе плаття ошатне одне.
Та за щедрість поезії в серці,
певне, ти й полюбила мене.

Що ж, бували бучними весілля
і розрив, як вінець тих весіль.
А любов – то стійке, дивне зілля,
нас і досі п'янить його хміль...

* * *

Нам добре вдвох, нам добре в парі,
і птах лише тоді дола
і висоту, і чорні хмари,
коли у нього два крила.
Нехай руїни злої вітер
не залітає у наш дім!
Несем дві долі – двоє відер –
ми на коромислі одним.

* * *

Мені з тобою все життя іти –
Здійматись разом
по шляху крутому.
Печалюся, коли марнієш ти,
коли приходиш стомлена додому.
– Чому бліда?
– А так, стомилась трошки... –
І знов за книги, знову до стола.
Як я б хотів твої розгладить зморшки,
зігнать утому із твого чола!
Як хочу я, щоб квітла, молоділа
і щоб ніколи не марніла ти.
Нам у житті іще багато діла,
нам стільки ще з тобою йти і йти...

В зимовий вечір

Друзі, мабуть, і вам довелося
взимку бачити, як у жінки
сяють на віях, на пасмах волосся
легкі зірчасті сніжинки?
А чи бачили ви, як очі жіночі
красивішають в сніжні
морозяні ночі?
Як добре в таку засніжену пору,
коли починає погрожувати
хуртовина,
іти і тебе відчувати поруч,
в руці – гарячу долоньку сина...
Я йду і обличчям сніжинки ловлю,
і ледь чутно губами шепочу:
„Люблю..."
Люблю цю землю, це небо, цей вечір,
сніжинку, що біліє у тебе на вії...
Сипся, сипся, сніжок,
на комір, на плечі,
приємний мені і холодний
твій дотик на шиї.
Сипся, сипся, сніжок!
Ти можеш засипати поле,
запорошити річку,
охолодити озерце,
та тільки, чуєш, поки живу я, ніколи
не остудити тобі мого серця!
Мені ще жити, мені ще горіти треба:
я так мало на світі зробити встиг
і не хочу, щоб падали бомби з неба, –
хай падає чистий, як совість наша, сніг
на комір, на плечі,
на вії дівчат і жінок,
на заячі вуха
дитячих пухнастих шапок...
Сипся, сипся, сніжок!

Вічне побачення

Можливо,
це одне із найсвітліших див,
що завжди ти тепер в житті
зі мною поруч.
Сьогодні знов згадав я
молоду ту пору,
коли стрічать тебе щовечора ходив.

Пригадую,
з яким я наближався трепетом,
і прикро так було, що зустріч ця мине.
Додому повертавсь,
та думав знов про тебе там.
О той розлуки час – як він карав мене!

В немолоді літа
стає любов ніжнішою,
розлук і розставань
боїться більш вона.

Я свідчу,
що любов з роками ще міцнішає:
зникає піни шал – ясніше глибина.

Якщо завдав образ –
прошу, прошу пробачення.
А що тебе зустрів – не знаю каяття.
Який щасливий я:
це ж вічне в нас побачення –
не на години й дні –
на все, на все життя.

* * *

Пам'ятаєш, коли ми були молоді,
то любили щовечора йти у альтанку
і могли там просидіти вдвох
до світанку –
це найбільшим нам щастям
здавалось тоді.
Тільки ніч, тільки ми,
і крізь плетиво віт
синя смужка густа оксамитного неба,
і здавалось:
нам більше нічого не треба,
був серцям нашим
ніби байдужий весь світ.
Та це тільки здавалось...
А ранком я йшов
і неначе усе помічав до дрібниці:
як ворушаться віти,
як скрикують птиці.
І співала земля від моїх підошов.
Бачив те, мимо чого байдужим ходив
і ніколи б не міг запримітить раніше.
Все навколишнє стало
дорожче й рідніше,
грало спалахом барв,
ніби диво із див...
То неправду писав про кохання поет,
що воно відгороджує серце від світу.
Ні. Любов розгортає життя,
як сюїту,
де і шепіт сердець, і ячання планет...

* * *

Це щастя, що і тут, за океаном,
ми в парі знов – кохана із коханим.
З роками не всиха любові зілля,
і от вже наше золоте весілля.
Для мене найдорожчий подарунок–
твій хай скупий, нечастий поцілунок.
І не в уста, а так, немов зненацька,
в щоку, яка давно вже не юнацька.
Який цілунку дать епітет гідний
„палкий", „жагучий"?
Ні, він просто рідний.

* * *

Як у спеку нам хочеться сніжності,
так у старості хочеться ніжності:
навіть вдень, а не тільки вночі
подрімать на твоєму плечі,
приголубитись доторком вій,
милу руку зігріти в своїй...
Як у спеку нам хочеться сніжності,
так у старості хочеться ніжності.

* * *

Ти моя берегиня й відрада,
і з тобою нема самоти.
То душі найдорожча тріада:
Україна – Поезія – Ти.

ЗУАДК звітує за пожертви на допомогу потерпілим від повені на Закарпатті та українським місцевостям Марморощини в Румунії

Повінь, яка навістила Закарпаття в березні ц.р., спричинила більші шкоди, ніж були в листопаді 1998 року.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК), як гуманітарна допомогова установа, отримавши вістку про трагедію, негайно звернувся до української патріотичної громади зі закликом про допомогу, збірку грошей та одягу. Вислано листи в справі допомоги до парафій українських католицьких і православних церков, українських громадських установ, дано заклик в тижневиках української преси, а також вислано прохання до українських банків.

Патріотична українська громада Америки відгукнулася на наш заклик згідно з моттом ЗУАДК-у „Брат-братові", доказом чого служить поданий звіт із пожертв, що дали загальну суму 59,000 дол.

До розподілу пожертв потерпілим громадянам призначено Комітет, який очолили голова Закарпатського крайового культурно-освітнього товариства „Просвіта" мґр. Павло Федак, заступник голови Євген Ясінський, голова Гуманітарної комісії Ужгороду і секретар Маріян Токар. Загальний нагляд над розподілом пожертв потерпілим належить до директора канцелярії ЗУАДК-у у Львові

(Закінчення на стор. 18)

У селищі Міжгір'ї на Закарпатті члени місцевої „Просвіти" Іван Костюк, Віталій та Марія Пригари привезли гуманітарну допомогу від ЗУАДК-у потерпілій від повені родині Анни Могіш (вересень 2001 р.)

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ДОПОМОГУ ЗАКАРПАТТЮ В 2001 РОЦІ

3,500 дол. Володимир Король;
500 Петро Кулик;
400 Ярослав Мига;
300 Олександер Скоп;
по 250 Глорія Світлик, Ненсі ЕнАренеля, І.Ц. Дякунчак;
по 200 Маріон Бартошик, Михайло Данчак, О. Іван Біланич, Ольга Бохна, Омелян Коцопей;
по 150 Зеновій Яримович, Сидір Новаківський;
по 100 Микола Барицький, М.А. Круциляк, Лев Кушнір, Зенон Масловський, Мирон Масловський, Марія Харина, Стефан Петрик, Михайло Форемський, Василь Варецький, Борис Галаган, Михайло Лозинський, Григорій Онуфрів, Володимир Остапяк, Павло Паньків, Микола Пришляк, Мері Грудза, Теодор Олійник, Александра Кіндрачук, Стефанія Пришляк, Михайло Диміцький, Іван Дубіль, Юлія Добош, Микола Когут, Христина Іваночко, Кетлін Гулчий, Лариса Кий, Теофіль Старух, Денис Стахів, Дмитро Шумило, Володимир Михайлів, Марта Савчук, Анна Андерсон, Ярослав Олійник;
75 Стефанія Овчарчин;
по 50 Осип Німилович, Павло Шандрук, Володимир Януш, Олександер Михайлюк, Іван Магоцький, Тарас Коваль, Володимир Климовський, Ірена Івасів, Оксана Колінко, Лідія Одежинська, Анна Тарнавська, Маріон Бурбела, Олександер Воронін, Дмитро Демедюк, Анастазія Грибович, Нестор Ходновський, Симен Ґерун, Анісія Мірчук, Стефанія Чорний, Роман Савчин, Ганна Жирук, Валентина Кузьмич, Іван Галій, Павло Бреслевець, Ярослав Олійник, Марія Маркович, Олександер Стрільбицький, Евген Филипович, Оксана Татунчак, Каролина Конрад, Теодор Царик, Анастазія Олексюк, Володимир Брунець, Тессі Гілл, Юрій Пеніяк, Дмитро Ткачук, Микола Маслій, Віра Обущак, Ольга Васієвич, Михайло Франківський, Анна Марчиха, Микола Косик, Любомир Міз, Кинсак Погреб. Заведення;
40 Ярослав Черник;
по 30 Стефан Ладанай, Василь Дармограй, Стефанія Іванчук, Іван Музика, Олександер Гук, Михайло Федецький, Мері Кіліян, Степан Гавриш;
по 25 Ярослав Бігун, Валентина Кособоф, Марія Кузів, Марія Данилів, Володимир Возний, Теодор Коцур, Андрій Стахнів, Фавронія Кушнір, Ольга Слобода, Евген Новосад, Катерина Описко, Герміна Суховерська, Елі Матіяш, Богдан Мацук, Петро Бліщ, Евген Стецьків, Василь Ленцик, Марія Сліпкевич, Василь Ящун, Ірена Хуміловська, Юрій Перфецький, Аліс Ґарітан, Модест Артимів, Андрій Турчин, Стефан Лагола, Стефан Кос, Анна Маслянка, анонім, Джанставн (Па.), Ігор Смолій, Богдан Тодорів, Михайло Лашин;
по 20 Теофілія Книш, Катерина Пендзей, Іван Шийка, Северин Княгницький, Адріяна Інгліш, Наталія Сліпкевич, Микола Возний, Анна Кушляк, Юрій Троцький, Іванна Петик, Олександер Парфило;
по 10 Микола Бартків, Теофіль Попович, Вінцент Ґабрік, Іван Скальчук;
7.77 Ярослав Штойко.

ЗБІРКОВІ ЛИСТИ

ЛИСТА ДАРІЇ ЛАШИН (730 дол.)

100 дол. Микола Шлапак;
по 50 Дарія Кузик, Орест/Василь Лесюк, Анна/Юлія Галайдіда, Маріян Гуль, Петро Гуль;
по 30 Ігор/Мирослава Шперналь, Андрій Турчин;
по 25 Анна Кардаш, Михайло/Дарія Лашин;
по 20 Йосиф Куць, Ярослав Колодій, Євдокія/Михайло Головчак, Ірена Плис, Теодор Флюнт, Ярослава Леськів, Василь/Варвара Коцопей;
15 пані Саварська;
по 10 Ярослав Чучук, родина Станішевські, Михайло Кузів, Анастазія/Олена Валько, Віталій Прилатюк, Микола/Галина Тутко;
по 5 Богдан Станко, Леся Кондратишин, Галя Ганьків, Микола Глушак, Леся Поглод, Олег Кіндій, Петро Біскуп, Люда Варгатов, Евген Василенко, Володя Шевченко, Ярослав Бритвак.

ЛИСТА В ПАМ'ЯТЬ МАРІЇ КАРДАШ (255 дол.) (зб. ДАРІЯ ЛАШИН)

по 25 дол. Микола Шлапак, Ігор/Дарія Сеник, Йосиф/Катерина Куць;
по 20 Тадей/Ольга Доманський, Софія Головка, Юрій/Галина Доманський, Орест/Леся Сеник, Іван/Катерина Панчишин, Омелян/Ерика Коцопей;
по 10 Славка Огурчак, Маріян/Ольга Гуль, Михайло/Анастазія Бойцун, Михайло/Анна Кузів, Анна/Орест Надрага, Петро/Люба Олійник.

УКРАЇНСЬКА РАДІОПРОГРАМА – ПІТСБУРҐ, ПА. (280 дол.)

160 дол. Василь Бобурчак;
по 50 Михайло Комічак, Сидір Тимяк;
20 Евген Зварич.

УКРАЇНСЬКИЙ БРАТСЬКИЙ БАНК, БОСТОН, МА. (345 дол.)

по 50 дол. Дмитро Мельник, Любомир Гайда;
40 Л. Чайківський;
30 Стефан Когут;
по 25 Й. Шимонович, П. Николишин, Володимир Зозуля;
по 20 Г. Ящишин, Ольга Бендз;
по 10 Софія Малко, Р. Василенко, М. Ящишин, В. Бокеник, Н. Колінчак.

ГРОМАДА ВІЛМІНҐТОН, ДЕ. І ЧЕСАПІК СИТІ, МД. (1,750 дол.)

380 дол. Загальна збірка серед вірних у церкві св. Миколая у Вілмінґтоні, Де.;
250 о. Роман Мірчук, парафія св. Миколая у Вілмінґтон, Де.;
по 200 Ігор/Дарія Ліси, загальна збірка серед вірних української католицької церкви св. Василія, Чесапік Сиіті, Мд.;
100 Іван Лостин;
по 50 Ірена/Петро Щерби, Анна Лостин, Катерина Глинянська;
по 20 Мирон/Ліда Гарванко, Соня Леськів, Д. Лорензо, анонім, анонім, Тамара Ятзус, Анастазія Стецько, Йосиф Вавсовляк, Володимир/Катерина Шурга, М. Коженівський;
по 10 Марія Рущак, Н. Грицак;

ГРОМАДА ФІНІКСВІЛ, ПА. (Зб. Андрій Шишак, 580 дол.)

по 50 дол. Андрій Шишак, Григорій Дацко;
40 Стефан Мартиняк;
25 Йосиф Зелінський;
по 20 Розалія Воробець, Софія Роман, Василь Цекот, Рома/Александер Клюфас, Іван Бородецький, Йосиф Струк, Текля Наконечна, Іван Іванців, Стефан Мельник, Володимир Колубінський, Михайло Коробій, Іван Підгайний;
по 10 Дона Сікора, Ліса Фуга, Петро Гундер, Петро Флага, Анна Єдинак, Марія Драбіщак, Іван Грицик, Йосиф Грицик, Ганна Мандрусяк, Гелена Діакон, Марія Іванчук, Іван Гнатів, Евген Михайлус, Іван Польовий, Альфред і Керол Гансон, Ева Фуга;
по 5 Стефан Фуга, Стефан Міско, Марія Микитюк.

ОРГАНІЗАЦІЇ

10,840 дол. ОЖ ОЧСУ, головна управа, Нью-Йорк;
8,977 УККА, Чикаго, Іл.;
по 5,000 Федеральна Кредитова Кооператива СУМА, Йонкерс, Н.Й., Банк Певність, Чикаго, Іл.;
3,000 УККА, Нассау, Лонг Айленд, Н.Й.;
по 1,500 О.Д.Ф.Ф.У. Іст Нортпорт, Н.Й., Організація Оборони Чотирьох Свобід України, Відд. 42;
по 1,000 Ю.С. Юкрейн Фундація (US Ukraine Foundation) Вашінґтон, ДК, Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" Філядельфія, Па.;
800 Товариство „Самопоміч", Філядельфія, Па.;
700 Комітет Допомоги Україні, Марлтон, Н.Дж.;
по 500 Лицарі Колюмба (Knights of Columbus Council #7530) Вашінґтон, ДС, Комітет Допомоги Україні, Центральне Н.Дж., Українська Кредитова Кооператива „Самопоміч", Кліфтон, Н.Дж.;
400 Український Допомоговий Комітет, Рочестер, Н.Й.;
по 300 Українсько-Американське Товариство, Дейтона Біч, Фл., Українська Православна Кредитова Кооператива, Н.Й.;
250 Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч", Пітсбурґ, Па.;
по 200 Школа св. Альберта Великого, Гантинґтон Велі, Па., Церква ссв. Михаїла, Гейзелтон, Па., Українська Федеральна Кредитова Кооператива, Рочестер, Н.Й.;
по 100 УНС, Відділ 173, Вілмінґтон, Де., Церква св. Родини, Вест Айслип, Н.Й., Українсько-Американський Горожанський Центр, Пицфілд, Ма.;
50 Марійська Дружина при церкві св. Миколая, Філядельфія, Па.

„Українці: несподівана нація"

Під такою назвою („The Ukrainians: Unexpected Nation") видавництво Єйльського університету (Yale University Press) видало книжку молодого англійського історика Ендрю Вілсона. Поява України на сході Европи, держави з 50-мільйоновим населенням заскочила світ, зокрема Европу, яка ще й сьогодні не зовсім пристосувалася до такого факту у своїх геополітичних міркуваннях. Може, це й спонукало А. Вілсона зацікавитись Україною, з якою, як він каже не має „родинного пов'язання".

Ця книжка – не історія України, а радше глибока аналіза зародження і формування української нації від часів, коли її територіями просувались ще скити і анти, аж до часу переобрання Леоніда Кучми Президентом України. Без зайвого патосу з приводу „славного минулого", але і без песимізму, автор хронологічно зупиняється над тими періодами історії, що мали специфічний вплив на зформування ідентичности української нації, яка неодноразово зникала з карти Европи, щоб опісля, як той мітичний Фенікс, знову й знову відроджуватись.Почавши з Київської Русі, автор методично доводить, що вона була переднаціональною одиницею, тобто спільним минулим українського, російського і білоруського народів, які від XIII ст. розвивалися окремими шляхами, хоч етнічні і побутові різниці між північчю і полуднем Русі були помітні ще перед занепадом Києва.

Жорстоке пограбування Києва А. Боголюбським в 1169 році можна вже розглядати не як акт княжих міжусобиць, а як посягання ворожого сусіда по престіл і всі історичні традиції Київської Русі. Першою справжньою „національною українською державою" було Галицько-Волинське князівство, що на сто років продовжило українську державність, а своїм географічним положенням, зв'язками з Римом і близькістю до Европи започаткувало відрубне почуття ідентичности Заходу України. Розчленування українських територій сусідками з їхніми різними державними системами і культурами залишило нестертий слід на етнічному просторі України. Повстання Хмельницького і встановлення Гетьманату було не тільки соціяльним чи релігійним спротивом, але справжнім національним відродженням, що створило окрему „українську" спільноту. Переяславська угода, якої Москва не дотримала, фактично інтеґрувала Україну в російську державу на понад 300 років поневолення і поступове пониження гетьманської автономії до колоніяльного статусу.

Автор докладно розглядає процеси національного пробудження в умовах автократичної російської імперії, асиміляції української, переважно козацької, еліти, ідеї панславізму, величезний вплив Шевченка з його епосом волелюбного козацтва, та паралельний, але відмінний своїми напрямними процес в західній частині України. Тут у ліберальній і багатонаціональній імперії Габсбурґів українцям доводилось визначати своє місце і боротись в першу чергу з польською спільнотою, яка переважала своєю національною свідомістю і сильнішою адміністрацією.

Здавалося, що українська мова поєднує обидві частин України, але державність і об'єднання, спалахнувши в кінці Першої світової війни, не могли втриматися через надто швидке чергування універсалів – від „федерації" до повної „незалежности", через брак армії, незгоди в урядах і несприятливі зовнішні умови. Залишилася національна леґенда і символіка, яку не зміг знищити навіть страшний большевицький терор, голодовий ґеноцид і великий наплив російського елементу в східні райони України. Тоді ж посилився радикальний націоналістичний рух в Галичині, як проти Польщі, так і проти Росії, згідно з доктриною Д. Донцова „соціяльного волюнтаризму" і „чинного націоналізму", хоч ця докрина була непопулярна, навіть незрозуміла на сході України.

Проголошення незалежности в 1991 році було результатом не тільки вікового змагання українського народу до самостійности, але теж вислідом обставин. Тому не могло негайно затерти гострі міжреґіональні відмінності чи розв'язати всі державо-творчі проблеми. Перший Президент Леонід Кравчук не скористав з нагоди заборони Комуністичної партії в 1991-93-іх роках не замінив комуністичне керівництво держави новими людьми, не став твердо на шлях реформ. Стара перефарбована верхівка залишилася, а сьогоднішній Президент, обплутаний оліґархами, ледве чи зможе діяти самостійно.

Автор запитує: незалежність була „здобута" чи „дарована"? Модерна Україна – держава українського народу, чи вона „пост-колоніяльна"? Чи це „російська Україна" з її байдужим до державности населенням у східніх і полудневих областях? Чи Галичина з її гарячим патріотизмом, прозахідньою орієнтацією і греко-католицизмом колись погодиться зі Сходом? А Крим – це колишня база козаків чи місце відпочинкових садиб російських царів і совєтської еліти? Чи, врешті, прадавня батьківщина татар? Вкінці – Закарпаття з його сепаратськими тенденціями, і столиця держави Київ, де в пресі і на вулицях переважає російська мова...

На сьогодні панують протиросійські, панславістичні і просовєтські версії української ідентичности. Понад 11 мільйонів етнічних росіян не люблять називати себе національною меншістю і трактують українську мову як місцевий діялект, надто швидка „українізація" може перетворити Галичину в „український Квебек", Православна Церква Московського Патріярхату, з її претенсіями на канонічну правосильність Москви як центру для всіх етнічних слов'янських Церков, замість стати об'єднуючим чинником, вносить додатковий конфлікт і загострення. Згуртувати більшість населення довкола національної ідеї, дати поштовх до розвитку економіки і культури, зреформувати юридичну систему, скасувати автократичну державну контролю, надати повну свободу пресі, а передусім врятувати Україну від скорумпованої верхівки – це пріоритети сьогоднішної України, що вимагатимуть великої динаміки.

Критичною проблемою молодої держави є в першу черґу брак сконсолідованого „ліберального центру", що заповнив би прогалину між Сходом і Заходом, позбувся б аморфної ментальности „совєтської людини" і замінив політично невизначений провід держави людьми патріотичного, демократичного і державо-творчого спрямування.

Українська спільнота негемоґенна, бо її ідентичність формувалася під впливом інших народів. Вона успадкувала низку етнічних, мовних, релігійних і реґіональних відмінностей, з яким мусить примиритися і згодом їх опановувати, або іти за американським моттом „a pluribus unum".

В розділі „Чому Україна?" автор узагальнює свої погляди. Поява українців на світовій арені в 1991 році могла б видаватися несподіванкою, але вона реальна і з нею рахується світ. Україна стала вітальною частиною нової Европи і запорукою її стабільности, з огляду на можливість нової експансії. Росія все ще думає імперськими категоріями і намагається іґнорувати ті фактичні зміни, відколи Україна вже існує як незалежна держава. Покликаючись на „спільну колиску" обох народів та традиції панславізму, вона знов відроджує давні імперіялістичні зазіхання. Однак нова реінтеґрація України менш, ніж будь-коли, правдоподібна. „Україна – не Білорусь". Вона радше „розірветься і одна половина буде боротися". Захід пильно слідкує за взаєминами між Україною, а Росією, бо від них може залежати стабільність Европи.

Згідно з наведеною прогнозою З. Бжезінського, „Україна повинна занехати залишки багатовекторної політики і стати центрально-европейською державою, що дасть їй її власну геополітичну ідентичність, яка відмежує її від традиційних зв'язків з Евразією через Росію, а згодом допоможе їй стати інтеґральною частиною евроатлантійської спільноти".

До всіх багатогранних проблем України А. Вільсон підходить з глибокою, об'єктивною аналізою і неабиякою поінформованістю, спираючись на історичні джерела і бібліографію, на порівняння з аналогічними процесами в інших народів, на його власні спостереження і розмови. Користаючи з тих показників, зокрема з „Бібліографічного есею" для читачів, що не знають української мови, можна всебічно поглиблювати поданий матеріял, що було б особливо корисним для нашої молоді.

Біло-чорні і кольорові ілюстрації та численні карти не тільки документують, але й оживляють текст. Сподіваємось, що наступне перевидання охопить і вагомі події в Україні 1999 року аж досьогодні. Книжку, в ціні 29.95 дол., можна набути в більших книгарнях за попереднім замовленням.

Оксана Волчук
Нью-Джерзі

Новини з КІУСу

(Закінчення зі стор. 13)

Колишній міністер закордонних справ України підкреслив, що сьогодні Україна розглядається як „основа стабільности в Европі". Міжнародня позиція й послідовна політика України перетворили її на регіонального провідника, зокрема в угрупуванні держав ГУУАМ, у миротворчих операціях у Боснії, Косові, Лівані, Сьєрра-Леоне та інших країнах. Б. Тарасюк також зауважив, що Україна, ще чітко не визначалася зі своєю моделлю національної безпеки. Вона має три вибори: бути буферною державою між Сходом і Заходом, мостом між Сходом і Заходом або членом однієї з двох систем колективної безпеки (НАТО чи проросійського угрупування). Він підтримав інтеграцію України в Европу та її членство у НАТО.

Пресова служба КІУС

(Зліва): директор КІУСу – Зенон Когут, вдова професора Богдана Боцюркова Віра Боцюрків, колишній міністер закордонних справ України Борис Тарасюк, директор Програми дослідження українських церков Сергій Плохій.

Звіт...

(Закінчення зі стор. 9)

Екзекутиві 30 квітня ц. р. детальний плян стосовно майбутности оселі. Цей плян був доповнений влітку. Екзекутива в міжчасі засягнула опінію Забезпечневого уряду штату Нью-Джерзі стосовно деяких точок пляну й він буде обговорений на засіданні Головного уряду в перших днях грудня ц. р.

5. Організаційний відділ УНС.

Згідно статистичних даних, в звітовому періоді за 9 місяців 2001 р., УНСоюз об'єднував 27 округ в Америці й Канаді, до яких належали 238 відділів. В звітовому періоді придбано лише 326 нових членів, забезпечених на загальну суму 5,823,000 дол. Належить згадати, що майже всі округи в звітовому році мали нових членів, а коли відсотково оцінювати працю округ, то Округа Олбані вже виконала квоту на 68 відс. (голова округи Микола Філь); найбільше число нових членів, а саме 62, забезпечених на суму 1,724,000 дол. придбала округа Північного Нью-Джерзі (голова округи – радний УНС Євген Осціславський). Оцінюючи організаційні здобутки відділових секретарів, найбільшу кількість нових членів придбали секретарі Мирон Пилип'як (496-ий Відділ) – 39 членів; Люба Стрілецька (10-ий Відділ) – 24 члени; Радна УНС Стефа Гаврилюк (88-ий Відділ) – 27 членів. Оцінюючи організаційну працю Союзу, стверджено, що в звітовому році майже всі нові члени були придбані секретарями відділів, бо не було професійних організаторів.

6. Різне.

Посилений продаж життєвого забезпечення та пенсійних грамот УНС й дальше зменшення видатків, зокрема розв'язання проблеми собівартості „Союзівки", стабілізує фінансовий стан УНС. Наступна конвенція УНС заплянована на 24-28 травня 2002 року. Конвенція повинна вирішити долю „Союзівки" та наших плянів в Канаді, як також намітити працю УНС на майбутнє, взагалі в цілості. Контрольна комісія закликає усю українську патріотичну громаду стати передплатниками публікацій УНС і скалдати пожертви на пресовий фонд.

Контрольна комісія:
Василь Пастушок, голова, **Степан Гавриш**, заступник голови, **д-р Олександер Серафин,** секретар, **Мирон Грох і Ярослав Завійський**, члени

ЗУАДК звітує...

(Закінчення зі стор. 16)

для Комітету вислано контейнер із 700 пачками вживаного і нового одягу та взуття, а також інвалідське крісло і 14 роверів.

Комітет розділив одержані речі у сімох районах для 1,066 родин, які потвердили своїми підписами одержання допомоги.

Також виплачено 5,000 дол., як допомогу для українців у Румунії, де сотні родин Марморощини залишилися без даху над головою. За розподіл пожертв відповідальним був відомий громадський діяч, голова Союзу українців Румунії мгр. Стефан Ткачук.

Всім жертводавцям, організаторам допомоги, тим, хто пакував пачки, та допомагав складати контейнер, Екзекутивний Комітет і Допомогова Комісія висловлюють найщирішу подяку.

Екзекутива ЗУАДК-у

У повідомленнях про нові книжки просимо обов'язково зазначати, де і за яку ціну можна придбати видання.

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Грудень 2001 р., ч. 16

Відзначено річницю І. Багряного

Підготування до відзначення 95-ої річниці з дня народження Ів. Багряного було розпочато друкуванням другого накладу (12 тисяч примірників) хрестоматії „Вірю!" (з творчости Ів. Багряного) для шкіл України. Другий наклад фінансували філії ОДУМ-у (члени та їх прихильники в США і Канаді) та Фундація ім. І. Багряного. Книга містить прізвища всіх жертводавців, які прислали свої пожертви ОДУМ-ові в Мінеполісі.

У липні й серпні ц. р. майже увесь тираж книги був розісланий обласним управлінням освіти, обласним об'єднанням та частково районним осередкам „Просвіти" та іншим організаціям для шкіл. Хрестоматія сприятиме розбудові української держави.

До Харкова приїхали з Києва представник Фундації Олександер Шугай та Анатолій Лисий. В той день відбулася зустріч з керівником та учнями десятого клясу середньої школи ч. 13. Завантажившись книжками, вирушили у село Мартинівку на Полтавщині, щоб завезти „Вірю!" для кількох середніх шкіл Гадяцького району. В сільському клюбі відбулася зустріч з учнями старших кляс та учителями.

А увечорі того дня побували в місті Охтирці, на засіданні місцевого літературного клюбу, яким провадили Олександер Галкин та Катерина Квітчаста. Виступали переважно молодші й старші школярі, які читали свої вірші або вірші І. Багряного. Приємно було спостерігати, з якою любов'ю і гордістю говорять в Охтирці про І. Багряного, де він народився.

26 вересня в Харкові було проведено дві презентації хрестоматії – у міському молодіжному культурному центрі й літературно-мистецький вечір в центрі „Юність". На презентації хрестоматії, яка проходила під орудою керівника міського управління освіти Віктора Гаркавця, було понад 300 учнів 11-их кляс Харкова і вчителів української мови та літератури. Про І. Багряного розповідали гості з Києва та Охтирки.

Силами шкільної самодіяльности був влаштований чудовий концерт. Всі учні та учителі отримали в подарунок книгу І. Багряного й довго не відпускали гостей, фотографувалися.

В культурному центрі „Юність" відбувся літературно-мистецький вечір. У вестибюлі була показана виставка творів І. Багряного з фондів бібліотеки ім. В. Короленка. На ній були представлені першодруки видань з України та пізніші його твори, написані й видані в діяспорі.

Після офіційної частини, на якій виступали гості і місцеві письменники та дослідники творчости І. Багряного, відбувся добре організований концерт, режисером якого був Микола Яромків. Професійні актори читали уривки з творів Ів. Багряного та окремі поезії.

Вадим Усань,
Харків

Дякуємо!

На діяльність Фундації, спрямовану на допомогу пресі, видання книг для шкіл та університетів України, які ширять українську свідомість та любов до свого народу й мови, склали пожертви: 100 англ. фунтів – Іван Шкіренко в пам'ять незабутнього Михайла Воскобійника, 65 дол. – Теофіль Нагорожанський, 60 дол. – Роман Бігун, 38 дол. – Іван Бринько, 25 дол. – Федір Гайовий в пам'ять д-ра Михайла Воскобійника.

Д-р М. Воскобійник – провідний діяч партії УРДП–УДРП та останній голова УНРади в екзилі. Родина покійного мала труднощі з похованням його на українському православному кладовищі в Бавнд-Бруці, де вона має закуплені місця для поховання. Консисторія повідомила дружину, що не дозволяє відправу в церкві, на будову якої пожертвували багато грошей Іван, Михайло та Олексій Воскобійники, бо д-р М. Воскобійник та його брат підтримували УПЦ Київського Патріярхату. Після багатьох телефонних розмов різних осіб з керівниками УПЦеркви, рідні не знали, до останньої хвилини чи дозволять внести труну з покійним до церкви. Вкінці провідники Церкви змилосердилися й дозволили поховати М. Воскобійника з відправою в церкві.

Фундація допомагає Україні

У шкільному році Фундація ім. І. Багряного видала зі своєї каси 31,500 долярів на різні пресові органи, наукові установи, видання книг та інші цілі, щоб допомогти Україні якнайшвидше стати господарем на своїй землі й бути українською Україною.

Та, на жаль, ми не бачимо ще великого поступу в Україні щодо вживання української мови в радіо, телебаченні, пресі, школі, війську чи уряді. Скрізь панує російська мова.

По всій Україні ще стоять божки комунізму й багато людей України тужать за СССР та опікою „старшого брата". Відбудовують чи будують церкви в Києві та Херсонесі й віддають Церкві „сусіда", який не хоче молитися в церквах України мовою народу, що там живе, бо, мовляв, Бог не розуміє української мови.

Фундація, щоб покращити ситуацію в Україні, дала кошти на видання журналів „Джерела" в Луцьку, „Бористен" в Дніпропетровськ, „Універсум" у Львові, який має надсилати своє видання до півтисячі бібліотек та наукових установ у всі області України, газетам „Літературна Україна" та „Дзвін Севастополя", Києво-Могилянській академії, українським школам в Ялті та Севастополі, „Просвітам" в різних містах України, „Смолоскипові", на фонд ім. І. Білозора, на стипендії, музеєві Лесі Українки в Криму, на видання навчального альбому з української літератури для шкіл, Радіо „Україна" для популяризації міжнародного дитячого конкурсу знавців української мови, на видання книги-монографії „Нестор Городовенко, життя і творчість", яка вже вийшла друком на Полтавщині (книгу опрацював журналіст, мистецтвознавець та член Національної спілки журналістів України Георгій Шибанов).

Фундація дала додаткову суму на друге видання хрестоматії творчости Ів. Багряного „Вірю!", яка вийшла 12-тисячним тиражем.

При фінансовій допомозі Фундації Андрій Іванко, голова „Просвіти" Кіровоградської области, видав книгу „Історики України XIX–XX століть", яка містить науково-популярні нариси про найвидатніших українських істориків, насвітлюючи їх життєвий, науковий та страдницький шлях. Книга містить статті про Д. Бантиш-Каменського, Якова і Олександра Марковичів, М. Маркевич, А. Скальського, М. Максимовича, М. Костомарова, В. Антоновича, О. Лазаревського, Д. Мордовця, О. Левицького, М. Грушевського, М. Аркаса, Д. Яворницького, А. Кримського, О. Єфименко, Д. Багалія, Д. Дорошенка, М. Яворського, М. Слабченка, Г. Хоткевича, І. Крип'якевича, Н. Полонську-Василенко, О. Оглоблина, Б. Крупницького, І. Борщака, О. Апанович, М. Брайчевського, Я. Дашкевича та М. Марченко. Книга призначена для учителів, учнів та студентів університетів.

Видавництво „Смолоскип" розпочало працю над перевиданням в Україні книги Юрія Дивнича „Розстріляне Відродження", на видання якого Фундація дала гроші. У львівському видавництві „Свічадо" вийшла книга Левка Хмельковського „1937. Документ про репресії комуністичної доби в Україні". Невдовзі вийде книга про „велику вітчизняну війну", яку написав вже покійний Федір Пігідо, друг І. Багряного, її доповнить історик Юрій Шаповал. Ці видання спонзорує Фундація.

В Україну в цім році вислано близько 50 великих пакунків річників різних журналів діяспори, книжок, річників газет та архівних матеріялів з праці організацій діяспори до Києва, Львова, Миколаєва, Одеси, Дніпропетровська, Полтави, Харкова, Канева та інших міст України.

Уточнення

Автором статті „Сім томів Яра Славутича і 16 книжок про них в ч. 15 „Вісті Фундації" є Микола Скеля, прізвище якого помилково було пропущено.

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу:
Bahriany Foundation
811 S. Roosevelt Ave.
Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує
Олексій Коновал

Листи до Фундації

З Києва:

Вельмишановні добродії! Вибачте за затримку з відповіддю на вашого теплого листа, адресованого панові Набруску, в якому ви сповістили про переданих вами тисячу долярів США на підтримку популяризації української мови .

З великою вдячністю сповіщаємо вам, що згадану суму грошей ми отримали. Всі ці кошти будуть використані для реалізації засобами радіомовлення святої справи відродження нашої національної культури і, в першу чергу, української мови. Поза всяким сумнівом, ми прозвітуємо перед вами за кожну витрачену копійку. Для широкого висвітлення Міжнародного дитячого конкурсу знавців української мови ми на Українському радіо започаткуємо нову передачу „Мова і.нація".

Л. Даценко,
віце-президент Національної радіокомпанії

З Ялти:

Вельмишановні добродії! Дозвольте подякувати вам за минулорічну пожертву музеєві Лесі Українки в Ялті. Вона була вельми несподівана і вчасна, позаяк отримали ми її напередодні ювілею Лесі Українки – 130-річчя з дня народження поетеси. Разом з тим у цьому році минає 10 років нашій експозиції „Леся Українка і Крим". Саме до цієї дати було заплановано ремонт музею та зміну експозиції, що вже давно на порі. На жаль, через відсутність коштів з бюджету міста, наші пляни затягуються. Проте ваші кошти в сумі 200 долярів були використані на іншу важливу річ. Вже кілька років наш музей проводить літературний конкурс для молоді „Кримська плеяда". Це – своєрідне відлуння товариства „Плеяда", від якого Леся Українка саме в Ялті отримала золотий жетон, чим була дуже зворушена. Наша мета – підтримати молодь, яка робить свої перші кроки в літературу українською мовою. Конкурс проходить в трьох номінаціях: поезія, проза, переклади.

Нагороди переможцям вручають на святі „Сім струн", що проходить в Ялті у день народження Лесі Українки. Грошова премія у нас невелика, хоча вона дорівнює студентській щомісячній стипендії. Таким чином, наші переможці отримали нагороди: першу – 30 долярів, дві других – по 25, три третіх – по 20 дол. Ваша благочинна діяльність пішла на розвій української національної самосвідомости молоді в Криму. Наш музей започаткував недільну школу українознавства, яка поступово переросла в першу державну школу в Ялті з українською мовою викладання. І хай у неї ще багато проблем, але школа росте на очах.

Нещодавно я отримала від вас ще один лист, а згодом, як ви й обіцяли, гроші в загальній сумі 500 дол. З них 300 долярів піде на музей Лесі Українки, а 200 – до єдиної української школи нашого міста.

Світлана Кочерга,
завідувачка музею

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Пам'яті Ігора Білозора

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па – Музика і пісня вичаровують глибинні відрухи душі, відкривають тайну підсвідомого у людській істоті. Генезою тих небуденних якостей і проявів є композитори, а речниками – виконавці творів. Та не лише вони персонально. Чільним збудником у їх творчості є прадавній український мелос, що живе в них, а у пісні – прегарне многогранння у семантиці українського слова. Воно чарує душу слухача, викликає асоціяції з чимсь близьким, рідним, часом призабутим, але завжди емоційним.

Такі думки породив концерт в пам'ять співця і композитора Ігора Білозора. Імпрезу влаштувала Фінансова комісія СФУЖО в США, що впродовж 50 років була носієм української культури, яка живила нас і втримувала при житті на чужині, здаля від улюбленої Батьківщини, вона ж бо завжди з нами. Душею імпрез Фінансової комісії є Марія Харина, голова комісії, з близькими її співпрацівницями, зокрема з її донею Христею Сеник. Зі сцени дивились на слухачів два портрети І. Білозора. Один з них – це копія того, що встановлений у Львові неподалік місця, де було побито співця. Третьою особливістю імпрези стало включення до нашого громадського життя певної творчої групи у двох ансамблях новоприбулих.

Сцена під час святкового вечора пам'яті Ігора Білозора.

Прологом було виконання молодою студенткою-піяністкою Марічкою Флис мініятюри С. Людкевича „В поклоні славному мистцеві України". Зі вступним словом виступила Марія Харина. Доповідь про І. Білозора виголосила Лідія Бабюк зі Львова, що особисто його знала. Виступав вокальний ансамбль „Плай" під керівництвом Богдана Ґенґала, акомпаньямент Олександри Івахів.

Виступ почато піснею Ізидора Воробкевича „Вечір", слова Данила Млаки. Наступною була лірична народна пісня „Ішов милий" в обробці Філарета Колесси. Це була гарна данина народному мелосові і тим, хто надавав йому музичний кшталт. Тоді виконано нову пісню „Україна є, Україна буде!", твір на музику Ростислава Демчишина, слова Зої Ружин.

Однією з мистецьких перлин концерту було скрипкове сольо Соломії Івахів, фортепіяновий супровід Кристини Анум-Дерхусо з Одеси. Тож віоліністка подарувала слухачам „Голосіння" Станислава Людкевича, яке викликало тишу на залі. Другим твором був етюд Віктора Косенка „Мрії", що зберіг встановлений настрій, а тоді – „Мелодія" Мирослава Скорика – українського композитора-сучасника.

Наступною перлиною вечора був вокальний виступ Анни Бачинської – кольоратурне сопрано. Солістка при акомпаньяменті Олександри Івахів виконала пісню Володимира Івасюка „Мальви". Прозвучала пісня І. Білозора „Розпитай про любов" на слова Богдана Стельмаха. Лірнзм пісні поєднувався з аванґардним стилем мистця. Закінчено виступ народною піснею в обробці Анатолія Кос-Анатольського „Чотири воли пасу я".

Окремою частиною концерту була збірна мелодеклямація на тлі музики І. Білозора, при фортепіяні Олександра Івахів. „Українську пісню не вбити" Лідії Шевело читала Мирослава Гіл, „Життя любив" читала авторка Оксана Булах. Вірші „Пам'яті Ігора Білозора", „Зірка Білозора" Ольги Бенщкалович і „Гірко плачуть білі зорі" Павла Лехновського читала О. Булах, „Всміхалось небо" – Ірени Сеник, „Ігора Білозора пісні" – Ірини Дибко, „Тобі шану віддаю" – Степана Цебака, „Над Львовом хмари виснуть сірі" – Ілька Колодія читала Оксана Голубовська.

Концерт закінчив естрадний ансамбль „Четверта хвиля" під керівництвом Ігора Сипеня. Прозвучала аванґардна музика Ігора Білозора на слова Богдана Стельмаха. Пісню І. Білозора характеризує внутрішній ліризм. Такою є його пісня „Мамина світлиця", що зберігає у собі щось глибоко українське, родинне, близьке кожному, бо притягає до світлиці з білими обрусами мамина нев'януча любов. Пісня „Не сип, мила, скла" зберігає в собі жаль майбутньої розлуки. Прозвучала пісня „Перший сніг", а на завершення програми – „Пшеничне перевесло" І. Білозора. Супровід програми був у руках Віри Кліш.

Н. Пазуняк

Думки світлі і вдячні

Горбаль М. А. „Один із шістдесяти. Спогади на тлі ювілейного року..." – К.: АртЕк, 2001. – 400 с.: фот.

У Київському міському будинку вчителя 12 вересня 2001 року відбулася презентація книжки відомого правозахисника, члена Української Гельсінської групи, народного депутата України II скликання Миколи Горбаля (10 вересня йому виповнився 61 рік). Це дуже оригінальна книжка, жанр якої Михайлина Коцюбинська визначила як порнежівний: мемуари і щоденник 2000 року. Звідси й назва.

Євген Сверстюк, який вів цей вселюдний вечір, почав з того, що це, власне, книжка двох Горбалів – Миколи, якому в батьківському сні довелося перейти по сухому Червоне море („Яко по суху пройдоша море Червоне"), і його старшого брата Богдана, нині вже покійного художника-примітивіста, ім'я якого стало відоме світові всього кілька років тому. Богдановими малюнками щедро ілюстрована книжка.

У цій книжці знайдено живі враження від найважливіших подій „переступного" 2000 року: „парламентської революції" 1 лютого, зникнення Георгія Ґонґадзе, „касетного скандалу" 28 листопада. А поруч – вражаючі картини фізичних і психологічних тортур у політичних і карних таборах за 16 років неволі.

Виразно постають перепущені через серце автора постаті Івана Світличного, Миколи Коца, Івана Сокульського, Бориса Антоненка-Давидовича, Василя Стуса, Гелія Снєгірьова, і все це – щира правда.

„З цієї книжки, – сказав Є. Сверстюк, – вимальовується дивний чоловік. Він був тричі репресований, витерпів пекло політичних і побутових таборів, а повернувся звідти просвітленим. Повернувся людиною, яка сповнена любови й довіри до світу і бажання говорити з тим світом. Він не з тих людей, які народилися, щоб сидіти в окопах. навпаки: він готовий розшукати першого свого слідчого Бідьовку, який за ненадрукований і навіть недописаний вірш „Дума" намотав йому термін, і запропонувати: а чому б нам не написати спільну книжку? Є багато людей, які черпають снагу й моральну силу з того, що вони колись зробили. Для в'язня дуже важливо, щоб за ним щось числилося: якщо за ним ходили, то було чому. Якщо про нього говорили західні радіостанції – то було про що. Але якщо чоловік сів нізащо, як Микола, – то він мусів мати опору в якихось святинях минулого. Небагато з нас мали ці святині".

Носіями тих святощів був батько, про якого мати казала: „Твій батько був святий чоловік". Не тільки тому, що молився щодня за великою книжкою, а що жив за законами людського співіснування, викладеними у Святому Письмі, і навчив тих святощів своїх дітей. Тому публіка не була подивована, коли Богдан Тернопільський

від імені Патріярха Київського і всієї України-Руси Філарета вручив греко-католикові Горбалеві орден Святого архистратига Михаїла. Він нагороджений як християнин.

„Читаючи цю книжку, я уявив собі, як густо червонітимуть юристи, які судили таких людей, як Микола, – сказав Миколин краянин, член товариства „Лемківщина" Степан Зиньо. – Але найбільше буде зворушений читач-лемко, бо заново пройде дорогу депортації цієї гілки українського народу, що позбулася батьківщини".

482 тисячі лемків було депортовано в СРСР, а решта 140 тисяч на Великдень (28 квітня) 1947 року були розсіяні по Польщі. Загалом було виселено 622,575 лемків, фізично знищено 4,717 осіб... Микола згадав, як вивозили їхню родину, і батько підняв його високо у вагоні: „Дивися, сину: Дніпро! Дніпро!".

Тепер лемки з товариства „Лемківщина" прийшли привітати свого краянина: співали разом з ним його, Горбалевих пісень, написаних їхньою говіркою.

Горбаль не народжений був політиком – політиком його зробило КҐБ. Він музикант і вчитель музики, але за другого ув'язнення, від роботи в кам'яному кар'єрі йому покорчило пальці і він уже не береться за інструмент. Співали його пісень сестри Галя і Леся Тельнюк („Сльози сестер не падуть на землю"), Ганна Солонична („Цвинтарі"), студентка Віденської консерваторії Оленка Нечай, а фрагменти з книжки читали Кирило Булкін та Галина Стефанова.

„Зараз книжок не читають, – сказав на завершення автор. – Ось Осип Зінкевич, директор видавництва „Смолоскип", каже: 'Погано, що не зробили іменного покажчика до книжки'. Я кажу: „Погано зробив, що дав зміст. Бо людина погортає книжку: отут про мене. І більше не читає. А якби був покажчик, то й того не читали б. Для того й презентації, щоб зацікавити... А що послали мене в ув'язнення – то це була благодать Божа. Бо в Летячому чи в Борщеві ніколи не знав би я Світличного, Стуса, Сверстюка – це тепер визначальні для України постаті...".

Василь Овсієнко,
Київ

У справі придбання книги Миколи Горбаля можна звертатися до Надії Світличної за адресою: N. Svitlychna, 29 Sanford Terr., Irvington, NJ, 07111. Тел.: (973) 371-6361.

УКРАЇНСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ І ДОКУМЕНТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

Вельмишановні Пані та Панове!

Від імені Адміністрації УДДЦ Українського Інституту Америки маємо честь подякувати Вам знову за Вашу допомогу Центрові.

За останні роки бібліотеку і архів збагатили цінні збірки, які нам подарували такі особи:

1. ВОЛОДИМИР БАРАНЕЦЬКИЙ
2. ТАРАС ГУНЧАК
3. ВАЛЕНТИНА І ЕРАСТ ДЗЮБИНСЬКИЙ
4. ОЛЬГА КЕКІШ
5. ВОЛОДИМИР КОЗНАРСЬКИЙ
6. ВОЛТЕР НАЗАРЕВИЧ
7. ОЛЕНА НЕСІНА
8. Р. СОЧИНСЬКИЙ

В додаток Василь Гришко подарував книжки, ним недавно написані.

Для того, щоб провести клясифікацію і рекордування подарованих матеріялів нам потрібні полички, шафи, архівні коробки, а також допомога співробітникам Центру кваліфікованої секретарки, яка допомагала б нам друкувати картки і переводити транслітерацію матеріялів. На це все потрібні гроші.

Отже знову просимо у Вас допомоги. Ми розуміємо, що це тяжко, але віримо, що Ви, як і в минулому, нас знову підтримаєте.

Без Вашої допомоги ми не могли б мати те, що сьогодні маємо і без Вашої допомоги нам буде тяжко розвивати нашу діяльність.

УДДЦ потрібний не тільки як інформаційне джерело для наукової праці, але також для збереження документів, які є нашою спадщиною.

Наперед дякуємо і рівночасно бажаємо Вам Веселих Свят та Щасливого Нового Року.

Від адміністрації:
ТАРАС ГУНЧАК,
ОЛЕНА НЕСІНА

Пожертви звільнені від податку. Чеки виписувати на Ukrainian Research and Documentation Center.

Наша Бібліотека і архів відкриті у вівторок, середу та четвер від 10-ої ранку до 4-ої пополудні. Інші години за домовленням.

Наша адреса: Ukrainian Reserach and Documentation Center
of the Ukrainian Institute of America, 2 East 79th Street, New York, NY 10021.
Tel.: **(212) 288-2917**

Привітайте Новий Рік на СУМівській Оселі!

Не пропустіть найкращих святкувань року!

- *Коктейль і перекуски о год. 6:30 веч.*
- *Надзвичайний буфет - вечеря*
- *Смачні десерти*
- *Новорічні капелюхи та забави (NOISEMAKERS)*
- *Тост з шампанським опівночі*
- *Танці цілу ніч під музику оркестри „СВІТАНОК"*
- *„Open Bar" - коктейлі включено в кошт квитка та*
- *Сніданок (brunch) у вівторок!*

Усі види чудесного свята в родинній традиції СУМівської Оселі

Вступ тільки 125.00 дол. від особи – 225.00 дол. від пари
(включає всі чайові та податки)

Щиро запрошуємо на Новорічний „вікенд"

28 грудня – 1 січня

на Оселю СУМ

Наш „сальон" буде відкритий на напитки та обіди

Кошт за кімнату – 50.00 дол. на цілий „вікенд"!

Телефонуйте або пишіть:
(845) 647-7230
ellenville@cym.org

Ukrainian American Youth Assoc., 8853 Route 209, Ellenville, NY 12428

Товариство Українських Інженерів Америки
Українське Лікарське Товариство Північної Америки
Український Інститут Америки

Щиро запрошують
на традиційне святкування різдвяної

ЯЛИНКИ

з програмою, перекускою і напитками

в суботу, 15 грудня 2001 р.
о год. 7:00 веч.

в Українському Інституті Америки
2 East 79th Street, Нью-Йорк, NY

Вступ: 30 дол., студенти і емерити – 20 дол.
Чеки виписувати на „Ukrainian Engineers Society of America"

За інформаціями просимо звертатися до: www.uesa.org

(212) 719-9700

SPUTNIK GLOBAL TELECOM
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА НЕЗАЛЕЖНА АҐЕНЦІЯ
ПРОДОВЖУЄ

DIAL ALL DAY FOR THE UNA!

Підтримуйте пресовий фонд The Ukrainian Weekly. Кожна ваша телефонна розмова через „Sputnik" дасть дотації на пресовий фонд. Надзвичайно дешеві місцеві і міжнародні ціни на приватні і бізнесові розмови. Без місячних оплат, без обмежень, без контрактів.

За інформаціями телефонуйте безкоштовно:
1-888-900-8543 або **(847) 298-5900**
ГОВОРИМО ПО- УКРАЇНСЬКИ

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 374-го відділу УНС

З днем 1-го грудня 2001 року, відділ 374-ий був з'єднаний з відділом 238-им, секретарем з'єднаних відділів є:

СТЕФАНІЯ МАЙКУТ

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Mrs. Stephania Majkut
51 Hartford St.
Dover, MA 02030
(508) 785-2064

"СВОБОДА" запрошує до праці продавців реклями

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи реклямні оголошення та передплатників для „Свободи", а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської на
тел.: **(973) 292-9800, дод. 3040**

Пам'яті співзасновника Пласту у Канаді

11 серпня ц. р. помер в Едмонтоні, на 86-му році, життя останній співосновник Пласту в Канаді пл. сен. кер. Михайло Наконечний. Він був не лише пластуном, але й довголітнім секретарем УНСоюзу і керівним членом інших організацій.

М. Наконечний прожив в Едмонтоні 44 роки. У його помешканні залишилась велика бібліотека, безліч газет і журналів – „Новий шлях", „Українські вісті", „Гомін України", „Свобода", „Світло", Пластовий шлях", Православна віра" та ін. Помешкання було заповнене друкованим словом і кореспонденцією. Скільки ж то людей в наші часи так багато читає? А скільки людей передплачує хоча б одну українську газету чи журнал? А покійний купував, передплачував і, як справді інтеліґентна, культурна людина, читав. Він був (за винятком останніх 15 літ, коли хворів на серце) дуже активним в українському громадському житті.

До Пласту він належав ще в Україні, де був гуртковим, писарем і скарбником в юнацтві, а в Реґенсбурзі, в Німеччині, був секретарем станиці. Прибувши до Канади, покійний разом із о. Володимиром Івашком заснував Пласт в Канаді, був виховником, станичним, кошовим і зв'язковим. Пластун-сеньйор керівництва за працю в Пласті був два рази нагороджений відзнакою св. Юра в сріблі.

Починаючи ще з України, зі села Підлисся, де М. Наконечний був секретарем читальні „Просвіта", опісля в Богословській Академії у Львові, яку він закінчив 1944 року, а також в Едмонтоні М. Наконечний постійно працював для громади. І хоч доля не судила йому послужити своєму народові священиком, як і не судила закласти родинного вогнища, його родиною стали українські організації.

Пластова станиця взяла участь у його похороні, а пл. сен. Петро Саварин попрощав його на Панахиді окремим словом. В пам'ять М. Наконечного надсилаємо чек (50 долярів) на пресовий фонд „Свободи".

Пл. сен. **Славка Шулякевич,**
станична

---

7 листопада 2001 р. після довгої хвороби померла

ІРЕНА ЄФРЕМОВА

Дочка Галини і Миколи Єфремових.

Зі смутком залишилися :

племінники – МИКОЛА ЄФРЕМОВ-КЕНДАЛ
СВЯТОСЛАВ ЄФРЕМОВ-КЕНДАЛ
ВОЛОДИМИР ЄФРЕМОВ-КЕНДАЛ
сестра – МАРІЯ ЄФРЕМОВА
вуйко – МИХАЙЛО КОРЧИНСЬКИЙ

16 грудня 2001 р. о год. 6-ій веч. відбудеться пропам'ятний вечір в Union Academy of Arts and Sciences

206 West 100 St., New York, NY 10025
Tel.: (212) 666-1866

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

ПОДЯКА

З волі Господньої несподівано відійшла у вічність 22-го червня 2001 р.

бл. п.

ред. ЛЮДМИЛА ШАРА ВОЛЯНСЬКА

У найтяжчих хвилинах нашого невимовного горя, до нас хлинули родичі, друзі і сусіди, щоби своїм щирим співчуттям, теплими споминами, численними молитвами і щедрою допомогою підтримати нас у нашій болючій втраті.

Ми глибоко вдячні усім особам, які вшанували пам'ять нашої незабутньої і незаступимої дружини, мами й бабуні, своєю участю у похоронних відправах і поминках, квітами, замовленнями на Служби Божі і пожертвами на добродійні цілі, котрі були близькі її серцю.

Також безмежно вдячні тим, що не могли фізично бути присутніми, але своїми листами, дзвінками й молитвами були таки з нами душею, за навал листів, віршів і спогадів з України, куди св. п. Людмила збиралася знову вертатися цього ж літа, і за унікальний дар землі з Києва, міста її молодості, яке так любила, і землі з могили Тараса Шевченка, з творчістю якого мала такий близький душевний зв'язок.

Простіть, якщо у вичислюванні подяк когось нехотячи пропустили – у швидкому навалі несподіваних подій було тяжко все охопити.

Ми глибоко вдячні всім наступним особам:

– Похоронні відправи одушевлено відправили парох Церкви Пресвятої Трійці в Кергонксоні о. Юрій Ґоденчук та о. канонік Еміліян Шараневич, при чутливому співі членів хору „Золотий Гомін" і ансамблю „Промінь".

– Зворушливі слова на відправах говорили: Стефанія Барановська, Роман Барановський, Лідія Волянська, Люба Дмитришин-Часто, Євген Стахів, Петро Часто, Теодозій Крупа. Прочитане було прощання від редакції „Свободи", пера ред. Ольги Кузьмович, яка через випадок, сама не могла прочитати.

– Надхненні вірші присвятили Покійній: Роман Барановський, Євгенія Бойко-Дімер, Олексій Бондар, Любов Дмитришин-Часто та Світлана Жук.

– Сумовиту пісню „Козака несуть" заспівав зворушливо ансамбль „Промінь".

– Землю з Києва на свіжий гріб привезла Галина Колесса; землю з Могили Шевченка прислали з Канева Зіна і Віктор Тарахан.

– Низку Служб Божих замовили (280 дол.): Ніцца, Галина й Олександра Волянські; інші Служби Божі замовили: Ігор і Дарія Витвицькі, о. Христофор Войтина, Андрій Горняткевич, Імре Кардашинець, Марія Келлі, Джулія Кінґ, Джералд і Елис Кубін, Матвій і Таїса Мелешко, Любелія Піменталь, Павло і Орися Пундій, Ольга і Михась Фурда, Тетяна Холостенко, Деніс Шенлі з дружиною, Інґе Шмітц-Донцов з родиною, Дзвінка Янда, „Альбертус Магнус Гай Скул".

– Пишні вінки і букети квітів прислали: Ігор і Дарія Витвицькі, родина св. п. д-ра Богдана Волянського, Олег Завадович з родиною, Рудольф і Анна Мандзій, Микола Тютюнник з родиною, Вокальний ансамбль „Промінь".

– Леґіслятура повіту „Алстер" присвятила закриття сесії 12-го липня 2001 р. світлій пам'яті Людмили Волянської.

– Матеріяли до преси підготовили: Михайлина Баран, Роман Барановський, Вітольд Кирилюк, Ольга Кузьмович, Петро Часто, редакція англомовного "Українського Тижневика".

– Харчуванням і прийняттям у сороковий день вміло займалися Михайлина Баран, Стефанія Барановська, Дарія Барон, Ольга Равлюк, Сильвія Кузів, Льоля Савеська і інші члени хору „Золотий Гомін" і 89-го відділу Союзу Українок Америки.

НА ПОТРЕБИ УКРАЇНЦІВ У БРАЗИЛІЇ (священикам, законницям, семінаристам, сиротам, хліборобам і т.п.) склали:

по 100 дол. Теодор Боднар і Оксана Харук-Боднар з дітьми, Іванна Заячківська з родиною, Теодозій і Люба Крупа, Джан і Сузан Кукура, Мирослав і Марта Ломага, Юрій і Ольга Руденські, Ярослав і Катря Червоняк, „Еквіттебл Лайф", Український Музичний Інститут – відділ Нью-Йорк, Школа Кобзарського Мистецтва;

по 50 Роман і Стефанія Барановські, Гриць Волошин і Маріянна Сосяк-Волошин, Марія Зубрицька, Степан і Наталія Качурак, Галина Колесса, Ірена Колодій, Микола і Ярослава Крижановські, Юрій Чапленко і Тамара Булат;

35 Мирон Бучак;

30 Ігор і Дарія Витвицькі;

по 25 Михайлина Баран, Ольга Ґаєцька, Мирон і Маріянна Заяць;

20 Андрій і Ребека Стасів;

по 10 Юрій та Ірина Нестор з сином Романом, Ігор і Марія Харук з дітьми, Дмитро й Анна Юнко.

Безпосередньо пожертвували нам невідому суму: Володимир, Софія і Діяна Сенежак.

НА СИРОТИНЕЦЬ У ВЕРЛИМІЇВЦІ, УКРАЇНА пожертвували:

по 50 дол. Тамара Кардашинець, Лідія Фіцалович;

30 Лідія Волянська;

25 Таня Паш;

по 20 Дарія Барон, Зеновія Гулей, Катерина Мисько, Марія Химинець;

по 10 Емілія Реннер, Катерина Турчин.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ – 100 дол. Зенон і Яра Снилик.

НА БУДОВУ МОНАСТИРЯ В ГРУШЕВІ – 100 дол. Лев і Орися Марків.

НА БУДОВУ ЦЕРКВИ В ПЕРЕЧИНІ – 50 дол. Євген Стецьків.

НА ДУХОВНУ АКАДЕМІЮ У ЛЬВОВІ:

по 25 дол. Меланія Кокорудз, Ольга Мороз, Михайло Рубич;

по 20 Зеновія Ковальська, Ольга Равлюк.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД АЛЬМАНАХУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, якого редактором була св. п. Людмила понад 20 років, склали невідому нам суму члени редакції „Свободи".

НА ЖИВІ КВІТИ ДЛЯ ГРОБУ – 100 дол. Ганс Герберт Фюлле і Стеффі Донцов-Фюлле;
КОШИК ОВОЧІВ – „Еквітебл Лайф", Школа св. Матея в Едмонтоні.

... О, Києве Золоточолий!
Даремно шукаєш одвіт,
Чому не на рідному полі
Зростає нев'янучий квіт.

...Красу українського слова
Плекала в далекім краю,
Співала свою колискову,
Молитву творила свою!

... Ми тугу сльозиною збризнем,
Скорботу нам вічно нести,
Навчи нас любити Вітчизну
Так вірно і ніжно як Ти!

– Світлана Жук, Київщина
Вірш присвячений св. п. Людмилі Волянській.

чоловік – ОЛЕГ
діти – ЛІЛЕЯ, БОГДАННА, ТАРАС, ІГОР і ЛЕВ з родинами

ПОДЯКА

В погідний, соняшний день, 2 грудня 2000 р. закінчив свою життєву мандрівку останнім кроком через „Калиновий Міст“ наш найдорожчий
БАТЬКО, ДІДО, ТЕСТЬ та ВУЙКО

сл. п.

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА

Цією дорогою складаємо подяку о. Василеві Тівадарові, парохові Церкви Покрови ПДМ в Озон Парку, Н.Й. за відправлення Панахиди та Служби Божої. Також вдячні за відправу Служби Божої, за прощальні слова над труною в церкві, за відпровадження тіла на цвинтар і за участь у тризні Генеральному Вікарієві й колишньому парохові церкви св. Юра о. Патрикові Пащакові, ЧСВВ. Теж дякуємо колишньому парохові церкви Покрови ПДМ о. крилошанину і колишньому канцлерові Любомирові Мудрому за відправлення Панахиди. Зворушили нас прощальні слова представника парафіян церкви Покрови ПДМ Івана Безуб'яка.

Наше спасибі всім, хто прибув на Панахиду, Заупокійну Службу Божу та взяв участь у похороні й у тризні, та всім тим, хто не зміг прибути, але з'єднався з нами молитвою.

Тому, що душі померлих потребують молитов, ми вдячні особам, які жертвували на Служби Божі, а саме: о. Любомир Мудрий, Теодора і Василь Федорцеві, Kim & Don MacNeil, Маруся і Юрій Галущинські, Дана Комаринська, Люба Кузьма, Анна Йосипів, Gloria & Tom Lynch, Anna & Gerald McQuiggan та українська громада в Апопці.

Дякуємо Сестрицтву Покрови Пречистої Діви Марії в Бавнд Бруку за справне приготування тризни, а похоронному заведенню Walsh, LaBella and Son у Вудгейвені, що доклало всіх зусиль, щоб похорон відбувся гідно й по-християнськи.

Вдячні ми за прегарні квіти, за телефонічні та листовні вислови співчуття, які допомогли нам применшити гострий біль нашої втрати.

Замість квітів на могилу Покійного родина, приятелі і знайомі зложили щедрі пожертви на громадські й добродійні цілі, а саме:

НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ У НЬЮ-ЙОРКУ:

200 дол. Христина Брикович; 150 дол. Андрій Рочий і Надя Гайдук; по 100 дол.: Теодозія Брикович, Дзвінка Брикович, Катря і Ярослав Червоняки, Христина і Ігор Дякунчаки, Олесь Клос, Наталія і Володимир Левицькі, Христина і Стефан Шмотолохи, Оксана і Ярослав Сидораки, Libby, Alvin, Brian, Kevin & Steven Cuttler; 75 дол. Таня і Марко Бриковичі; по 50 дол.: Люба Брикович, Люба Лукомська, Ірена і Андрій Сольчаники, Оленка і Ігор Терлецькі, Маруся і Павло Червоняки, Ліда Хома, Александра Кіршак, Luba & Peter Hill, 113-ий Відділ СУА; по 30 дол.: Мирося і Тиміш Ганкевичі, Христина і Богдан Подолюки; по 25 дол.: Богданна і Володимир Слижі, Оксана Любачівська, Христина Бравн; 20 дол. Оксана Бачинська.

НА СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД СУА:

250 дол. Христина і Ігор Дякунчаки; по 100 дол.: Леся і Юрій Раковські, Krakow Family; 50 дол. Люба Лукомська; 35 дол. Thomas & Patricia Drisgill; 20 дол. Peter and Joyce Wood.

НА ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА:

250 дол. Христина і Ігор Дякунчаки; по 100 дол.: Ksenia & Greg Evans, Наталія Макаревич, Оксана і Ярослав Сидораки; 60 дол. Д. і А. Дудичі; по 50 дол.: Ксеня Драган, Віра Іваницька, Леся і Павло Кузьмини, Іванка Ганкевич; по 25 дол.: Таня і Марко Бриковичі, Таня Паш, Зіня і Олег Стецики, Марта і Юра Цюваники, Христина Маєвська, Michael & Denise Zwicker; 20 дол. Уляна Вовк.

CHILDREN OF CHORNOBYL CANADIAN FUND:

Ірена і Ярослав Лавринишини.

HELP US HELP THE CHILDREN CANADIAN FUND:

175 дол.: Женя і Юрій Бабій, Ольга і Микола Ґовери, Христина і Володимир Кудрики.

Родина дякує щиро всім жертводавцям. Хай Всевишній Господь сторицею винагородить всіх, хто взяв на себе частину нашого смутку за Покійним.

Доньки: ДЗВІНКА БРИКОВИЧ з родиною
ХРИСТИНА ДЯКУНЧАК з родиною

ПОДЯКА

1 липня 2001 р. після важкої хвороби пішов у небесні Божі простори

бл. п.

ЮРІЙ КОРБУТЯК

Від матері та дружини висловлюємо щиросердечну подяку всім, хто не залишив нас у горі і не забував від того дня.

Особлива подяка Протоієрею Стефанові Женчухові, настоятелю православної церкви св. Андрія Первозваного (Сілвер Спрінг, Мд.) за Панахиду на Вірджінія Біч та за здійснення чину похорону на цвинтарі в Бавнд Бруку.

Отцю Тарасові Лончині, парохові парафії св. Трійці УГКЦ (Сілвер Спрінг, Мд.) за спільну з п. о. Женчухом Панахиду на сороковини.

Степану Максим'юку, який подбав про автобус для поїздки до Бавнд Бруку.

Галині Максим'юк, за збірку пожертв в пам'ять померлого на доброчинні цілі (в сумі 2,580 дол.).

Дуже дякуємо друзям А. Козак, О. і Д. Дячок і д-р Оришкевич, що в часі тризни і сороковин, теплими словами згадали про молодість і вдачу Покійного.

Ользі Матулі, голові допомогового комітету сестрицтва св. Андрія Первозваного, за розподіл пожертв для потребуючих в Україні.

Працівникам Відділу Охорони Здоров'я і Довкілля м. Вірджінія Біч.

Дякуємо за прислані квіти, а також поминальні Служби Божі.

Про жертводавців та зібрані кошти подаємо окремий звіт.

Сердечно дякуємо усім приятелям.

Нехай Господь благословить Вас своїми ласками.

Клавдія та Маргарет Корбутяк.

ПОЖЕРТВИ:

	200 дол.	д-р С. і Т. Тимків;
	150	К. Корбутяк;
	125	С. Чопівська;
по	100	Т. і К. Бень, Н. Бих, А. Філіпов, д-р Т. і О. Костюк, І. і Н. Олексин;
	75	співробітники Ю. Корбутяка (Вірджінія Біч);
по	50	д-р В. Богданів, д-р П. і А. Чопівський, п.о. В. і М. Кулій, Є. і Ю. Чумак, А., Н., І. Гавдяк, С. Копко, д-р М. Ласійчук, Г. і С. Максим'юк, д-р І. і О. Масник, д-р Т. і О. Новаківський, д-р Я. Оришкевич, А., Ю., Г., Р. Петренко, І. та І. Шморгун, Н. і С. Віхар;
по	40	Д. Дячок, А. і Я. Войтко;
по	35	О. Коорфі-Степова, д-р І. і Д. Калиневич, Р. Чорна, М. і Б. Демчишин, Є. Фішер, Т. Мадофф, О. Варварів;
по	25	А. і Н. Бояр, С. Данилюк, І. Кость, С. і Ф. Кравець, п.о. С. і Н. Новицький, В. Повстенко, Г. і Ю. Пронько, А. і Ю. Томас, О. і О. Воронин, Г. і В. Забіяка, п.о. Б. і Н. Желехівський;
по	20	О. Булавка, Т. і Т. Царик, О. Дячок, Л. Фонтана, д-р Б. і Я. Гелета, О. Коритник, О. і П. Матула, О. Матула, Г. Норт, М. Слабодух;
по	10	Л. Булія, Н. Дзюба, К. Гуцул, Д. Виноградов;
по	5	Ф. Джордано, Е. Каєцька, О. Старосольська.

КОМУ І КУДИ РОЗІСЛАНО ЗІБРАНІ ГРОШІ:

1. На Чорнобиль (через Братський Союз)	300.00 дол.
2. Студентам у Коломиї	150.00
3. Православна Семінарія в Коломиї	200.00
4. „Смолоскип“ 500 дол.+100 дол. на дім молоді	600.00
5. Євген Гуцало	100.00
6. Енциклопедія Коломийщини	100.00
7. Стипендії через Обл. Прав. Сестрицтво	200.00
8. На пересилку пачок книжок	230.00
9. Товариство інвалідів „Довір'я“ в Кам'янець-Подільському	100.00
10. Двом студентам у Львові	200.00
11. Коломийська гімназія	200.00
12. Родина в Коломиї	200.00
13. Українська школа в Ялті	200.00
Разом	2,580.00 дол.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБЦІ

СЛ. П.

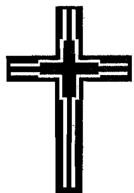
СТЕФАНІЇ БЛАГОЇ

будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
за спокій Її душі

у вівторок, 11 грудня 2001 р.
в церквах:

Благовіщення Божої Матері, в Мелровз Парк, о год. 8-ій ранку;
свв. Сергія і Вакха, в Римі, Італія.

Про молитви просить Родина.

16 жовтня 2001 р. в Монтреалі, Канада, відійшов у вічність на 89-му році життя

бл. п.

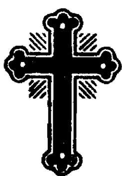
СТЕПАН ГАНАС

магістер прав

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 19 жовтня 2001 р. в церкві У.В.М. – Розмонт, а відтак на український цвинтар Кот де Неж в Монтреалі.

В глибокому смутку залишилися:
братанки і братанниці
сестрінки і сестрінниці
приятелі в Америці, Канаді і в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що по довгій та важкій недузі у Воррен, Миш., відійшов від нас у вічність 27 листопада 2001 р. наш найдорожчий МУЖ і ТАТО

бл. п.

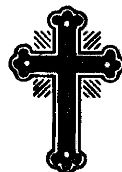
МИХАЙЛО АЛЕКСАНДЕР СІРИЙ

нар. 5 травня 1925 р. в с. Перемислів, Сокальщина.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 29 листопада 2001 р. в церкві української православної катедри св. Покрови в Савтфілд, Миш., а відтак на цвинтар Resurrection Cemetery, Clinton Twp. MI.

Залишив у смутку:
дружину – ВАРУ
доньок – ОКСАНУ
– ЛІДІЮ з мужем НЕСТОРОМ ТАТАРСЬКИМ
брата – ІВАНА з дружиною КАТЕЮ
та ближчу і дальшу родину в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і друзями, що 21 листопада 2001 р., упокоївся в Бозі, по короткій недузі, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, наш найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ, ПРАДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

ІВАН ІЛЕМСЬКИЙ

нар. у Калуші, Україна,

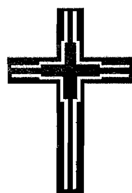
довголітній муж довір'я і касир при українській католицькій церкві Покрови Пресвятої Богородиці в Апопці, Фла., колишній член Організації Українських Націоналістів, УККА і ОЧСУ.

ПАНАХИДА відбулася в понеділок, 26 листопада 2001 р.
ПОХОРОННА СЛУЖБА БОЖА у вівторок, 27 листопада 2001 р. в церкві Our Lady of the Lakes in Deltona, а опісля на Deltona Memorial Garden, Orange City, FL.

Залишені в глибокому смутку:
доньки – МАРІЯ ДОБОШ з чоловіком ПЕТРОМ
– ОЛЯ ІЛЕМСЬКА
син – ЮРІЙ ІЛЕМСЬКИЙ з дружиною ІЗАБЕЛ
2 сестри – АННА РОМАНО і ЮСТИНА БАРАНІ в Україні
брат – МИХАЙЛО
5 внуків і 2 правнуки.

Пожертви в пам'ять Покійного просимо складати на українську католицьку церкву Покрови Пресвятої Богородиці в Апопці, Фла.

Вічна Йому пам'ять!

В глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що у п'ятницю, 30 листопада 2001 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ

бл. п.

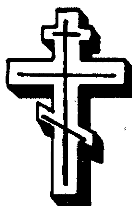
ВАСИЛЬ ТКАЧ

нар. 19 березня 1916 р. в Городищі Великім, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 3 грудня 2001 р. в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, а відтак на цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

В глибокому смутку залишилися:
дружина – СТЕФАНІЯ ТКАЧ з роду ПОНОСЬ
сини – ОРЕСТ з дружиною МАРІЄЮ
– ВОЛОДИМИР з дружиною ДОН
донька – ХРИСТЯ
внуки – ЗЕНЯ, ЛІЛЯ, ВАЛЯ
– МЕЛАНІЯ, ОЛЕКСАНДЕР
– АМІЛІЯ і ОЛИВІЯ
сестра – ОЛЬГА МАРУЩАК зі сином ВОЛОДИМИРОМ і його родиною
швагерка – НАТАЛІЯ КОЗИРА з чоловіком ПЕТРОМ і донькою ОКСАННОЮ
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 20 листопада 2001 р. відійшов у вічність наш найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

бл. п.

МИКОЛА БІЛИК

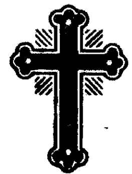
нар. 26 грудня 1914 р. на Київщині, Україна, в родині учителів і власників землі, яка була розграблена комуністами. Його батько утік до Франції, де жив 25 років. З причини контакту з батьком Покійний був засланий на 10 років на Сибір, де він вивчив професію тесляра і столяра. Був дуже талановитий у своїй професії.

Під час II світової війни Покійний оженився з Марією Чехівською і разом з нею і з вуйком виїжджали з наміром до Франції, але німці переловили їх і скерували до Німеччини (Дахау). Після німецької окупації св. п. Микола разом з дружиною ви-їхали до Австралії, де у них народилося двоє дітей, а потім до Америки

ПОХОРОН відбувся 26 листопада 2001 р. в Scottsdale, AZ.

Залишені у глибокому смутку:
дружина – МАРІЯ (прожила з чоловіком 60 років)
донька – АЛЛА
син – ПЕТРО
донька – ІРЕНА з чоловіком ЧАРЛІ
внуки – АЛАНА, ОЛЕГ і РУСЛАН
правнук – ДІМА
та ближча і дальша родина в Америці і в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

У смутку схиляємо голови у світлу пам'ять одного з останніх активних, діяльних Членів Української Вільної Академії Наук в Америці, ініціятора і редактора англомовного серійного видання Анналів/Annals, промотора контактів між українськими науковцями та американськими інтелектуальними колами

бл. п.

проф. ЮРІЯ ЛУЦЬКОГО

(1919-2001)

Висловлюємо співчуття Родині, колегам та друзям.
Збережемо пам'ять про творчу Людину, яка за своє життя зробила великий вклад в літературознавство, культуру – про що свідчать понад 30 праць – перекладів, розвідок, українською та англійською мовами.

Ми всі відчуватимемо Його відсутність.

Вічна пам'ять Йому!

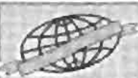
УПРАВА УВАН у США

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Оцісnавська 973-292-9800 #3040*

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінгтоні
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.. (908)789-1870;

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 2001 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

M.S. TRAVEL
ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКА АҐЕНЦІЯ
- квитки;
- запрошення;
- пакунки в Україну, Литву і Латвію;
- висилка грошей через РКО і Western Union;
- еміграційні і нотаріяльні послуги;
- і інше.

626 W. St. Georges Ave., Linden, NJ 07036
Tel.: 908-587-2645 • 908-587-2646
Fax: 908-587-2644

Calls to UKRAINE 16.9 ¢/min
Any time
Great domestic rates. Great rates to other countries. We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 13.3 c/min.
For info call Long Distance POST:
WWW.LDPOST.COM **1-800-449-0445**

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER
Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.
For information send a self-addressed stamped envelope to:
Single Ukrainians
P.O. Box 24733,Phila., Pa. 19111
TEL.: (215) 722-6282

ЮРІЙ КОРДУБА, АДВОКАТ
EMPHASIS ON REAL ESTATE, WILLS, TRUSTS, ELDER LAW AND ALL ASPECTS OF CIVIL LITIGATION
Ward Witty Drive, Montville, NJ 07045
Hours by appointment: **(973) 335-4555**

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Київ/Одеса
510 дол.+ tax (round trip)
375 дол.+ tax (one way)
Н.Й./Львів
648 дол.+ tax (round trip)
450 дол.+ tax **(one way)**
Restrictions Apply
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

• ПРАЦЯ •

Ремонтна фірма переробляє будинки, апартаменти, ставить „шідрак", стіни пластерує, вкладає плитки, міняє ванни і лазнички, відновлює старі і ставить нові підлоги і паркети. Робота добросовісна.
Тел.:(718) 366-5025 •(347) 693-4061 Тарас

Потрібна особа до праці по догляду за 2 хлопчиками (4 і 6 років) з проживанням. Бажано з водійськими правами.
Тел.: (412) 621-2512

Молода жінка з досвідом роботи в Америці шукає працю в штатах MD, VA по догляду за дітьми, ведення домашнього господарства або може опікуватися старшими людьми. 5 днів на тиждень, з проживанням.
Тел.: (301) 949-6581

• ДО ВИНАЙМУ •

Кімната до винайму від 20 грудня 2001 р. в гарному районі Бруклина.
Тел.: (718) 382-7427

• НА ПРОДАЖ •

Корисне капіталовкладення у вічнозеленому Тексасі, 10 квартир (всі винаймлені) разом із одноповерховим будинком. 1 акр землі. Прихід 35 тисяч на рік. Ціна 207,000 дол.
Тел.: **(979) 743-4336**

В центрі міста Львова продається двокімнатне помешкання
Тел.: (508) 788-6390

• ЗНАЙОМСТВА •

Надіюсь зустріти свою половину. Мені 48 р., українка
Тел.: (917) 443-0380

Українець, Сергій 42 роки, громадянин Аргентини, хоче познайомитися в США з жінкою відповідного віку.
Тел.: (908) 206-1959
(після 3-ої год. по пол.)

• РІЗНЕ •

Продаю лікарства від різних хворіб: серцево-судинної системи, травлення, печінки, алергії, заспокоюючі, антибіотики, проти болі, мазі, уколи та інш. Висилаємо до всіх стейтів.
Тел.: **(718) 645-3037**

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати – тільки з фірмою КАРПАТИ

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
протягом 2–7 днів
Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Европи американські доляри.

ПЕРЕСИЛКА ПАЧОК

ДОСТАВА ХАРЧОВИХ ПАЧОК
з каталоґу

ДОСТАВА ТРАКТОРІВ, АВТОМОБІЛІВ, ПОБУТОВОЇ ТЕХНІКИ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ

На всі замовлення Ви отримаєте поквітовання від Ваших близьких.
Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією.

Добре знана у Канаді
Та в Америці відома
Фірма наша вже віддавна
Служить людям чесно й справно.
Щирий сервіс, низькі ціни!
Хто ще краще про Вас дбає?

KARPATY

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario,
Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca

Найкращі ціни на квитки
на всі авіялінії світу

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах